

migoe

Vandaag

* VS houden situatie Suriname in de gaten, p. 1
* Waterleidingnet wordt uitgebreid en vernieuwd, p. 2
* Begrotingstekort wordt teruggedrongen, p. 3
* KvK-secretaris mr Kolff: tweede firma gebruikt Curaçao als base-port, p. 3
* FTA niet voor spek en bonen naar RTC, p. 5
* Tigres na prome luga den sòftbòl AA maskulino, p. 8

MR. LOUIS KOLFF (KvK) ......toekomstmuziek.....

100STE JAARGANG – No.: 29

VRIJDAG 4 FEBRUARI 1983

NAPA

Deze week

* Geschiedenis van kolonialen studie waard
* E prensa chikí: het kon beter
* Zelf muziek opnemen strop voor platen—industrie
* Gevoel van eenheid tussen Caribische christenen gegroeid
* Breder verzet tegen Pinochet
* Renan Lurie in focus

WILLEMSTAD — Politiecommandant Monsels heeft gisteravond voor de Surinaamse televisie verklaard dat majoor Roy Horb zich in zijn cel heeft opgehangen "met het koord van zijn sportbroek aan een zwaar voorwerp, dat vast in de muur zit". Monsels kon geen antwoord geven op de vraag of Horb alleen in zijn cel was toen hij zelfmoord pleegde.

In Nederland hebben twee Surinaamse organisaties felle kritiek geleverd op de dood van Horb. Het linkse [illegible] zei in een verklaring: "Moord en geweld vormen de enige machtsbasis van het huidige Surinaamse bewind. Opnieuw zijn de recente gebeurtenissen een bewijs van het totale isolement en de benauwende doodsangst, waarin de legerleiding verkeert".

De Stichting Democratie en Mensenrechten zei het niet aannemelijk te vinden dat Horb zo kort na zijn arrestatie de hand aan zichzelf heeft geslagen. De Stichting gelooft eerder, dat er sprake is van moord met voorbedachte rade. "Alleen door een rechtsstaat te vestigen waarin de mensenrechten en democratische vrijheden worden geeerbiedigd, zal rust en vrede in Suriname terugkeren", aldus Stichtingsvoorzitter Jankie.

Oud-president Chin-A-Sen:

VS volgen nu ook toestand Suriname

Ook de Nederlandse regering twijfelt aan de officiele versie over de dood van Roy Horb. Een woordvoerder van de Nederlandse regering zei in Den Haag de nieuwste ontwikkelingen in Suriname zeer verontrustend te vinden.

De Surinaamse Bevrijdingsraad onder leiding van oud-president Chin-A-Sen bekritiseerde wat hij noemde "het barbarisme van Bouterse". Chin-A-Sen onthulde dat het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken in Washington een speciale "task force" heeft ingesteld, die zich met Suriname bezighoudt. De Bevrijdingsraad heeft inmiddels een stichting opgericht om fondsen te werven voor zijn activiteiten. Commerciele Nederlandse banken hebben echter geweigerd een rekeningnummer te verstrekken, wegens belangen in Paramaribo en de veiligheid van medewerkers in Suriname.

Intussen is in Paramaribo de demissionaire minister van Sport en Cultuur John Hardjoprajitno, in hechtenis genomen. Hij was zaterdag opgepakt en onder huisarrest geplaatst. De Surinaamse televisie deelde gisteravond mee, dat twee lijfwachten van Roy Horb de hoofdverdachten zijn in de verijdelde plannen om Bouterse uit de weg te ruimen. Naar uit betrouwbare bronnen uit Paramaribo wordt vernomen, is één van deze verdachten de zoon van minister Jan Sariman, die ook al huisarrest kreeg opgelegd.

In Washington heeft de Surinaamse minister van Buitenlandse Zaken, Harvey Naarendorp, het bezoek gesuggereerd van internationale waarnemers, die hun eigen oordeel kunnen vellen over berichten van bloedige onderdrukking in Suriname. Naarendorp weigerde echter in te gaan op de "zelfmoord" van Roy Horb en evenmin op specifieke beschuldigingen van het schenden van mensenrechten. Naarendorp deed een beroep op de Latijnsamerikaanse en Caribische landen zoveel mogelijk de economische banden met Suriname aan te houden. De minister kondigde aan, dat rond 25 februari (de dag waarop de staatsgreep drie jaar oud zal zijn) een nieuwe regering zal worden benoemd. Die zal formele uitnodigingen sturen naar andere regeringen en internationale lichamen om een eigen oordeel te vellen over de toestand in Suriname. Diverse internationale organisaties, vooral vakorganisaties, hebben echter voorlopig afgezien van hun voorgenomen bezoeken naar Suriname, gezien de sfeer van onveiligheid die er nu heerst.

Kringen rond de familie van de overleden Roy Horb deelden vanmorgen mee dat het stoffelijk overschot nog niet voor de teraardebestelling is afgestaan. Roy Horb was de enige zoon van zijn ouders, die nog in leven was. Een aantal jaren geleden verdronken zijn drie oudere broers tijdens een pleziertocht op de Marowijnerivier.

THE BOTTOM — Er waren maandagmorgen heel wat Sabanen in de haven aanwezig om Al en Eddy Hassel te ontvangen met hun zelf gebouwde boot, de Brianne C. Al en Eddy, twee Sabaanse jongeren, kochten een schuit in Key West (Florida). Samen hebben ze de boot in hun vrije tijd zeewaardig gemaakt in Fort Myers waar Eddy Hassel de laatste jaren woonde. Op 23 januari zijn ze vanuit Florida naar Saba vertrokken. Op de reis was er een 4-koppige bemanning aan boord. Eddy Hassel als kapitein, Al Hassel, die voor de machinerieën zorgde, Bill Branthooven, een Amerikaan die als navigator deel van de bemanning uitmaakte en de vierde man Norman Sawyer, eveneens een Amerikaan. Op een kleine onderbreking bij Cuba na, is de tocht zeer voorspoedig verlopen en kwam de Brianne C na acht dagen in Saba aan. De boot is 65 voet lang en heeft een capaciteit van 60 ton. Het ligt in de bedoeling dat de boot, gerund door Al en Eddy, goederen gaat vervoeren tussen de drie Nederlandse eilanden van de Bovenwinden. Daar moet nog een schema voor gemaakt worden. Maar Eddy en Al zien de toekomst rooskleurig in en zijn terecht heel trots op deze prachtige boot.

VS-MILITAIR IN EL SALVADOR GEWOND

Links verzet geeft stad zonder slag of stoot op

Salvadoriaanse troepen nemen Berlin weer in

SAN SALVADOR — De veiligheidstroepen van El Salvador hebben gisteren de strategische oostelijke stad Berlin zonder een schot te lossen weer in handen gekregen nadat linkse guerrillastrijders zich na drie dagen voor de naderende troepen hadden teruggetrokken. Dit heeft de minister van Defensie, generaal José Guillermo García, meegedeeld. Hij noemde de verovering van de stad door 700 guerrillastrijders een publiciteitsstunt die bedoeld was om de wereld te tonen dat zij een macht waren waarmee de wereld rekening diende te houden.

Het op 113 km ten zuidoosten van de hoofdstad in de provincie Usulután gelegen Berlin was de grootste stad die in drie jaar burgeroorlog in handen van opstandelingen viel na twee dagen felle strijd die 60 mensenlevens eiste. Volgens de minister waren er aanwijzingen dat de verzetsstrijders zich hadden teruggetrokken naar de kleine steden San Agustin en San Francisco Javir, ca 16 km ten westen van Berlin. Beide plaatsen zijn sedert vorige week in handen van de verzetsstrijders.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken in Washington heeft bevestigd dat de Amerikaanse sergeant Jay Thomas Stanley (25) door een kogel in een been werd getroffen toen hij aan boord van een helikopter van het Salvadoriaanse leger boven de provincie Usulután vloog. Hij was niet "in gevechtspositie" toen dit incident zich voordeed. De Amerikaanse adviseurs hebben de instructie aan geen enkel gevecht deel te nemen en zich niet in gebieden te begeven waar zich botsingen voordoen.

Het is voor het eerst dat een Amerikaanse militair in El Salvador is gewond sedert Washington begin 1981 besloot militaire adviseurs te sturen om het leger bij te staan in zijn strijd tegen de guerrilleros.

VAE bieden olie vier dollar goedkoper aan

OPEC-secretaris ontkent prijsdaling

TOKIO/CARACAS — Niet alleen Koeweit maar ook de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) bieden hun olie vier dollar goedkoper aan, zo is van zegslieden van Japanse oliemaatschappijen vernomen. De emiraten hebben hun afnemers in Japan via internationale oliehandelaren laten weten dat ze voor 30.50 dollar per vat van 159 liter willen leveren. Koeweit vraagt volgens dezelfde informanten nog maar 28.50 dollar.

De zegslieden in Tokio hadden de indruk dat de twee landen aan de Perzische Golf willen weten hoeveel olie ze aan Japan kunnen leveren als ze flink met hun prijs zakken. Donderdag bevestigde een woordvoerder van Mitsubishi Oil Company dat zijn maatschappij 900.000 vaten olie in Koeweit heeft besteld. Hij wilde er niets aan toevoegen.

De algemeen secretaris van de OPEC, Marc Nan Nguema, houdt vol dat er geen algemene verlaging van de prijzen van olie uit de OPEC op komst is. Hij zei gisteren in Caracas dat de schuld van het overschot op de wereldmarkt bij de internationale oliemaatschappijen ligt en ook bij de Sovjet-Unie, die haar marktaandeel probeert te vergroten.

Nguema verklaarde op een door de Venezolaanse regering georganiseerde bijeenkomst dat de industrielanden de markt hebben overstroomd met olie uit hun reserves en zo een kunstmatig overschot hebben geschapen. De berichten over een op handen zijnde prijsverlaging van de OPEC noemde hij "ongefundeerde geruchten die de pers verspreidt met hulp van de oliemaatschappijen en de Sovjet-Unie".

Paraguay houdt zondag presidentsverkiezing

Overwinning aan Stroessner voorbehouden

DEN HAAG — Aanstaande zondag 6 februari worden in Paraguay algemene verkiezingen gehouden voor onder meer het presidentschap. Het huidige staatshoofd generaal Alfredo Stroessner, al bijna 29 jaar onafgebroken aan de macht, is ook nu weer kandidaat en het ziet er niet naar uit dat het land een andere president krijgt.

Alleen de drie toegestane politieke partijen, de Coloradopartij van Stroessner zelf, en de legale oppositiepartijen de Liberale Partij en de Radicaal-liberale Partij (PLR) hebben kandidaten mogen stellen voor het presidentschap, voor de 30 zetels in de Senaat, voor de 60 in het Huis van afgevaardigden, en voor 214 plaatselijke raden. Aangezien de 70-jarige president Stroessner de vier vorige verkiezingen heeft gewonnen met een meerderheid van 90 procent of hoger, lijdt het weinig twijfel of hij zal ook deze keer met gemak worden herkozen.

Waaraan hij dit terugkerend succes te danken heeft, daarover bestaan verschillende lezingen. Aanhangers spreken van zijn grote populariteit onder zijn meer dan 3 miljoen onderdanen. Volgens politieke tegenstanders en westerse diplomaten echter heeft Stroessner zijn macht te danken aan de controle van zijn partij op iedere staatsinstelling en het kiesstelsel. Het oppositiefront heeft de bevolking dan ook opgeroepen thuis te blijven en niet mee te doen aan de verkiezingen, volgens het front een "klucht" en verre van onafhankelijk.

Dit front, "het nationale akkoord van eenheid" tussen vier verboden partijen, bestaat uit de Liberaal-radicaal Authentieke Partij (PLRA), de Revolutionaire Februari-partij, de christendemocraten en een beweging van Paraguayanen in ballingschap MOPOCO.

Verkiezingszege voor premier van Bermuda

HAMILTON — De "Verenigde partij van de Bermuda's" van premier John Swan heeft een grote overwinning behaald bij de verkiezingen van gisteren. Zijn partij kreeg 59 percent van de uitgebrachte stemmen en daarmee 26 van de 40 zetels.

Na de vorige verkiezingen van december 1980 had de partij 22 zetels en de "Progressieve Arbeiderspartij" 18. De verkiezingsoverwinning van de gematigd conservatieve partij van premier Swan wordt gezien als een persoonlijk succes voor de eerste-minister, omdat hij het regeringsbeleid tot inzet van de verkiezingen had gemaakt.

VS houden rekening met staken INF-beraad

BRUSSEL — Het is mogelijk dat de Sovjet-Unie de onderhandelingen in Genève over de kernwapens in Europa zal onderbreken om blijk te geven van "haar envrede over de Amerikaanse ontoegeeflijkheid". Dit meent Richard Burt, de Amerikaanse onderminister van Buitenlandse Zaken belast met Europese aangelegenheden.

In een artikel in het volgende nummer van de "NAVO-kroniek" schrijft Burt over de "vooruitzichten van de onderhandelingen over de kernwapens voor de middellange afstand". Hij meent in het artikel dat een onderbreking van het overleg door Moskou een van de mogelijke scenario's is voor het verloop van de INF-onderhandelingen, die 27 januari in Genève werden hervat. Burt schrijft dat de Sovjet-Unie nog niet heeft voorgesteld te praten over een serieuze en werkelijke vermindering van haar eigen nucleaire arsenaal. Het doel van de Sovjet-Unie blijft het voorkomen van de stationering van nieuwe NAVO-raketten zonder de dreiging weg te nemen van de Russische SS-20-raketten, zo meent de Amerikaanse onderminister,. Bovendien, zo voegt hij eraan toe, voelen de Sovjets er niets voor een hele klasse middellange-afstandsraketten te ontmantelen. Hun voorstel, dat niet voorziet in een vermindering van het aantal raketten buiten het Europese deel van de Sovjet-Unie, is regionaal en niet globaal, terwijl de Amerikaanse nul-optie de totale uitbanning wil van de middellange-afstandsraketten, niet alleen in Europa maar ook in Azie, aldus Burt.

KLM-vliegtuigen naar nationalistisch China

DEN HAAG — Het besluit van de Nederlandse regering om de Taiwanese luchtvaartmaatschappij toestemming te geven Amsterdam aan te doen terwijl vliegtuigen van Martinair en de KLM op Taipeh zullen gaan vliegen, is voor China reden om het beginsel van de diplomatieke betrekkingen met Nederland als zodanig aan de orde te stellen.

Peking protesteert tegen overeenkomst

In een voorlopige reactie op het Nederlandse besluit, aldus gezaghebbende diplomatieke kringen in Den Haag, wordt niet met zo veel woorden gezinspeeld op het geheel en al verbreken van de diplomatieke betrekkingen — die sinds de duikbootaffaire al tot het laagst mogelijke niveau zijn teruggebracht. Maar China behoudt zich het recht voor om, in afwachting van het Nederlandse antwoord op het "krachtige protest" van eerder deze week, "verdere stappen" te doen en "de noodzakelijke maatregelen" te nemen.

De Chinese zaakgelastigde in Nederland, Guo Jie, heeft op het ministerie van Buitenlandse Zaken de luchtvaartovereenkomst aangeduid als "een nieuwe stap" van de Nederlandse regering om te proberen "twee China's" te creeren, na de toestemming voor de levering van twee door RSV te bouwen onderzeeers aan Taiwan. Dit wordt als "absoluut onaanvaardbaar" van de hand gewezen. De overeenkomst met de Taiwanese luchtvaartmaatschappij "druist niet alleen in tegen de beginselen van de Nederlands-Chinese luchtvaartovereenkomst, maar is ook in strijd met de grondbeginselen voor het aanknopen van diplomatieke relaties tussen Nederland en China", aldus de demarche die de zaakgelastigde heeft ondernomen.

Overleden dominee houdt eigen lijkrede

PARMA, OHIO — De Amerikaanse 27-jarige dominee James Dotson die dinsdag overleed aan kanker heeft vandaag op zijn begrafenis — via video — zijn eigen lijkrede gehouden.

Dotson, die overleed in Mansfield in Ohio waar hij verbonden was aan de "Brookwood Way"-Church of Christ, wist al enkele maanden dat hij ten dode opgeschreven was. Hij wilde een boodschap voor vrienden en verwanten achterlaten en besloot een preek van een half uur ingeblikt achter te laten voor het afspelen tijdens zijn begrafenis.

In de lijkrede besprak de dominee zijn eigen dood en het effect op zijn christelijke geloof en bezwoer zijn gehoor in Christus de kracht te vinden om te leven en te sterven.

Gemeenteraadslid in Italie doodgeschoten

CASERTA — Een christendemocratisch gemeenteraadslid in Aversa, nabij het Zuiditaliaanse Caserta, is gisternacht doodgeschoten. Toen de 46-jarige Francesco Brunetti bij zijn huis kwam, was juist een met een carnavalsmasker vermomde man bezig een familielid van hem te beroven. Toen de rover Brunetti zag naderen, schoot hij vier kogels op hem af. Het gemeenteraadslid werd dodelijk in het hoofd getroffen.

AMSTERDAM — Internationals merendeels lager. KLM willig. Banken en verzekeraars overwegend zwak. Hypotheekbanken en uitgevers prijshoudend. Bouwers afbrokkelend. Scheepvaarten licht verdeeld. Overige actieve waarden lager met uitzondering van Pakhoed. Lokale aandelenmarkt merendeels lager. Staatsfondsen onveranderd tot goed prijshoudend.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie: F. H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.: R.F. Snow.
Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thodé, Ronnie Rens, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30 - 16.00 uur;
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor; tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondente: Eleonora Piers, tel.: 3288 (kantoor) en 3245 (huis);
Fotografe: Eline Driese.

ST EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee, tel: 2222

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Dr. R.J. Fruinplantsoen 30, 2552 LH, Den Haag, Nederland, tel.: 070-975886.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v. tel.: 70503, 70504 en 70394.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000 Maduro's bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626.

Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA fl. 80,15 per maand (luchtpost) of NA fl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur. Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag): aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur-Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand-Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag-Buurtcentrum Terra Corra.

Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon
dagelijks, ook zondag 19.30 uur.

VERKOOPPUNTEN
losse nummers "Amigoe"
Curaçao Plaza hotel
Holiday Beach hotel
Hilton hotel
Bookshop Hato
Kappel. Winston Churchillweg
Toko Las Palmas, Schonegevelstr. 68
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Faulborn, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp, Punda
Otrabanda en Promenade
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Moron, Saliña
Sousa, Cas Coraweg
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Zuikertuintje
Mensing Caminada
El Chico, Keukenstraat
El Chico, Caracasbaaiweg
Boekhandel Eddine
Novo's book and Giftshop
Henriquez, Trapsteeg
Joyeria Paris, Sebastopolstraat
Chu, Breedestraat (O)
Shon Nana, Breedestraat (O)
La Bonanza (O)
Majestic, Breedestraat (O)
Roodeweg t/o Holsum Bakery
Shon Ma Center, Welgelegen
Ana, Schottegatweg West
La Estrella, Winston Churchillweg
Kort, Schottegatweg West/Rio Canario
Eddy's, Colebra Berde

BC bepaalt data verkiezingen

KRALENDIJK — Gezien het eilandsbesluit van 12 januari heeft het BC, gelet op de eilandenregeling van de N.A. en het kiesreglement van de Staten en de Eilandsraden besloten, om de dag van de kandidaat - stelling op 28 februari en die voor de in dit jaar te houden verkiezingen voor de leden van de Eilandsraad op 29 april te houden.

CARL SIDNEY CORNET herdacht onlangs het feit dat hij 35 jaar geleden in overheidsdienst trad. Na vanaf 1948 bij de DOW te hebben gewerkt, werd hij in 1969 overgeplaatst naar de Dienst Haven- en Loodswezen waar hij opklom tot opzichter eerste klas.

Heer Bommel en de Spalt

01243—De vechtpartij ontaardde in een hevige worsteling. Verblind door een onbekende woede hakten de beide ventjes op elkander in, zonder op de omgeving te letten. Zodoende geraakten ze op een helling, en als een grommende bal rolden ze naar beneden totdat hun buiteling door een paar rotsblokken gestuit werd. Enige tijd heerste er stilte, terwijl de maan het toneeltje omfloerst bescheen; doch toen richtten de tegenstanders zich op.
"Loop naar de zon!" riep Pulver met gebarsten stem.
"Mij goed," knarste Smoor. "Oost of west is mij om het even, als ik jou maar niet meer hoef te zien."
Ze wierpen elkander een hatende blik toe, en daarop begon Smoor de heuvel weer te beklimmen, omdat daar een vaal lichtschijnsel te zien was. Pulver liep de andere kant uit, want hij vermoedde, dat de zon dáár wel op zou komen. Maar na een poosje begon hij te twijfelen.
"De zon," sprak hij bitter tot zichzelf. "Wat moet ik daarmee? Nog nooit gezien. En nu ben ik alleen. Waarom heb ik Smoor eigenlijk...?"

Op dat moment steeg er echter een vreemde hitte in hem omhoog en het werd hem rood voor de ogen.
"Smoor," gromde hij. "Die naam wil ik nooit meer horen.
Ik red mezelf wel. Macht en aanzien is mij beloofd, na al die jaren trouwe dienst. En als ik me verlaat op mijn gordel voel ik vanzelf wel wat ik doen moet. Als ik dat buideltje maar niet verlies, want daar zit de kracht in."

Nog geen besluit van BC

Handtekeningenactie op Statia tegen naaktshow

MARIKA MINNONET ..... oogluikend toegestaan .....

SINT EUSTATIUS — Het management van het Golden Rock Resort Hotel is sinds enkele maanden in handen van het echtpaar Serge en Marika Minnonet. De heer Minnonet was jarenlang choreograaf in Parijs. Zijn vrouw, Marika, stond model voor verscheidene grote modehuizen, zoals Dior en Grès in de Franse hoofdstad. Als vijftienjarig meisje begon zij met een klassieke balletopleiding en kreeg enkele jaren later een kleine rol toebedeeld in een opera.

Het Golden Rock resort hotel heeft sinds lange tijd geen uitgebreide klandizie gekend. Het echtpaar Minnonet probeert nu nieuw leven in het hotel te blazen door gebruik te maken van hun ervaring op het gebied van de showbusiness. Dit in de vorm van een niet mis te verstane revue of liever gezegd een topless-show.

Mevrouw Minnonet, die 57 jaar is, voert topless performances op samen met een ruim 20-jarige Statiaan. De begeleidende muziek is die van de overleden Belgische chansonnier Jacques Brel. Dat de Statiaanse danser talentvol genoemd mag worden bleek uit de lovende woorden van choreograaf Serge: "Hij is een diamant, die geslepen moet worden". Afgelopen week zijn er reeds enkele voorstellingen gegeven, die door een zeer gevarieerd Statiaans publiek bezocht werden.

Een tijd geleden al hadden de heer en mevrouw Minnonet aanvrage gedaan voor een officiële vergunning, ten einde een topless revue ten tonele te brengen. In eerste instantie besloot het Bestuurscollege de te nemen beslissing omtrent toestemming op te schorten. Dit in verband met het feit dat men weinig heil zag in een naaktrevue op een kleinschalig eiland als Statius. Gezien de afgelegen ligging van het hotel en de verwachting dat de show van snel voorbijgaande aard zou zijn, besloot het BC om bij wijze van proef de eerste paar voorstellingen oogluikend doorgang te laten vinden. Temeer daar ook Sint Eustatius al jarenlang voorziet in de behoefte van prostituees.

Echter, na enkele voorstellingen kwamen er protesten los van verschillende kerkgenootschappen. De Kerkeraad, van rooms katholieken, Methodisten en Anglicanen besloot een handtekeningenaktie op touw te zetten, ten einde het BC ervan te overtuigen deze voorstellingen te gaan verbieden. Tot nog toe is er geen definitieve beslissing genomen.

Als reactie op de handtekeningenaktie heeft het personeel van het Golden Rock Hotel een onderhoud gevraagd met administrateur V. Connor. De zes Statiaanse werknemers van het hotel maken zich namelijk ernstige zorgen omtrent hun baan in geval de voorstellingen verboden zullen gaan worden. "Geven de mensen die de handtekeningenaktie op touw hebben gezet ons dan een maandsalaris, als hier de zaak wordt stopgezet??", was hun antwoord.

Burgemeester Frans St Maarten:

Dissidenten horen in raad niet thuis

WILLEMSTAD — De twaalf raadsleden die ontslag hebben genomen als zodanig hadden eigenlijk allang uit de raad moeten worden gestoten. Zo heeft burgemeester Fleming van Frans Sint Maarten verklaard in een betaalde politieke advertentie in het week-blad Windward Islands Newsday. Dit had moeten gebeuren omdat de betrokkenen hun verplichtingen als gekozen vertegenwoordiger van het volk niet behoorlijk waren nagekomen.

De twaalf raadsleden behoorden tot de partij van burgemeester Fleming. Zij trokken zich uit de raad terug omdat zij het naar hun zeggen niet eens waren met zijn beleid. Zij hebben inmiddels een eigen partij opgericht welke mee doet aan de binnenkort te houden gemeenteraadsverkiezingen op Frans Sint Maarten. Hun partij heet Unite St. Martinoise.

Burgemeester Fleming heeft in zijn verklaringen een lijst opgenomen van absentie in raadsvergaderingen door de raadsleden. Op Frans Sint Maarten bestaat de regel dat een raadslid als die driemaal zonder opgave van een behoorlijke reden absent is, in aanmerking komt om uit de raad gesloten te worden. Volgens burgemeester Fleming had het beste raadslid van de twaalf dissidenten al driemaal een raadsvergadering niet bijgewoond zonder duidelijke redenen. "Kampioen" onder hen is Winston Vlaun samen met Louis Wescott die in totaal 27 keer niet verschenen op een raadsvergadering.

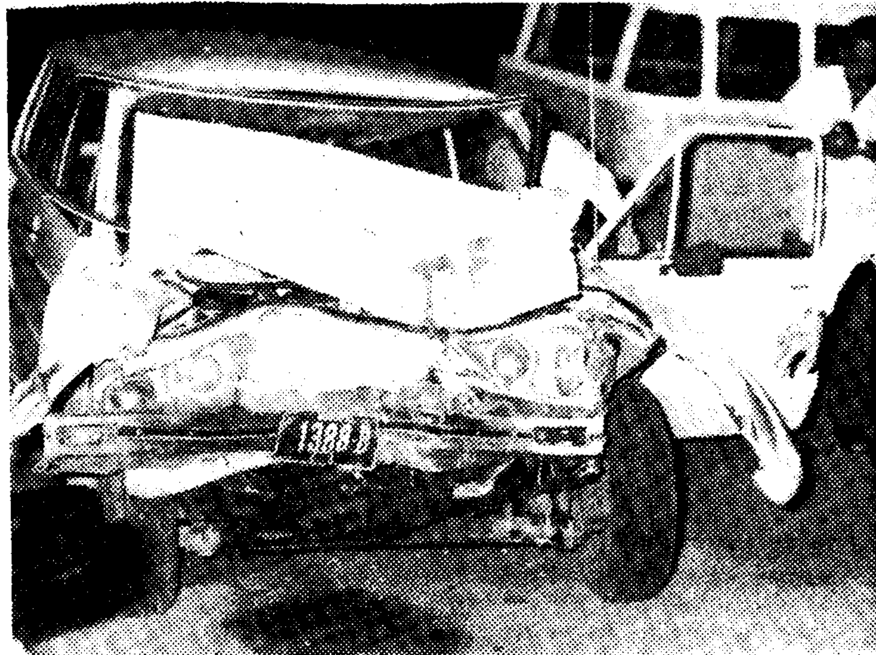
De heer Fleming heeft echter niet aan de noodrem getrokken tegenover deze leden omdat hij dit niet wilde doen uit respect voor hen en ook uit respect voor het feit dat het in feite door het volk gekozen vertegenwoordigers zijn. Zij hadden zelf hun besluit moeten nemen. Overigens is burgemeester Fleming van mening, dat zijn partij weer duidelijk zal gaan winnen. Zoals de drie laatste keren het geval is geweest.

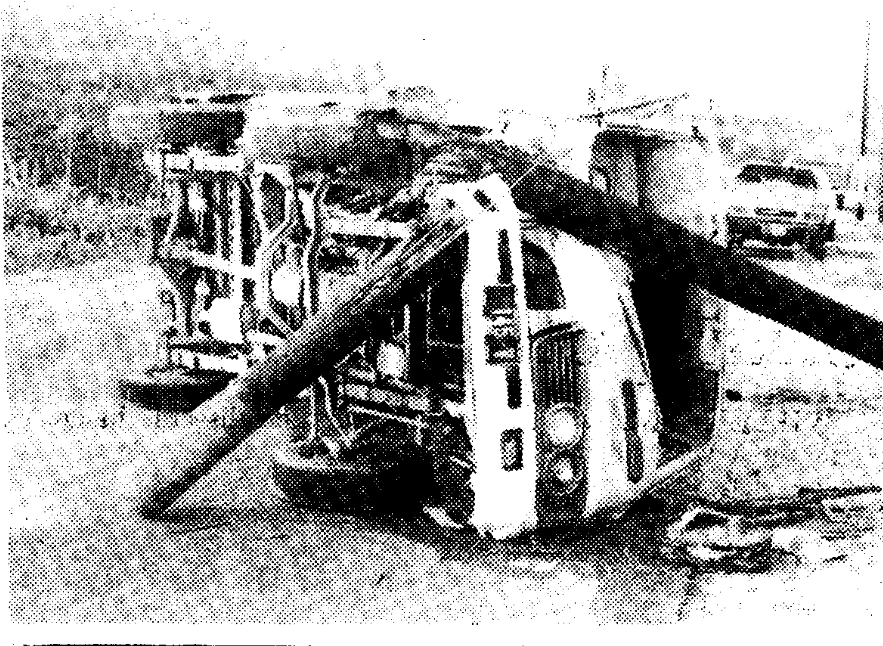
Waterleidingnet wordt vernieuwd en vergroot

KRALENDIJK — De komende dagen zullen de werkzaamheden voor het vernieuwen en uitbreiden van het waterleidingssysteem een aanvang nemen. Dit zal dan de eerste fase worden van een project dat werd gefinancierd door de Nederlandse Regering en waardoor de huidige situatie op Bonaire enorm verbeterd zal worden. Zoals bekend, was Bonaire het eerste eiland dat duidelijk had te leiden onder de waterproblemen en waar uit de kraan nauwelijks drinkwater stroomde.

Gedeputeerde Angela die belast is met de afdeling waterdistributie heeft vele verklaringen afgegeld en ook daadwerkelijk getracht verlichting te brengen door het laten doorblazen van pijpleidingen en het laten schoonmaken van de waterreservoirs. Maar dat bracht nauwelijks enige verbetering. In de loop van deze week arriveerden de noodzakelijke pijpen, waardoor nu het project op Bonaire uitgevoerd kan worden. Hierdoor wordt het gehele waterleidingnet verbeterd omdat er deels een renovatie, maar deels ook een uitbreiding van de bestaande pijpleidingen in de bedoeling ligt. Het afgelopen jaar werd dit project ter financiering voorgedragen aan Nederland. Eind vorig jaar besloot de Nederlandse Regering een bedrag van twee miljoen gulden voor de eerste fase van dit project te bestemmen.

In zijn totaliteit zal het een bedrag vergen van rond de zesendertig miljoen gulden, maar zal tevens over een aantal jaren uitgestreken worden. Een gedeelte van de reeds gevoteerde twee miljoen zal gebruikt worden voor het schoonmaken van de buizen, maar ook voor de noodzakelijke reparaties aan de reservoirs op Seru Largo. De aanschaf van de grote hoeveelheid pijpen die op Bonaire arriveerden en nu op Hato ter hoogte van de waterfabriek liggen opgeslagen, werd ook uit het door Nederland beschikbaar gestelde bedrag betaald. Het BC zal trachten een toegevoegde goedkeuring te krijgen voor de kosten die ontstaan bij het installeren van de pijpleidingen. Allereerst wordt nu begonnen met een nieuwe pijpleiding die loopt van het waterbedrijf naar de reservoirs en daar worden twee leidingen gelegd van elk een doorsnede van 10 inches. De ene leiding voert het water van de reservoirs naar het waterbedrijf, terwijl de andere leiding juist naar de reservoirs voert. Ook de pompen die voor de nodige druk moeten zorgen worden naar het terrein van het WEB vervoerd. Het BC deelt mee, dat men nu overtuigd is dat de taak om de situatie te verbeteren inderdaad tot het BC behoorde en daarom heeft men ook alle aandacht gegeven aan de uitvoering van deze eerste fase die een eerste stap is in een goede richting.

KRALENDIJK — Het onveilige verkeer vierde de afgelopen twee dagen hoogtij op Bonaire. Woensdagavond rond half negen deed zich in de Breedestraat op Playa Pabao een frontale botsing voor tussen een volkswagenbus en een personenauto, die beide totaal werden vernield. De bestuurster van de personenwagen werd per ambulance naar het St Franciscus-ziekenhuis vervoerd. Donderdagmiddag sloeg door tot nog toe onbekende oorzaak een auto over de kop op de weg van Kralendijk naar Rincon. Ook hier was de schade aanzienlijk. Op de foto boven de aanrijding in de Breedestraat. Op de andere foto het ongeluk op de weg naar Rincon, waar wel veel schade, maar geen persoonlijk letsel te betreuren was.

Personeel haalt videozaak leeg

KRALENDIJK — De vier personeelsleden van het Moeskiet Video Center hebben donderdagmiddag het recht enigszins in eigen handen genomen, toen bleek, dat ook over de maand januari geen salaris te innen viel. De vier dames die in het uitleenbedrijf voor video's werkzaam zijn, bleken al sedert begin november verstoken te zijn geweest van enige betaling van de zijde van eigenaar Moesquit, die gewoonlijk op de Bovenwinden verblijft. Omdat vier maanden salarisontbering de dames teveel werd, besloten zij zich al het geen in het videocenter bevond toe te eigenen. Het gevolg was, dat televisie, videorecorders en videobanden volledig verdwenen. Het videocentrum dat gevestigd is tegenover jeugdhuis Jong Bonaire leek als door een tornado getroffen, want alles wat maar mee te nemen viel, was dan ook inderdaad verdwenen.

Vingerafdrukken op shutter verraden inbraak beklaagde

WILLEMSTAD — De **mening dat de schuldigheid van beklaagde R.M. bewezen is, wordt enkel versterkt door de verklaringen van de getuige. Zo verklaarde officier van Justitie Marquart-Scholtz afgelopen woensdag. De beklaagde M. moest weer voor de groene tafel verschijnen, nadat zijn zaak vorige week uitgesteld was, om als getuige een ambtenaar bij de technische opsporingsdienst (TOD) te horen.**

De beklaagde had eerst verklaard dat hij niet bij een huis aan de Commandeursweg geweest was, maar ging een toontje lager zingen toen zijn vingerafdrukken op shutters bij dat huis aangetroffen werden. Uit dat huis werden onder andere een radio en cassette-speler vermist, en beklaagde werd ervan beschuldigd die meegenomen te hebben. Zelf verklaarde M. echter niet in het huis geweest te zijn, maar enkel zijn handen aan de shutters afgeveegd te hebben. Zijn advocaat Moenir Alam verklaarde vorige week in zijn pleidooi, dat het feit dat vingerafdrukken van zijn client op de shutters aangetroffen zijn, niet impliceert dat hij ze er zelf uitgenomen heeft, en ook in het huis geweest is.

Op grond daarvan werd de TOD-ambtenaar als getuige opgevoerd. Deze verklaarde dat meer dan één vingerafdruk aangetroffen is en alle van dezelfde persoon. In alle gevallen betrof het de duimafdruk die het duidelijkst afgedrukt stond, terwijl de andere afdrukken niet na te gaan waren, omdat ze verdoezeld waren, aldus getuige. Uit de ligging van de afdrukken is volgens getuige duidelijk dat ze op de shutter gemaakt zijn, nadat de shutter uit de houder genomen was. Op de shutters zijn geen veegafdrukken gevonden, zo verklaarde de TOD-ambtenaar. Hij legde uit dat de duimafdrukken op de shutters op tien tot twaalf vitale punten overeenkomen met die van beklaagde. Dat is volgens de wetenschap van vingerafdrukken genoeg om de afdruk van een persoon te herkennen, aldus de ambtenaar. De twee shutters met afdruk werden op een bed in het huis aangetroffen, terwijl een andere shutter met onduidelijke afdrukken buiten het huis gevonden werd.

Het feit dat de shutters met afdruk van beklaagde binnen het huis gevonden zijn vindt de officier van Justitie bewijs genoeg dat beklaagde inderdaad het huis binnengeweest is. Op grond daarvan bleef de officier staan op zijn eis van vorige week: zes maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf met aftrek van voorarrest.

Advocaat Moenir Alam wees op de kleine kans die er bestaat voor vrijwel identieke vingerafdrukken bij verschillende personen, maar die toch een kans is. De mogelijkheid blijft dus volgens hem niet uitgesloten dat die afdrukken aan iemand anders dan zijn client toebehoorden.

Bovendien tekende hij aan dat de aangever (bewoner van het bewuste huis) hem benaderd had en verklaard had de klacht in te willen trekken, maar dat dat niet meer mogelijk bleek. Moenir Alam vroeg dan ook vrijspraak voor zijn client. Beklaagde zelf verklaarde toen hij het laatste woord kreeg niet schuldig te zijn. Hij vroeg rechter Pietersz hem vrij te laten omdat hij niet de bewuste diefstallen gepleegd heeft en dus geheel onschuldig is. De rechter doet in deze zaak uitspraak over twee weken, op 16 februari.

Verbruikers oneens met WEB-rekeningen

KRALENDIJK — Naar de Amigoe vernomen heeft, zijn de electriciteitsverbruikers niet erg te spreken over het beleid van het Water- en electriciteitsbedrijf (WEB), dat de rekeningen over de maand december 1982 presenteerde. Voor velen kwam dit als een onaangename zeer hoge verrassing, want de bedragen die het WEB voor december schatte, logen er niet om. Bovendien bleek voor velen een verhoogde waarborgsom van toepassing, die zonder enig begeleidend schrijven bij de rekening was gevoegd.

St Maarten niet minder dan Bonaire

WILLEMSTAD — Sint Maarten mag niet tevreden zijn met minder dan Bonaire heeft, zo stelt J.H.Lake Jr vast in een commentaar in zijn weekblad Windward Islands Newsday. Dit in verband met de discussies over de omvang van het aantal Statenleden van elk eilandgebied en over de omvang van de eilandsraden. Newsday meent begrepen te hebben dat in de nieuwe opzet de eilandsraad van Sint Maarten uit zeven leden zal bestaan en die van Bonaire uit negen (daaruit bestaat hij al — RED. Am.). Dit is volgens Newsday niet te accepteren. Op zijn minst moet de eilandsraad even groot zijn als die van Bonaire.

Een kleinere omvang is niet te tolereren, en is een belediging voor de SM-bevolking. Sint Maarten met een grotere bevolking en een omvangrijker budget dan Bonaire kan een kleinere raad niet aanvaarden. Dit zou namelijk betekenen, aldus Lake, dat Sintmaartenaren inferieur zijn aan Bonaireanen. Lake vindt het in dit verband interessant dat men geen enkele reactie hoort van de SM-politici (Overigens telt een Curaçaose stem om maar wat te noemen, voor een Statenverkiezing heel wat minder dan een stem van Sint Maarten, of Statia of Saba hier te noemen — RED., Am.).

BERNARD "BULL" Richardson en Sinclair Barry van Barry's welding zijn een samenwerkingsverband aangegaan. Beide ondernemingen zijn op Sint Maarten werkzaam. Richardson is een transportbedrijf met vijf trucks, terwijl Barry laswerk doet. Zo werd duidelijk uit het SM-weekblad New Age.

BEVRIEZING OVERHEIDSSALARISSEN

Accijns op benzine omhoog

Terugdringen van begrotingstekort

WILLEMSTAD – Om het begrotingstekort van 50 miljoen gulden over 1983 te verminderen en de overheidsinkomsten weer te doen groeien heeft de overheid verschillende maatregelen genomen en zijn er andere in overweging. Dit werd gisteren door premier Don Martina bekendgemaakt op de maandelijkse "meet the press".

De helft van de overheidsinkomsten wordt gevormd door de zogenaamde indirecte belastingen en deze zijn de laatste jaren niet met de uitgaven meegegroeid. Een verhoging van de accijns op benzine wordt overwogen daar de prijs van ruwe olie is gedaald en alles erop wijst dat deze op hetzelfde niveau zal blijven of zelfs verder zal dalen. Het prijsindexcijfer op de Antillen dat erg afhankelijk is van het Amerikaanse prijsindexcijfer zal dit jaar naar verwachtingen niet stijgen zoals in de jaren '70 het geval was, waardoor er een ruimte vrij komt voor een verhoging van de accijns op benzine. De benzine-accijns is gedurende de energiecrisis van 1974 verlaagd van 12 naar 3 cent en is sindsdien niet meer aangepast.

DEVIEZENRESERVE

Minister van Financien Gilbert de Paula legde uit dat het tekort van 150 miljoen gulden op de wenselijkheidsbegroting van dit jaar door het Departement van Financien aan de hand van richtlijnen van het kabinet tot 50 miljoen is teruggebracht. Dit tekort echter is nog te groot naar de mening van de regering. Daarom ook is een [illegible] in overweging [illegible] andere maatregelen [illegible] genomen om de betalingsbalans in een gunstige positie te handhaven en de deviezenreserves op peil te houden en zo te voorkomen dat er een situatie ontstaat waarin er geen crediet meer kan worden verkregen en de Antilliaanse munt in waarde begint te dalen.

Eén van de maatregelen die zeker genomen zal worden is de bevriezing van de salarissen van alle overheidsambtenaren. Hierover is al met de overheidsvakbonden gesproken en het is de bedoeling dat na Carnaval de regering verder praat met de bonden over de bezuinigingsmaatregelen en de redenen voor het nemen van deze maatregelen.

VACATURES

Ook is besloten dat bestaande vacatures, met uitzondering van die bij de politie en het departement van Justitie, niet meer zullen worden opgevuld. Ook vacatures die ontstaan bij het met pensioen gaan van personeel zullen niet worden opgevuld tenzij dat strikt noodzakelijk is.

Verder zal ook met 25% worden bezuinigd op zowel binnenlandse als buitenlandse dienstreizen.

De centrale overheid gaat ook de inning van schulden versnellen door definitieve regelingen te treffen met alle instanties die schulden hebben bij de overheid. Met Curacao is er al een betalingsregeling getroffen die tot nu toe naar wens functioneert en er moet nu ook met Aruba een accoord worden bereikt.

OORLOG

In zijn toespraak gisteren op de televisie en de lokale radiostations zei premier Martina dat zijn regering niet zal toestaan dat politieke meningsverschillen als reden worden aangevoerd om niet aan financiele verplichtingen te voldoen. Het feit dat de Arubaanse overheid zich op voet van oorlog beschouwt met de centrale regering is geen reden om niet aan haar verplichtingen te voldoen, zei Martina. De overheid is bereid tot een regeling te komen voor betaling maar als hiervoor bij Aruba zelf geen bereidheid bestaat zal de regering de nodige stappen ondernemen "om te voorkomen dat een dergelijke houding en handelwijze de financiele ontwikkeling van de Antillen in gevaar brengt".

WINSTEN

Gevraagd in de meet the press waarom de bevriezing van salarissen niet als een algemene maatregel is afgekondigd antwoordde premier Martina dat dit onmogelijk is door verschillen in de ontwikkeling van de diverse sectoren op de eilanden van de Antillen. De Lago op Aruba bijvoorbeeld heeft enorme winsten gemaakt, terwijl de Shell verlies heeft geleden. De regering wil de Lago-werknemers geen bezuinigingen opleggen wetende dat hun bedrijf winst heeft gemaakt.

De bevriezing van de overheidssalarissen zal het tekort op de landsbegroting met 10 miljoen gulden verminderen, aldus de Antilliaanse premier.

Minister-president Don Martina:

Regeringsverklaring uiting van intentie

WILLEMSTAD — Reagerend op de verschillende opmerkingen over het vermeende oppervlakkige karakter van de vorige week uitgesproken regeringsverklaring, zei premier Martina gisteren op de maandelijkse persconferentie van de ministerraad dat duidelijk in de regeringsverklaring staat dat in het regeerprogramma dieper zal worden ingegaan op de aangekondigde maatregelen. Een regeringsverklaring geeft slechts weer wat de regering allemaal van plan is te doen, zei Martina. Maar of dat ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd, hangt van verschillende factoren af.

Het bevreemdde de regering ook te vernemen dat er mensen zijn die vinden dat er teveel prioriteit wordt gegeven aan de staatkundige problemen. "Als we de staatkundige problemen geen prioriteitsbehandeling geven", zei Martina, "dan zijn we ons niet bewust van de realiteit waarin we leven". Bovendien is duidelijk gezegd, aldus Martina, dat de staatkundige kwestie evenveel aandacht verdient als de sociaal-economische problematiek.

Bezoek Campins bevestigd

WILLEMSTAD — Premier Don Martina bevestigde gisteren dat de Venezolaanse president Luis Herrera Campins op 25 en 26 februari de Nederlandse Antillen zal bezoeken.

Het is niet mogelijk voor de Venezolaanse president om de Bovenwindse eilanden aan te doen en zijn bezoek zal zich dus beperken tot de drie Benedenwindse eilanden. Vandaag en morgen zullen enkele functionarissen van de Venezolaanse regering op Curacao zijn om bepaalde details van het bezoek van Herrera Campins vast te leggen.

Stationsschip Van Galen naar Readex '83

DEN HAAG (ANP) — De Nederlandse marine neemt samen met Engelse vlooteenheden deel aan "Readex '83", een Amerikaanse vlootmanoeuvre die van 14 tot 28 maart in de wateren rondom Puerto Rico wordt gehouden, aldus heeft de Marinevoorlichtingsdienst desgevraagd meegedeeld. Het Nederlandse schip dat aan deze oefeningen deelneemt is het stationsschip van de Antillen, het fregat "Van Galen".

Nederlands-Amerikaanse vlootmanoeuvres worden jaarlijks, veelal afwisselend bij Puerto Rico en Aruba, gehouden. Soms wordt ook geoefend met de marine van Frankrijk dat, evenals het Koninkrijk der Nederlanden, ook delen van het Caribisch gebied omvat.

De woordvoerder van de Marinevoorlichtingsdienst legde er de nadruk op dat deze Amerikaans-Nederlands-Engelse manoeuvres niets uitstaande hebben met de Amerikaanse militaire oefeningen die van 1 tot 8 februari worden gehouden in Honduras, in de streek langs de grens met Nicaragua. Bij deze oefeningen zijn ook Guatemala, El Salvador, Costa Rica en Panama, hetzij door waarnemers, hetzij door troepen, betrokken. De regering van Nicaragua heeft deze manoeuvres als een provocatie bestempeld.

Volgens de Marinevoorlichtingsdienst organiseren de Amerikaanse strijdkrachten in deze tijd van het jaar een hele serie manoeuvres met telkens wisselende partners. In het verleden hebben Amerikaanse vlootoefeningen in het Caribisch gebied ook protesten van Cuba uitgelokt.

HENRIQUE FEL[illegible] herdacht op 27 januari [illegible] 25 jaar geleden hij [illegible] dienst trad. De [illegible] werkt momenteel als [illegible] eerste klas bij de Selikor (voorheen Reinigingsdienst).

Bescherming burger tegen pers

Journalisten-tuchtraad in bestudering

WILLEMSTAD — De centrale regering overweegt een onderzoek te laten instellen naar de mogelijkheden om te komen met een tuchtcollege voor de media. Dit, om meer bescherming te bieden aan burgers die zich [illegible] beledigd voelen door wat in de pers en andere media wordt gepubliceerd. Premier Don Martina verklaarde dit gisteren op de maandelijkse persconferentie en in zijn toespraak via TeleCuracao en de radiostations.

Als een burger zich door een publicatie beledigd voelt, kan hij weliswaar wel naar de rechter stappen, zei Martina, maar het kost erg veel geld. En niet iedereen beschikt over de grote som geld die nodig is om een rechtszetting te verkrijgen.

Om de burger meer mogelijkheden hiertoe te geven, gaat de overheid dus het idee van een rechtcollege of een tuchtraad bestuderen. Dit onderzoek, zo verklaarde Martina, zal met volledige participatie van de media zelf worden verricht. De persvrijheid zal hierdoor geenszins worden aangetast, verzekerde de premier.

Ook in de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen behoeven vrijheden [illegible] wijzigingen te worden aangebracht. Zelfs het Verdrag van Rome, dat een groter gewicht draagt dan de Staatsregeling, erkent dat "daar de uitoefening van deze vrijheden plichten en verantwoordelijkheden met zich meebrengt, kan zij worden onderworpen aan bepaalde formaliteiten, voorwaarden, beperkingen of sancties, welke bij de wet worden voorzien, en die in een democratische samenleving nodig zijn in het belang van 's lands veiligheid, territoriale onschendbaarheid of openbare veiligheid, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, de bescherming van de goede naam of de rechten van anderen, om de verspreiding van vertrouwelijke mededelingen te voorkomen of om het gezag en de onpartijdigheid van de rechterlijke macht te waarborgen".

De bedoelingen van de regering zijn dus volledig in overeenstemming met wat internationaal toegestaan is, aldus premier Martina.

Na 22 jaar brouwen op Curacao

Vijfhonderd miljoen Amstels geproduceerd

WILLEMSTAD — Het moet dinsdag 8 februari gebeuren. Het feit, dat de 500 miljoenste fles wordt gevuld, de kroondop erop wordt gedrukt en de "diamanten" editie uit de Amstel-productie van de banden rolt. Een naar Antilliaanse maatstaven fabelachtig aantal, bereikt na ruim 22 jaar.

Apetrots strooiden de mannen van Amstel gistermiddag, tijdens een bijeenkomst met de pers, het nieuws rond. Vijfhonderdmiljoen flessen. Toen iedereen verbaasd tegen dit totaal aanstaarde, schreeuwde een Amstel-representant: "Een half miljard flessen". Ook dat was niet direct te verteren. Een andere Amstelvertegenwoordiger: "Als de hele bevolking van de Verenigde Staten, meer dan 220 miljoen mensen, 500 miljoen flessen moesten drinken en daar constant mee bezig zouden zijn, zouden ze daar vier volle dagen en nachten voor nodig hebben". Ook dit drong kennelijk niet door. Opnieuw een toelichting: "Als tienduizend "zware" bierdrinkers elke dag gedurende 24 uur per dag, elke twaalf minuten een biertje pakten, zouden ze een jaar moeten drinken om 500 miljoen flessen op te krijgen". Tenslotte directeur Haim da Costa Gomez: "Als we 500 miljoen bierflessen op elkaar stapelen krijgen we een hoogte van honderdduizend kilometers en dat is twee-en-een-halve keer de omtrek van de aarde".

PEILER ECONOMIE

In 1960 is de Amstelbrouwerij begonnen met de locale productie en verkoop van bier. Nu, 22 jaar en 500 miljoen flessen later, is het bedrijf een belangrijke peiler geworden van de Antilliaanse economie. De volgende cijfers illustreren dat, waarmee ook tegelijk de enorme groei van het bedrijf ab ns [illegible]

WILLEMSTAD — Directeur Haim da Costa Gomez toont trots zijn "diamanten" Amstel in een goudkleurige fles.

wordt weergegeven.

—jaarlijks wordt nu meer dan tien miljoen gulden aan de Overheid betaald aan accijnzen en winstbelasting,

—van 800.000 gulden in 1960, groeide het eigen vermogen van tot 18,6 miljoen,

—was de productie in het eerste jaar 14.000 hl, in 1982 bedroeg die in totaal: 132.000 hl.,

—het aantal arbeidsplaatsen groeide geleidelijk aan van 48 naar 135,

—het bebouwde areaal van de Brouwerij, dat in 1960 een oppervlak besloeg van ongeveer tweeduizend vierkante meter, is nu aangegroeid tot achtduizend vierkante meter.

Directeur Haim da Costa Gomez deelde mee, dat indien de omzet verder wordt vergroot, een tweede totaal ploeg zal moeten worden aangetrokken, hetgeen ruim veertig nieuwe arbeidsplaatsen zal opleveren. De heer Da Costa Gomez wees er verder op, dat tegen de achtergrond van de hoge accijnzen en de forse waterrekeningen, de prijs van het Amstel-bier toch laag kan worden gehouden. In feite bedraagt de winst op elke fles maar twee cent. Maar gezien de enorme omzet, kan het bedrijf zich goed redden, aldus de directeur. Hij onthulde verder, dat in de afgelopen vijf jaar 68 procent van de gemaakte winsten ter financiering in het bedrijf werden gehouden. Dit houdt in, dat ruim een-derde van de winst aan de aandeelhouders is uitgekeerd.

Naar aanleiding van berichten dat er plannen bestaan voor de oprichting van nog een andere brouwerij, deelde de Amstel-voorman mee, dat er hier geen ruimte is voor twee bier-producenten. "Eén van beide zou eraan ten onder gaan", aldus de heer Da Costa Gomez, die overigens nog opmerkte pas tevreden te zullen zijn als Amstel honderd procent van de markt in handen heeft. Nu al bezit Amstel het grootste aandeel in de locale consumptie.

Aan het einde van de feestelijke bijeenkomst serveerde de heer Da Costa Gomez bier uit een "gouden" fles, opgediend in deftige glazen-met-pootjes. Hetgeen Amstel's marketing-man Henry Veth trots deed opmerken: "Ons bier wordt reeds als champagne opgediend".

Scheepvaartdelegatie uit VS terug

Tweede firma gebruikt Curacao als base-port

WILLEMSTAD — Een tweede scheepvaartmaatschappij zal volgend jaar Curacao als keerpunt op cruise-tochten gebruiken. Een derde heeft dat voorstel momenteel in studie.

In de laatste dagen is de scheepvaart-delegatie van Kamer van Koophandel en het eiandgebied Curacao beetje bij beetje teruggekomen uit de Verenigde Staten, waar een rondreis is gemaakt naar San Francisco, New York en Miami. Daar werden scheepvaartmaatschappijen bezocht die Caribische cruises maken.

KvK-secretaris mr Louis Kolff vertelde dat behalve de gebruikelijke informatie ditmaal ook een foto-album was meegenomen met foto's van de nieuwe permanente cruise-terminal in de haven. Uit de gesprekken bleek dat de maatschappijvertegenwoordigers meer tijd hadden dan in voorgaande jaren. Maar duidelijk werd ook dat zij het allemaal moeilijk hebben. Het cruise-toerisme wordt geacht een meer luxe vorm van vakantie te zijn. Als er op gezins- en vakantiebegrotingen bekort moet worden, zal dat op de eerste plaats daar geschieden.

Overigens zijn er nog maar weinig bestemmingen in het Caribisch gebied die jaarlijks terugkomen met een delegatie om te spreken met maatschappijafgevaardigden. Daarom werd de komst van Curacao op prijs gesteld om zo de contacten te verstevigen, informatie in te winnen en van gedachten te wisselen over mogelijkheden tot verbeteringen.

De indruk die de delegatie gekregen heeft aan de hand van de besprekingen is dat men helemaal niet onwillig is om Curacao te betrekken in de cruise-tochten. Dat neemt niet weg dat er knelpunten zijn. Zo zijn de brandstofkosten hoog en bunkeren op Curacao is daardoor kostbaar. Het eiland ligt zoveel zuidelijker dan andere cruise-bestemmingen, waardoor het een extra dure bedoening wordt om de tocht daar helemaal heen te trekken. Een ander obstakel is dat er vergeleken met diverse andere bestemmingen veel minder regelmatig vluchtverbindingen zijn tussen Curacao en de Verenigde Staten. Dat maakt dat enkele van de firma's een beetje aanhikken tegen het idee om Curacao als "base port" te hanteren.

Toch zit daar wel schot in. Zo heeft de Sun Line als eerste daartoe besloten ingaande dit seizoen. Daarvoor is de maatschappij door de KVK al geeerd met een plakkaat.

De SEL Maduro and Sons was al bezig met een tweede maatschappij die in die richting dacht. Inmiddels is de kogel door de kerk. Die maatschappij heeft besloten om ingaande volgend seizoen Curacao als base port te gebruiken. De naam van deze firma was vanochtend niet te achterhalen. Een derde heeft hetzelfde plan in overweging.

Dit laatste wijst er volgens de heer Kolff al op dat er wel degelijk toekomstmuziek zit in het cruise-toerisme naar Curacao. Hij zei dat er geen uitgesproken klachten zijn gekregen over Curacao. Maar het is wel zaak er rekening mee te houden dat het om een kwestie gaat van "een lange adem". Het duurt jaren voordat bepaalde ontwikkelingen zich hebben doorgezet, omdat de maatschappijen in de huidige moeilijke situatie alles tot in de puntjes moeten uitkienen voordat zij een beslissing nemen.

Premier naar Nederland voor besognes om CDM

WILLEMSTAD — Premier Don Martina vertrekt morgen naar Nederland waar hij, namens de regering als aandeelhouder van de Curacaose Dokmaatschappij (CDM), zal gaan praten met de andere eigenaars van de CDM over de financiele situatie van de maatschappij.

Volgens de Engelse firma Apple Dore, die een algemeen onderzoek heeft ingesteld naar de verschillende facetten van het functioneren van de CDM is de maatschappij een van de, zo niet het duurste, scheepsreparatiebedrijf ter wereld. De grote concurrentie van goedkopere bedrijven en de huidige recessie in de scheepvaart hebben ertoe geleid dat de CDM haar monopolistische positie verloor en in een "uiterst zorgwekkende" financiele situatie kwam te verkeren.

Om het Dok van een faillissement te redden moeten er verschillende belangrijke beslissingen worden genomen door de eigenaars. De Antilliaanse regering bezit [illegible] van de aandelen van de CDM en de rest is van Nederlandse bedrijven die bijna allemaal vrijwel bankroet zijn. Hun aandelen zijn "geparkeerd" op het ministerie van Economische Zaken die deze bedrijven controleert. Vanwege de slechte toestand van de eigenaars zelf is het zaak dat zo snel mogelijk wordt vergaderd om de nodige beslissingen te nemen, zei premier Martina. Op 17 of 18 februari zal waarschijnlijk een algemene vergadering van aandeelhouders met de raad van commissarissen plaats vinden.

Volgens premier Martina is [illegible] de slechte toestand van de CDM als een verrassing gekomen omdat alle berichten die tot en met 1981 over het Dok binnenkwamen van een optimistisch karakter waren. Er werd wel over problemen gesproken maar met de hoop dat deze spoedig zouden worden overwonnen. Teruggekomen op de beslissing van de CDM-directie om in december vorig jaar dertiende maand en tantiemes uit te betalen, zei Martina dat zijn kabinet dit als een "very unpleasant surprise" had ervaren. "De CDM heeft hiermee veel goodwill van de regering verspeeld", aldus premier Martina.

Films deze week

Boulevard Theater: 4-7 febr. "The Nesting". Horror-Misteriefilm, over een jonge schrijfster die geconfronteerd wordt met haar misterieus en verdrongen verleden. Dit alles in een groot Victoriaans huis met allerlei hoekjes en gaten. Spelers o.a. Robin Groves en Gloria Graham. Regie: Armand Weston.

8-10 febr. "Girls are for loving". [illegible] de derde keer zien we [illegible] Gaffaro in actie als de [illegible] vrouwelijke James Bond [illegible] film die [illegible] het [illegible] de tiid [illegible] door de gefrustreerde regisseur Don Schain die [illegible] op deze [illegible] tegen de ideeen van de Women's Lib. beweging [illegible]. Spelers: Cheri Caffaro en Thimothy Brown. 4, 5 febr. Midnight: "Love, Swedish style". Sexfilm met Karen Gital en Ted Roter. 6 febr. Midnight: "The Sheriff & The Satellite Kid". Bud Spencer als de sheriff die in kontakt komt met een [illegible] uit de "Ruimte".

Drive-In Theater: 4, 5, 6 febr.: "Amigo". Zuid Amerikaans filmwerk met de zingende Pedrito Fernandez en Andres Garcia. 7, 8 febr.: "Enter the invincible hero". Chinese vechtfilm. 9, 10 febr.: "Aquasanta Joe". Zwart/wit film met Lincoln Tate en Ty Hardin. 4, 5 febr. Midnight: "Amigo". zie boven. 6 febr.: "Why did you pick on me". Komische film met Bud Spencer en Robert Hundar.

Principal Theater: 4, 5, 6 febr.: "Venom". Klaus Kinski, Sterling Hayden en Sarah Miles in een spannende thriller waarin boeven een rijk jongetje willen kidnappen. Als e.e.a. mislukt en er ook nog een "Black Mamba" slang ontsnapt waarvan de beet dodelijk is, stijgt de spanning tot een hoogtepunt. 7, 8 febr.: "Tilt". Avontuur en Romance met Brook Shields en Ken Marshall. 9, 10 febr.: "Dragon on fire". Chinese vechtfilm. 4, 5 febr.: Midnight: "Longest Bridges". Chinese vechtfilm. 6 febr. Matinee: "Enrique y Ana". Zuid Amerikaanse kinderfilm met Amparo Leal en Agustin Gonzalez.

Rialto Theater: 4, 5, 6 febr.: "Los Vampiros los prefieren Gorditos". Komische film met Jorge Porcel en Elizabeth Killian. 7, 8 febr.: "One silver dollar". Oude Western met Montgomery Wood en Evelyn Steward. 9, 10 febr.: "Longest Bridges". Chinese vechtfilm. 4, 5 febr.: Midnight: "Reason to live, reason to die". Komische film met Bud Spencer en Telly Savalas. 6 febr. Matinee: "Okey, Mr Pancho". Zuid Amerikaanse kinderfilm met Ramon Valdez en Felicia Mercado.

Veldloop-uitslag

ORANJESTAD — Ronnie dos Santos heeft, zoals reeds vermeld, de eerste veldloop van 4000 meter van de Arubaanse Atletiek Bond gewonnen in 16.10 minuten, hetgeen langer was dan zijn 15.54 minuten van vorig jaar. De tweede veldloop van dit jaar wordt op 20 februari in de Franse Pas gehouden.

Hieronder volgen de uitslagen in de verschillende categorieen, met daarachter tussen haakjes de tijd die dezelfde of een andere loper vorig jaar maakte.

Heren-Senioren 4000 meter
1.Ronnie dos Santos 16.10 (15.54); 2.Johnny Hidalgo 16.29; 3.Edward de Lange 16.42.

Dames 3000 meter
1.Lia Melis 14.27; 2.Nel Geerings 14.43.

Heren Veteranen [illegible]000 meter
1.[illegible] Graaff 13.03 (12.61); 2.[illegible] Driessen 1[illegible].30.

Junioren A meisjes 2000 meter
1.Sherry Howell 9.58 (Amalia Richards 9.19).

Junioren B jongens 3000 meter
1.Johnny Croes 14.04 (Steve Dunzanzon 11.48).

Junioren C jongens 2000 meter
1.Guido Frederiks 9.01 (Eric Leonard 9.14); 2.Anthony Brown 9.17; 3.Jacob Kersemakers 10.45.

Junioren D jongens 1000 meter
1.Andy Gomes 4.13 (Wins[illegible] Richardson 4.17); 2.Mich[illegible] Ras 4.25; 3.Menno Hubert 4.[illegible]

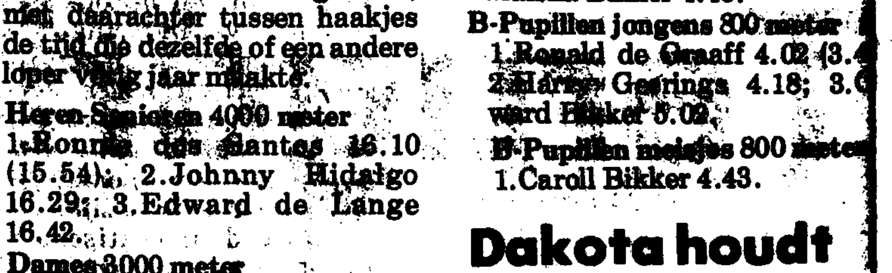
Junioren D meisjes 1000 meter
1.Saskia Corneli 5.02 (Esth[illegible] Driessen 4.54); 2.Etoska To[illegible] 5.13.

A-Pupillen jongens 1000 meter
1.Allan Howell 4.26 4.26 (And[illegible] Gomes 4.15); 2.Robert Bisli[illegible] 5.17; 3.David Passchier 5.20.

A-Pupillen meisjes 800 meter
1.Zaiska Bikker 4.46.

B-Pupillen jongens 800 meter
1.Ronald de Graaff 4.02 (3.4[illegible]); 2.Harry Geerings 4.18; 3.[illegible]ward Bikker 5.02.

B-Pupillen meisjes 800 meter
1.Caroll Bikker 4.43.

Dakota houdt zangfestival

ORANJESTAD — Sportvereniging Dakota organiseert [illegible] 17 maart in Centro di Barrio Deporte Dakota een zangfestival van Mexicaanse liedjes. In dit verband worden aanstaande dinsdagavond 7 uur alle Dakota-spelers in het buurtcentrum gebouw verwacht voor een vergadering. Het zangfestival is bedoeld als fundraising voor de geplande Dakota-reis naar Brazilie.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheratonhotel; Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950. Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 uur *The nesting* (18 jr.); 24.00 uur *Love, Swedish style* (18 jr.).
Rialto: 20.00 uur *Los vampiros los prefieren gorditos* (18 jr.); 22.30 uur *Reason to live, reason to die* (14 jr.).
BALASHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 uur *Amigo* (alle leeft.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 uur *Venom* (18 jr.); 24.00 uur *Longest bridges* (14 jr.).

★★★

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz: tel.: 28288; Paradera: tel.: 25543; Savaneta: tel.: 47020; Brazil: tel.: 48301; Dakota: tel.: 29008; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur: Patiastraat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S: Oranjestad: Nacional, tel.: 26244; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: dokter E.E.Laclé, tel.: 28442.
San Nicolas en Savaneta: dokter O.L.Ponsé, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833.
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

★★★

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24 uur per dag geopend (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

SAC: 20.00 uur verkiezing jeugdcarnavalskoningin-RCA-stadion.

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTRE: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-13.00 uur; op zondag gesloten.

ZATERDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 13.00-24.00 uur "Stella Solaris"-vert. SELMA.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagochtend gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

★★★

TELEARUBA: 17.00 Flintstones Frolics; 17.25 cartoons; 17.45 matinette; 18.45 news in Dutch; 19.00 telenovela: Malu Mujer; 19.30 cocktail musical; 20.00 telenoticias; 20.30 you asked for it; 21.00 ladies' man; 21.30 Arthur Clarck; 22.00 movie of the week.

Gezaghebber Bislip leidt zijn eerste vergadering ER

ORANJESTAD — Ik ben me ervan bewust een taak te hebben aanvaard aan de vooravond van een periode waarin cruciale veranderingen van transcedentaal belang op staatkundig gebied zullen komen. Staatkundige veranderingen die ons ongetwijfeld bewust moeten maken om zeer voorzichtig en verantwoordelijk te zijn, tevens om onze democratische toekomst te beschermen en begeleiden en terdege rekening te houden met onze economische, sociale en culturele toekomst zodat wij en onze toekomstige generaties niet de slachtoffers worden als gevolg van onze eigen verlangens. Dit verklaarde donderdagmiddag de nieuwe gezaghebber van Aruba, Pedro Bislip, in de buitengewone zitting van de eilandsraad, waarbij hij zich als raadsvoorzitter aan de leden voorstelde.

Om die gevaren te voorkomen moeten wij - aldus Pedro Bislip - rekening houden met de basisfactoren die hiertoe kunnen bijdragen. Wij moeten verenigd zijn, goed voorbereid en nauwgezet zijn en andermans mening respecteren. In deze moeilijke periode heeft het volk al zijn vertegenwoordigers nodig als zijn gids en beschermer en degenen die het eerst geroepen zijn als zodanig op te treden zijn de politici, in het bijzonder de raadsleden.

De nieuwe raadsvoorzitter deed een beroep op de leden wederzijds respect, oprechtheid en ernst te tonen om onderling een nauwe en gezonde samenwerking tot stand te brengen, waarbij ieder zijn eigen oordeel en identiteit handhaaft en zijn eigen verantwoordelijkheid draagt.

De heer Bislip bracht in herinnering dat de eilandsraad het bestuur van Aruba is. Hij stelde dat wanneer de leden geen positieve en constructieve houding aannemen en de vergaderingen niet volgens het gewenste niveau verlopen, alle door hem genoemde basisfactoren een "wishful thinking" zullen blijven. De heer Bislip erkende dat de raadsvoorzitter een zware taak heeft om het gewenste niveau te handhaven, maar wanneer hij hiervoor niet de medewerking van de leden ondervindt genoodzaakt zal zijn maatregelen te nemen. Minder prettige maatregelen, die niet in het belang zijn van een goede harmonie in de zaal. Als deze maatregelen dan met geregeldheid genomen moeten worden, zal dit op den duur niets anders dan frustratie met zich meebrengen.

De voorzitter herhaalde zijn eerdere bekendmaking de leden bijeen te roepen voor een revisie van het reglement van orde, dat volgens hem openingen vertoont.

Tot slot van zijn toespraak legde de heer Bislip de nadruk op het feit dat de eilandsraad een beraadslagings-assemblee is van een volk en met slechts een belang voor ogen, het algemeen belang. Waar dus geen plaats is voor partijpolitieke doeleinden en geen partijpolitieke vooroordelen leidraad moeten zijn.

Hierna kwamen de vier fractieleiders aan het woord, waarbij de nieuwe voorzitter de nodige gelukwensen en succes toegewenst werden. Voorts werd het woord nog gevoerd door gedeputeerde Nelson Oduber, namens het college, en de waarnemend gezaghebber Pedro Kelly. Van MEP's zijde werden tevens dankwoorden gericht aan de ex-voorzitters Frans Figaroa en Remie Zaandam, terwijl van oppositiezijde met passende woorden afscheid genomen werd van het lid Bob Lopez Henriquez, dat zijn laatste vergadering meemaakte. Op zijn beurt dankte de heer Lopez Henriquez de raadsleden, gedeputeerden en eilandsraadssecretaris voor de ondervonden medewerking. Wegens uitlandigheid kan de heer Lopez Henriquez aanstaande maandag de vergadering niet bijwonen waarin de geloofsbrieven van zijn opvolger, Armand Engelbrecht, behandeld zullen worden.

Voor sluiting van de vergadering sprak voorzitter Bislip zijn dank uit voor de woorden aan zijn adres gericht alsmede voor het werk dat zijn voorgangers Figaroa, Zaandam en Elio Nicolaas gedaan hadden.

ORANJESTAD — De nieuwe gezaghebber van Aruba, Pedro Bislip, maakte donderdagmiddag tijdens een buitengewone zitting ook zijn entree als nieuwe voorzitter van de eilandsraad. Op de foto (midden) de nieuwe voorzitter, met rechts van hem de gedeputeerden Nelson Oduber en Remie Zaandam, en links van hem de eilandssecretaris John Booi en gedeputeerde, tevens de nieuwe waarnemend voorzitter, Pedro Kelly.

29
ARUBA
HA.

Morgenmiddag drie uur begint bij het veld van Bubali de jaarlijkse carnavalsparade van de jeugd van Noord. Eenieder wordt verzocht tijdig aanwezig te zijn en te zorgen dat de parade ongehinderd doorgang kan vinden. Het verkeer dient er wel rekening mee te houden want vorig jaar was er enige uren geen doorkomen aan. Beter omrijden maar.

De jeugd van Noord gaat wel aan het kindercarnaval deelnemen. Het bestuur van het buurtcentrum Noord herinnert de ouders eraan dat er zondag vanaf twaalf uur een bus rijdt naar Oranjestad om de parade van de kinderen in Oranjestad bij te wonen.

De carnavalsverkiezingen en kroningen duren onverminderd voort. In de Aurorakleuterschool werd Julissa Kelly tot koningin van de school gekozen met als runner up Julaycca Kelly. Bij het Colegio Ura Ubao werd Patrick Tromp tot prins en Marlon Vrolijk tot pancho gekozen. Tot prinses van dezelfde school werd Penelope Gomez gekozen en gerkoond door juffrouw Joanna Trimon, terwijl de eer van koningin van het Colegio ging naar Mirelfa Brete met als runnerup Milangela Tromp.

Als hete broodjes vlogen vanmorgen de toegangskaarten voor de jeugdcarnavalskoningin-verkiezing vanavond in het RCA-centrum bij de Amigoe de deur uit. Dat belooft weer een gezellige drukte te worden. Met de grote vraag Wie wordt de twintigste jeugdcarnavalskoningin van Aruba?

De zestien kandidaten zijn: Lisette Wever (ETAO Maria College), Daisy Hoo (Colegio Arubano), Vivian Kock (Brazil), Conny Laclé (Oranjestad), Julie Schwengle (Savaneta), Nathaly Irausquin (Club Caribe), Marlijn Croes (Club Caiquetio), Marcia Saladin (Tivoli Club) Carla Geerman (St. Talented Teens Aruba), Cachita Lindeborg (Paradera), Marina Paesch (Pos Chiquito), Jacqueline Bermudez (Dakota) Fientje Flemming (Sta Cruz), Magaly Kock (Canal 90 Fan Club) Alva Rengifo (Tanki Leendert), Miriam Briceno (San Nicolas).

DE JAARLIJKSE KINDERPARADE van Centro di Barrio Noord wordt morgenmiddag gehouden. De parade begint om drie uur bij het oude Bubaliveld en eindigt bij het gebouw van Centro di Barrio Noord. De groepen worden verzocht om twee uur reeds bij de start te zijn, terwijl op de personen langs de weg een oproep wordt gedaan zich niet in de stoet te begeven.....

Het jaarlijkse gekostumeerd bal van Club Caribe wordt op zaterdag 12 februari vanaf negen uur gehouden. Muziek op deze avond is van "Lino and The Hardways".....

RONALD FORTIN, vele jaren actief in het carnaval van de jeugd, viel de eer te beurt om woensdagavond in RCA-sportcentrum Oslin Trimon tot jeugd Tumba-koning te kronen.

Carnaval S. Domingo nodigt Aruba uit

ORANJESTAD — De Dominicaanse staatssecretaris voor Toerisme, Rafael Subervi Bonilla, heeft het Bestuurscollege uitgenodigd een Arubaanse delegatie af te vaardigen naar de viering van het carnaval in de Dominicaanse Republiek. Dit zal van de 25e tot de 27e van deze maand in Santo Domingo plaatsvinden. Het Bestuurscollege heeft besloten de Arubaanse delegatie te laten bestaan uit een steelband en van de carnavalskoninginnen. Deze 15 delegatieleden zullen de gast zijn van de Dominicaanse regering, aldus een mededeling van de Arubaanse voorlichtingsdienst.

San Pedro-hospitaal wordt opgeknapt

ORANJESTAD — De Arubaanse Voorlichtingsdienst meldde gisteren dat het Bestuurscollege een geldsbedrag beschikbaar heeft gesteld voor renovatie van een gedeelte van het oude San Pedro-hospitaal. Dit voor de huisvesting van de Little League-basebalspelers uit de verschillende landen die in augustus aanstaande aan het Latijnsamerikaanse kampioenschap op Aruba zullen deelnemen.

Een gedeelte van het gebouw zal ingericht worden als slaapkamers met dubbele bedden, terwijl ook de keuken opgeknapt zal worden.

De DOW heeft reeds een plan opgemaakt voor uitvoering van deze werkzaamheden door IDEFRE, het organiserend comité en de tijdelijke arbeidsvoorziening.

Besprekingen in werkgroep RTC zitten allengs muurvast

ORANJESTAD — De besprekingen van de werkgroep ter voorbereiding van de RTC waarin alle partijen van de Antillen - met uitzondering van de MEP - zitting hebben werden gistermiddag verdaagd tot 16 februari aanstaande wanneer op Curacao doorvergaderd zal worden.

Voorzitter Roberto Lopez Henriquez deelde de Amigoe desgevraagd mee dat bij schorsing van de vergadering de besprekingen over de hechte en duurzame samenwerking muurvast zaten. Het was een kwestie van standpunten tegen standpunten, waarbij wel duidelijk bleek dat de Antillen van de vijf voorstander is van het standpunt van de commissie van zeven - inclusief het Arubaanse lid mr Hendrik Croes - dat er een unieparlement moet komen met wetgevende bevoegdheden. De Arubaanse partijen AVP, RUBA en PPA zijn van dit standpunt zeker geen voorstander. Zij zijn van het idee afgestapt dat het unieparlement met wetgevende bevoegdheden geen conditie sine qua non moet zijn voor een hecht en duurzaam samenwerkingsverband. Er werd gistermorgen zwaar gesproken over dit onderwerp waarbij de partijen hun standpunten naar voren brachten. Op een gegeven moment zat het gesprek muurvast en wilden enige partijen overleg met hun achterban plegen, waarop voorzitter Lopez Henriquez besloot de vergadering te verdagen tot 16 februari op Curacao. Dan heeft inmiddels ook de subcommissie van experts over monetaire zaken vergaderd en kan dan in de werkgroep verslag van haar bevindingen doen. De heer Lopez Henriquez verklaarde ten aanzien van de hechte en duurzame samenwerking de zaken enigszins pessimistisch in te zien vooral vanwege het standpunt, dat de leden van de commissie van zeven - inclusief het Arubaanse lid mr Hendrik Croes - ingenomen hebben en nu door de vijf Antillen overgenomen wordt. Hij hoopte wel dat bij de volgende vergaderingen enige alternatieven ter tafel zullen kunnen komen. Intussen heeft AVP-leider mr Henny Eman gisteravond voor Tele Aruba MEP-leider Betico Croes uitgedaagd met hem een debat voor de TV aan te gaan over de kwestie van het unieparlement met wetgevende bevoegdheden en zich daarbij of te distantieren hiervan en dan ook van het standpunt van zijn broer die het met de commissie van zeven op dit gebied eens was of te laten weten wat zijn standpunt is. Mr Eman noemde het een vreemde zaak dat de heer Betico Croes in alle talen over dit onderwerp zwijgt. Exminister mr Hendrik Croes die Aruba in de commissie van zeven vertegenwoordigde liet gisteravond aan Diario weten dat het onzin is dat mr Eman zijn broer Betico Croes over dit onderwerp uitdaagt voor een tv-debat. Volgens mr Hendrik Croes moet mr Henny Eman als hij iets niet begrijpt van het rapport van de commissie van zeven bij hem zijn. Niet bij de MEP of Betico Croes en stoppen met verkeerde inlichtingen hierover aan het volk te geven.

Prijswinnaars bekend van posterwedstrijd

ORANJESTAD — De Women's Club of Aruba maakte gisteren de namen bekend van de prijswinnaars van de posterwedstrijd, die tijdens de milieuweek op de scholen werd gehouden.

De winnaars in de categorie "thema vervuiling toepasbaar voor Aruba", zijn:
1. Armando Chaw (Pius-x school), 2. Marieta Veeris (Beatrix-school), 3. Jopie Brattinga en Gerard Hessen (Mon Plaisirschool), 4. Gregory Koolman (Rosa-college), 5. Maureen Lindesman (Beatrix-school), 6. Alex Maduro (Rosa-college).

Categorie "thema vervuiling algemeen":
1. Perry van der Eem en Koen in 't Hout (Mon Plaisirschool), 2. Denish Mahtani en Milton van Engel (Mon Plaisirschool), 3. Alexander Bardouille en Alphonso Ridderstaat (Mon Plaisir), 4. Gino Croes (Pius-x school), 5. Gina Ponson, 6. Lucien Winklaar.

De jury die de winnaars aanwees bestond uit de heer Evelino Fingal en mevrouw Hermien Abbad. Ook de slogan voor dit jaar is gekozen door een jury bestaande uit de heren Rufo Odor, Julio Maduro en Ernesto Rozenstand. Deze slogan luidt: "Cu judansa di un y tur Aruba lo keda limpi sigur".

De prijsuitreiking zal aanstaande dinsdagmiddag in de openbare bibliotheek plaatsvinden.

De prijswinnaar van de sloganwedstrijd kan helaas niet bekend gemaakt worden, aangezien de naam niet op de slogan is aangegeven. De winnaar wordt verzocht zich in verbinding te stellen met mevrouw Helen Janssen, te Pavilla 3, of via telefoonnummer 23593.

FTA niet voor spek en bonen naar RTC

ORANJESTAD — **Het belang voor deelname aan de Ronde-Tafel-Conferentie is, of je in werkelijkheid als vertegenwoordiger van de arbeidsklasse een wettelijke participatie kan hebben in die zin dat je mening gerespecteerd wordt en hiermee rekening wordt gehouden.**

Aldus een communiqué van het bestuur van vakbond FTA over participatie in de Arubaanse delegatie naar de RTC. Het FTA-bestuur heeft in zijn laatstgehouden vergadering een grondige analyse gemaakt van de hele kwestie van vakbondsvertegenwoordiging op de RTC. Het bestuur is tot de conclusie gekomen dat in deze affaire er verschillende factoren een rol spelen die een werkelijke participatie van de arbeidsklasse in de weg staan. De FTA is van mening dat geen enkele persoon, die geen werkelijk mandaat heeft van de vakvereniging die hij vertegenwoordigt, aanspraak erop kan maken een vakbondsvertegenwoordiger te zijn. Zo'n persoon kan onmogelijk het standpunt van een vakvereniging naar voren brengen.

Belangrijk voor de FTA is dat participatie geschiedt met kennis over de zaak, en niet door eenvoudigweg bijwonen van vergaderingen en luisteren naar hetgeen anderen te vertellen hebben. Men moet bekwaam en voldoende voorbereid zijn om deel te nemen met een concreet standpunt dat gebaseerd is op realiteiten die te maken hebben met de toekomst van de arbeidsklasse. Volgens FTA moet niet gespeeld worden met de participatie van de arbeidsklasse, om straks te komen zeggen dat ook de vakbonden aanwezig waren. Dit zou niets anders zijn dan een farce en geen serieuze participatie zoals deze RTC-affaire vereist. Aldus FTA tot slot van haar communiqué.

ORANJESTAD — De voorzitter van de Staten Roberto Lopez Henriquez bracht donderdagmorgen vergezeld van de griffier van de Staten, Orlando van Breet — zie foto — een beleefdheidsbezoek aan de nieuwe gezaghebber van Aruba, Pedro Bislip, die vergezeld was van eilandssecretaris John Booi. Dit is het begin van een serie bezoeken die de heer Lopez Henriquez aan alle gezaghebbers en administrateurs zal brengen.

Kinderen op zee in moeilijkheden

ORANJESTAD — Een vrouw meldde bij de centrale post dat haar zoon en een nicht van haar - tijdens het zwemmen near het wrakschip "Antillia" te Malmok - moeilijkheden op zee hadden gekregen. Bij aankomst van de politie bleek dat de vrouw een speedboot gehuurd had en naar de plaats van het wrak was gevaren. Haar zoon K.B. (13) en nicht S.O. (22) hadden inderdaad problemen gekregen bij de terugkeer wegens de sterke stroming. Op strand terug kregen zowel de vrouw als de kinderen een goede berisping van politiezijde wegens onverantwoordelijkheid en onvoorzichtigheid.

ORANJESTAD — De Vreemdelingendienst wist tijdens de controle 13 - in de meeste gevallen - vrouwen aan te treffen zonder verblijfsvergunning of werktoestemming. Bij een controle in vijf snackbars te Noord trof men de vrouwen B.C. (25), werkend als kok zonder verblijf/werkvergunning en R.V. (40) als werkster terwijl zij vergunning heeft voor dienstbode bij een familie te Papilon. Te Papaya trof men de vrouw G.B. (39) met haar drie kinderen die geen verblijfsvergunning hadden. Ze werden aangezegd het eiland te verlaten.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden

F. 5,50

Elk woord meer f. 0,25

UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

PLYMOUTH BARRACUDA, bouwjaar 1972, automatic, power-steering, motor pas gereviseerd, verzekering t/m augustus '83, tel.: 84353.

AUTORADIO's MET AM/FM stereo+ingebouwde CB 40 kanaal, Welatinaweg 11.

SURFPLANK "MISTRAL Competition", in prima staat, met 2 zeilen en imperiaal, vraagprijs fl. 1.000,-. Inl.: Hubert van der Planken, Kaya Kokolishi 57, tel.: 78975.

EEN GROTE afkortzaagmachine, t.e.a.b., tel.: 672776.

FORD JEEP, dec. '80, tel.: 673920 na 1 uur.

1 ANT. PRONKKAST NAfl. 700,-; 1 eiken legkast NAfl. 600,-; 1 eethoek NAfl. 700,-; 1 eiken salontafel NAfl. 700,-; 1 noten salontafel NAfl. 300,-; 1 ijskast 2 mnd. oud NAfl. 650,-; 1 gasfornuis 2 mnd. oud NAfl. 450,-; 1 stereoset 1/2 jaar oud NAfl. 1.200,-; 1 stapelbed+matrassen NAfl. 500,-; 2 1-persoonsbedden met nachtkastjes NAfl. 450,-; 1 lastrafo NAfl. 850,-, tel.: 89814.

AUTO CHEVROLET Nova, bouwjaar 1976. Inl.: tel.: 23707.

FRIGIDAIRE SIEMENS, 3 anja bieuw, 220 V, fl. 450,-, tel.: te 1'or merdia: 674160.

PHILIPS DRAAITAFEL 212, electronic, i.z.g.s. met splinternieuwe diamantnaald, prijs fl. 160,-, tel.: 76559, Erosweg 12.

UNIEKE AUTO'S. Originele Citroen, 6 cil. uit 1948 met vele reserve-onderdelen, fl. 10.000,-; Morgan 8 cil. open sportwagen, 11.500 mijlen, fl. 25.000,-, Bosweg 22 of tel.: 9-4335 na 18.00 uur.

VOLVO 144, airco, powerbrake, fuel injection, power-steering, automatic, radio AM/FM, in zeer goede staat, Arikokweg 59, tel.: 23040 of 672455.

2 AUTO'S: Lancia "77", vraagprijs fl. 4.500,-; Ford Maverick "75", vraagprijs fl. 2.900,-, Rooseveltweg 373.

STEREOSET, prijs fl. 550,-; babybox fl. 100,-; wandmeubel fl. 250,-; servies fl. 200,-; potten en pannen fl. 150,-, tel.: 615570.

1 AIRCO 12.000 BTU, General Electric; nieuw matras 2.00x90; onderdelen airco Carrier; 1 harmonium, antiek. Fam. Van Baardewijk, Maracaweg 2, Santa Rosa, tel.: 671020.

WEGENS VERTREK: Jeep 1977, autom. radio-cassette, buster mc-rheem, airco, t.e.a.b., tel.: 55890.

UNIEKE AANBIEDING: wegens vertrek z.g.a.n. Mercury Monarch 1980, autom., mc rheem, power-brakes+-steering, t.e.a.b., tel.: 55890.

1 TOYOTA 1000, bj. '76, fl. 3.500,-; 1 Plymouth Valiant, bj. '67, fl. 1.500,-, tel.: kantoor 79871, thuis: 81174, Schonegevelstraat blok A-20 (achter 30).

T.I. MICROCOMPUTER, compleet met discdrive, software en expansion box, 16K geheugen (52K) en 2 Arcade games, 2 1/2 mnd. oud. Inlichtingen: tel.: 671491.

AUTO CAPRICE Classic '81, full equipped, 4-doors, bon pa AC/Taxi, km. 23.000. Inform.: Zuiderzeestraat 32.

CHEVY NOVA Concours 1977, 2-doors, automatic, 305 V-8, aircond., power-steering+-brakes, positraction, new radial tires, AM/FM/stereo cassette, St Michielsweg 37 after 6 pm.

MITSUBISHI COLT 1980, fl. 5.700,-, Daphneweg 34.

CHEVROLET MONTECARLO 1979, automatic, airco, AM/FM-radio, vraagprijs fl. 8.500,-. Voor inlichtingen: Arcturusweg 7, tel.: 37354 van 6-10 uur pm.

SUBARU 1978 fl. 2.850,-; Toyota Bus, 21 zitplaatsen, fl. 6.800,-, tel.: 82961/24025/24028.

PLATEN HOUT in verschillende maten en spotjes tegen weggeefprijzen, Dornasolweg 2, tel.: 78320.

PORCH SALE zaterdag 5 februari vanaf 9 uur am. tot 6 uur pm. Tevens Buick Skylark 1981, Popo 4 (voorbij Zuid Abrahamsz).

FORD LASER, bj. 1982, financieringsmogelijkheden, tel.: 81088 (onder kantooruren: tel.: 81322, toestel 122).

VOLKSWAGEN 1973, goedgekeurd, fl. 1.500,-, Parallelweg 21, tel.: 83533.

PEUGOT 504 '76, 77.000 km., i.z.g.s., fl. 6.000,-, tel.: 79988 na 18.30 uur.

PONY, 4-deurs, bouwjaar '81, tel.: 614229.

EIKEN BANKSTEL, 3-2-1-zitsbank; teakhout bergmeubel; Viscount electronisch orgel; porselein servies; kasten; bureau's; bedden; airco's; lampen; planten enz., Tortugaweg 11, tel.: 83797.

CHEST FREEZER, 13.5 cu.ft. fl. 700,-; Honda Civic 1975, good condition, fl. 3.000,-, tel.: 9-4336.

HONDA CIVIC 1979, tel.: 70346, thuis: 43961.

MAZDA 323 STATION, bouwjr. 1980, 30.000 km, z.g.a.n., tel.: 89956 na 6 uur pm.

NIEUWE CASSETTE-DECK Pioneer CT-F850, NAfl. 1.000,-, tel.: 77079.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

WANTED URGENTLY: Girls or small ladies size wetsuit at reasonable price, phone: 9-3844.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

EEN GEMEUBILEERD huis in een goede buurt, 3 slaapkamers. Inl.: tel.: 53010, Angolaweg 66.

GEMEUBILEERD APPARTEMENT best. uit zitkamer, slaapkamer, badkamer, huur fl. 475,- per mnd., inclusief water en electriciteit. Inl.: Van Goghstraat 8, Jongbloed.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

EEN ALLEENSTAANDE moeder met een kind zoekt naar een woonhuis te huur, tel.: 43746 na 12.00 uur 's middags.

HUIS VOOR pas getrouwd echtpaar, vooruitbetaling mogelijk, tel.: 614768.

WOONHUIS, tel.: 70650 na 7 uur pm.

OPPASHUIS VOOR de maand juni, voor het gezin (2 volw., 2 kinderen 11-14 jr.) i.v.m. verhuizing, Tortugaweg 11, tel.: 83797.

HUIS (2 slpk.), max. fl. 400,- p.m., bereid 1 jaar vooruit te betalen, tel.: 671307.

PERSONEEL AANGEBODEN CURACAO

TA BUSKA trabao como sirviente 5 biaha pa siman, tel.: 89183.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

WANTED AN Antillean maid, call after 6 pm, tel.: 82782, Julianadorp.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

CAS NA Oranjestad, Timonstraat: 2 camber, baño, sala, comedor, cushina, veranda, garage, prijs fl. 85.000,-, tel.: 47274 despues di 4'or.

CAS NA Weg Seroe Pretoe 29: 3 camber, sala, comedor, cushina, veranda, garage, apartamento grandi, prijs fl. 140.000,-, tel.: 47274 despues di 4'or.

BUICK RIVIERA 1981, fully equipped, low mileage, fl. 23.000,-, tel.: 47683 after six.

VW PASSAT, 4-drs., airco, bouwjr. 1980, g.s.v.o., tel.: 24888, na 5 uur: 21881.

EIGENDOMSTERREIN 740 M2 naast Gas Supply, Rondweg, tel.: 22218, afspraak Doortje Tjon-Sie-Fat.

STUK BOUWTERREIN, ca. 60x60 m., aan de openbare weg, San Barbola, dichtbij Oranjestad, NAfl. 40.000,- k.k., tel.: 23178.

WEGENS VERTREK: Volkswagen '79, 50.000 km, Weber, Watapana Inn, tel.: 27577.

"BLACKBELLY" RASSCHAPEN, lammetjes (ram) vanaf fl. 100,- volgens grootte; lammetjes (wijfje) vanaf fl. 150,- volgens grootte, Cohen, Noord 3 tegenover Imelda Hof.

SUNFISH MET trailer fl. 1.800,-, Ben Wilms, tel.: 23134/27130, Seroe Biento 58.

LADA STATIONWAGON 1980, goede conditie, Savaneta 245C.

SHARP 4-IN-1 stereo music center consisting of AM/FM radio, automatic record player, cassette and cartridge player, recorders plus 2 separate speakers, Pitastraat 28, tel.: 26007 6-8 pm, tel.: 25996 9 am-6 pm.

OVERCOMPLEET AIRCO 18.000 BTU, weinig uren, Barmes, Sabana Liber 83.

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

2E HANDS dames/herenfiets, Williamstraat 2, tel.: 24271.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEMEUBILEERD 1-pers.-appartement, tel.: 24758.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

OPPASHUIS VOOR ouders in de periode van 14/2 t/m 6/3, P.P. 66A.

ONGEM. WONING, huurprijs tussen fl. 400,- of fl. 500,-, tel.: 21600.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

NED. ARTSENGEZIN, 1 kind, zoekt hulp in de huishouding voor 2 ochtenden in de week, Simeon Antonio, tel.: 28005.

Ingezonden

Jantjes

"DAAR KOMEN de Jantjes". Speelt de Antilliaanse overheid vals? De zaak is duidelijk, vanuit de ene kant is de andere kant duidelijk zichtbaar. De Antilliaanse onafhankelijkheidswording is een lachertje. De rit naar onafhankelijkheid is omgebogen. De klok is teruggezet. De baas is de baas. Het zou goed kunnen zijn, maar het is ongepast. De blanke man is terug van weggeweest en staat aan het harpoenkanon. Het juk en de zweep zijn uit het stof gehaald. Het radbraken volgt nog. De overheid veroorzaakt zelf onrust om dan onrust te bekampen met geweld. Dit zijn de kreten die Grupo Preokupá deze week bereikten. In hoeverre zijn deze kreten gegrond met betrekking tot de beslissing van de Antilliaanse overheid om zijn korps uit te breiden met een zeventigtal agenten uit Nederland.

De rit naar onafhankelijkheid is een delikate kwestie, een zeer langzaam rijpingsproces, een kwestie van generatie. Iedere versnelling van dit proces is gedoemd tot een ramp, een onmetelijk desaster, dat nog rampzaliger wordt omdat men tenslotte weer opnieuw dient te beginnen van voorafaan. Een eerlijke poging om in de juiste ban te raken, zal onder deze omstandigheden ruim voldoende zijn.

In het kader van de ontwikkeling naar verlichting, een zaak die in ieder geval de Antilliaan bezighoudt, betekent deze overheidsbeslissing een niet onbelangrijke draw-back. Een brutale klap in het gezicht van een volk dat bezig is zich los te werken uit haar koloniaal verleden. Het Trojaanse paard is met groot gebaar in het hart van de gemeenschap gebracht.

Persoonlijke grieven zal niemand koesteren tegen deze Hollandse jongens. Het gaat hier om een dubbelzinnige tegenstrijdigheid! Zandstrooierij in de ogen van het volk. Appels voor citroenen verkopen door de overheid. Onder deze onrustige omstandigheden in het Caribisch gebied zullen deze jongens naar alle waarschijnlijkheid zeer goed werk verrichten. Maar hoe goed deze jongens ook mogen functioneren, het neemt niet weg dat hun komst indruist tegen de weg van zelfstandigheid, die de Antillen zich heeft aangemeten. Een weg van zelfdoen, de wil en de moed hebben om niets aan anderen over te laten, desnoods met vallen en opstaan. In een tijd van continue werkloosheid moet deze beslissing toch een daad van wanhoop zijn of op zijn minst een onbezonnen beslissing om niet te zeggen zeer verdacht vreemd en merkwaardig!

In een assimilatieproces om de banden met Nederland steviger aan te halen, geloven wij er niet in. De noodzaak om ervaren politiemannen aan te trekken, duidt een zeer slecht beleid aan. Deze noodzaak komt niet als een donderslag op een klaarheldere tropische dag. Deze nalatigheid typeert een duidelijk fenomeen binnen de actieve groeperingen van de Antilliaanse gemeenschap.

Wat hebben deze leiders te verliezen, nu ze een veiligheidsgordel van Nederlandse politiemannen om zich heen hebben opgetrokken. Een evenwichtig streven naar zelfstandigheid is gedegradeerd, tot een ongeloofwaardige situatie van: "Jantje pak ze beet". En deze vrees is niet ongegrond. Het onderlinge evenwicht tussen de groeperingen die de samenleving uitmaken, is nu belangrijk gestoord.

Zelfs wanneer de Antillen in erge mate bedreigd worden door infiltranten, waartegen de politieman van Antilliaanse makelij onvoldoende opgewassen is, dan nog is deze maatregel in het kader van het vooropgezette doel in hoge mate smakeloos, brutaal en oneerbiedig. Het getuigt niet alleen van een gemis aan doelgerichtheid, maar ook van politieke verwording: het getuigt van een verzieking in plaats van een bestemming van gaven van gezond verstand en hart. Op deze manier wekt de overheid zelf onrust op, die men dan met geweld zal willen onderdrukken omdat het volk niet te vertrouwen is, omdat het volk het roofbeest is, dat hoe dan ook onderworpen moet worden.

Antillen heeft kennelijk niets geleerd en niets vergeten. Het stellen van ongeloofwaardige motieven als zou de noodzaak aan ervaren agenten groot zijn en dat er abnormaal veel overuren zouden gemaakt worden, en dat dezelfde arbeidsvoorwaarden als de lokale agenten bedongen werden, neemt niet weg ten aanzien van onze eigen jongens dit een trap onder hun broek is wat betreft hun toekomst en ten aanzien van het volk betekent dit een vreemde voogdij van een merkwaardige kwaliteit. In voormalig Rhodesie van Smith kunnen wij een soort vergelijking maken met zulke aanstelling en de uitwerking ervan.

Deze beslissing is zeer slecht in zijn soort. De overheid had moeten zorgen dat er op dit ogenblik onze jongens met de nodige opleiding klaar stonden om — zij het desnoods met vallen en opstaan — de zaak zelf op de rit te krijgen. Het lijkt er veel op dat deze vorm van machtsoverdracht één bedoeling zou kunnen hebben: onze kleine burgers, die nog steeds dolen met hun geest van slaafse onderworpenheid en die van vrijheid, met geweld doen terugkeren daar waar zij meedogenloos gecontroleerd kunnen worden. Hierbij steken wij duidelijk een waarschuwende vinger op in de richting van de overheid of wie dan ook.

Wij zijn met ons allen voor een ordelijk, evenwichtig en welvarend Antillen, maar geenszins voor een Antillen, waar de ene groepering ten koste van de andere moet gaan. Dit nooit meer! Dit leidt tot toestanden die vroeg of laat toch naar boven zullen opborrelen. En dan moet de overheid ook zo sportief zijn de schuld bij zichzelf te zoeken en niet door te schuiven naar onschuldige mensen die zich niet kunnen verdedigen. Wij denken hierbij aan vele van onze jongens die in 1969 verdacht werden gemaakt en levenslang uitgestoten werden.

Een volk dat steeds door de bovenliggende lagen gemanipuleerd en onderdrukt wordt, zal zich vroeg of laat automatisch verzetten en hiervoor — zoals reeds gebleken is — hoeft geen uitgebreid en perfect revolutionaire organisatie te zijn, immers de geest zelf verzet zich tegen de meest dodelijker: "het onder controle brengen met gepast of ongepast geweld van de menselijke geest en het dwingen ervan in bepaalde onderwerpende richtingen".

Het is zeer triestig op dit moment vast te stellen dat na zoveel jaren strijd, na zoveel Doctoren en Doctorandussen te hebben dat de zo begeerde "Baas in eigen huis" niets anders is gebleken dan een verre illusie, want de Baas is geen echte Baas omdat hij eenvoudigweg een slaafse onderworpen dakloze is. Indien de verantwoordelijke leiders niet weten waarmee ze bezig zijn, en blind en ongevoelig zijn voor wat er in een nobel volk leeft, dan is het wel de allerhoogste tijd, dat zij hun voelhorens aanscherpen en niets aan anderen overlaten. Al was het maar voor de schijn.

Amsterdam, Grupo Preokupá
J. WILLEMS
B.A.LEER
J. ST.JAGO
F.ADONIS
E.TRINIDAD

Remitido

Intuishon

BO'N POR lage nek!
Mi ta hole bo hasí
di Shi Pompoloi.
Hopi buja barata.
Esei sí ta komedia.
Kuchu di dos banda bo ta.
Tira pieda skonde man
no ta den "all fairness",
pero akto di kobardía.

Ta den barike ken bo ke hinkami?
Ta ki sla bo ke saka riba mi lomba?

Ata otro!
Hende sa hanja hende!
Ki bo ta kere?
Ku bo nomber ta sagradu
k'e por tapa bo mahos?
Ku Satanas mes bon bachá
su rabu largu ta lage na kaja.

Esnan nechi pafó i sushi paden ta logra laga lisinbein subi mi lomba.

ETHLYN L. LA CRUZ

Karnaval T'Aki

Ambiente di karnaval ta reina e dianan aki. E "jump-ups", e festival di tumba, varios elekshonnan etc. tin nan impakto riba bida i pensamentunan di hende. Den trabou i riba kaya hende ta papiando di tur e eventonan aki. Ta parse en berdat ku mayoria di nos pueblo ta poseshoná di e spiritu di karnaval. Un di e kantikanan di tumba ta sugerí, ku un pueblo ku ta uni nan mes (den karnaval), tin e bendishon di Dios. Ki gran kibokashon esaki ta! Pasobra nèt den karnaval nos por mira bon kla kon lew nos pueblo ta for di Dios! Bijbel ta bisa (entre hopi otro) ku den ultimo tempu hendenan lo ta enemigu di loke ta bon (den Dios su bista) i stimadó di plaser mas ku di Dios (2 Tim. 3:1-4). Esaki a bira realidat pa basta tempu kaba. Pasobra nèt den e tempu aki bo no mester papia nada di Dios. Bo por kombersá ku hendenan tokante hopi kosnan oranan largu, ma asina lihe ku bo kuminsa papia di kosnan ku ta pertenesé na Dios, anto nan ta ekskusá nan mes pasobra nan tin algu otro di hasi. Aña pasa nan a entrevistá hendenan riba kaya tokante Dios i shelu, i ta tristu pa konstatá ku ningun hende por a duna un kontesta desente riba e preguntanan. Esaki ta signifikante pa e estado den kual nos pueblo ta awendia. Dios ta bisa den bijbel ku e mundu aki ku su deseonan i plasernan lo pasa, ma ku tur loke ta wordu hasí pa Dios lo keda pa semper. Dios ta ofresé nos un bida jen-jen di gozo i alegria, pas profundo i bida eternu, i E ta ofrese na tur hende POR NADA. (Rom. 3:24). E alegria ku Dios ta ofresé ta un alegria di paden, di kurason i e ta masha profundo. Esun ku tin e algria aki den su bida, no tin mester di e alegria ku karnaval ta ofresé. "No stima mundu, ni loke ta den mundu; ken, ku ta stima mundu, e stimashon pa e Tata (Dios) no ta den dje". (1 Juan 2:15). E versikulo aki nos por aplikà na tur esnan ku ta partisipa den e fiesta di karnaval. Dios no tin lugá mas den nos sosiedat i nos ta mira e resultadonan. Sentenares di hende ta muri den karnaval den otro paisnan i ta net den karnaval ku inmoralidat i adulteria ta wordu praktiká riba gran eskala. Tambe buracheria nos ta mira tur kaminda.

Ohala ku Dios lo habri e wowonan spiritual di nos pueblo, pa nan mira nan mes i karnaval manera Dios ta mir'é. I ku e lo bira realidat ku Dios lo tin un impakto den bida di hende den un manera mas profundo ku karnaval tin e dianan aki. E ora ey Dios en berdat lo bendishona e pueblo aki, pasobra Su palabranan ta berdat.

J. SMITS

Koperen jubileum van TeleFiesta

WILLEMSTAD — Vandaag, vrijdag 4 februari is het precies twaalf en een half jaar geleden dat het tv-programma voor kinderen, Telefiesta, opgezet is. Het programma is begonnen op initiatief van ex-directeur van de ATM, Charles Corsen die Irma van der Biest, "tante Irma", benaderde met het voorstel voor een life-optreden van kinderen. Gedurende de ongeveer 650 programma's die de laatste jaren gebracht zijn hebben een groot aantal kinderen van zowel Curaçao als Bonaire in de show opgetreden. Het programma is al die jaren gebracht zonder commerciele sponsors.

Pichingolo a mantene su posishon komo invikto

Tigres na prome luga den sòftbòl maskulino AA

WILLEMSTAD - E kampeonato di sòftbol lokal a kontinua ayeranochi den stadion di SUBT, ku dos partido for di kua Tigres/SUBT den kategoria maskulino AA i Pichingolo/Hilton Casino den divishon femenino AA, a sali vensedó. Pichingolo a propina Cardenales/Kentucky Fried Chicken un derota ku skor perta di f-0, mientras ku Tigres a dal Sta. Rosa/Nabco ku skor di 11-7.

Ku e viktoria aki Pichingolo a logra e ekipo di Tigres a pasa pa okupa e prome puesto den kategoria maskulino AA, mientras ku Pichingolo a mantene su posishon komo uniko ekipo invikto den divishon femenino AA.

E partido entre Pichingolo i Cardenales, valido pa e kampeonato regular a desaroya di un forma emosionante perta, ku tanto Norma Carolina — kende a registra un "no hit no run" — komo Maritsa Louisa kende a resulta e pitcher perdedó, tirando un gran partido. Ambos ekipo ayeranochi a demostra tambe un bon fildeo. Tabata den di sinku inning ku Pichingolo ta anota su prome i alabes uniko kareda dje partido. Despues di dos out Marelva Iltes ta konekta un tripla, ta sali i despues e ta bai anota ora ku e centerfielder di Cardenales chekuta un mal tiro.

Pa Pichingolo: 1 kareda; 2 hit i 2 eror, na bate a destaka Marelva Iltes kende a bai di 1-1, mientras ku Norma Carolina a resulta e pitcher ganadó bayendo henter e ruta i retirando 16 adversario sigui. Pa Cardenales: 0 kareda; 0 hit i 2 eror. Maritsa Louisa a karga e derota.

TIGRES

E partido entre Tigres i Nabco ku a tuma luga ayeranochi tabata valido pa e mini serie den divishon maskulino kua mester a trese klaridat den posishon dje ekiponan riba e tabla di posishon. Ku e triunfo kua nan a logra ayeranochi e ekipo di Tigres a pasa tambe pa okupa e prome puesto ya ku anteriormente nan a derota e ekipo di Fuji tambe. Palabra a keda awor, na Nabco i Fuji pa mira kua dje ekiponan ta keda na di dos i tres luga respektivamente.

Pa Tigres: 11 kareda; 13 hit i 2 eror, Remigio Martina a destaka den bateo bayendo di 2-2, mientras ku Igmar Rumai a resulta pitcher ganadó kontribuyendo alabes un homerun bon pa dos kareda.

Pa Sta Rosa: 7 kareda; 10 hit i 2 eror, Arthur "Tayo" Mari a konekta di 2-2. Roland Minguel a resulta e pitcher perdedó.

KONTINUASHON

E kampeonato ta kontinua awenochi den stadion di SUBT ku dos partido: pa mitar di ocho Sport Ambassadors ta enfrenta Rising Trotters valido pa kategoria femenino AA i pa 9'or e ekipo di Fuji ta sali kontra Sta Rosa pa disidi e di dos i tres puesto den kategoria maskulino AA.

DEN HAAG — Het Canadese volleybalteam (dames), dat bij de laatste wereldkampioenschappen in Peru als elfde eindigde, is van 17 t/m 24 mei in Nederland. De Canadese dames spelen op 18 mei een oefenwedstrijd tegen eredivisieclub, waarna op 19,20 en 21 mei interlandwedstrijden tegen Nederland volgen. Waar deze wedstrijden worden gespeeld is niet bekend.

WILLEMSTAD – Riba e kombinashon di potret por mira dos momentu di akshon di ayeranochi durante dje partido di sòftbòl entre Tigres i Sta. Rosa. Ku e viktoria di 11-7 e ekipo di Tigres a okupa e prome puesto riba e tabla di posishon.

Halve finales Amstel-toernooi

WILLEMSTAD — Morgen zaterdag worden de halve finales van het Malta Amstel tennistoernooi op de banen van Mundu Nobo gespeeld. De wedstrijden beginnen om negen uur 's morgens.

Het dagprogramma is als volgt:
09.00 uur: Annette Coffie-Jacobine Diepenhorst; Petra Brandt-Patricia Dijkhuizen.
10.30 uur: Richard Chapman-Elco de Jong; Marcel Verspuy-Said Flores.
12.00 uur: Danielle Sibbing-Heliana Gerth; Laura Spanbroeck-Juliette Blanken.
13.00 uur: Patrick Brandt-Wesley Martis; Philip Chapman-Elmar Gerth.
14.30 uur: Nanette v. Lanschot-Luisa Kroon; Esther Verspuy-Eline v.d. Veer.
16.00 uur: Stephen Coffie-Sander de Jongh; Roland Chapman-Albert Best.
17.00 uur: Sharon Conradus-Hensley Simmons; Anniemiek Zijdeveld-Solange Simmons.

Na iedere wedstrijd zullen de kinderen getrakteerd worden op een heerlijke Malta Amstel, aangeboden door de Amstel Brouwerij die als sponsor fungeert.

Janssen toch tegen Feyenoord

NIJMEGEN — NEC-speler Frans Janssen kan zondag toch meespelen in de thuiswedstrijd tegen Feyenoord. De Nijmeegse spits kreeg afgelopen zondag in de uitwedstrijd tegen FC Utrecht zijn derde gele kaart gepresenteerd van scheidsrechter Blankenstein, maar de arbiter maakte een fout door niet Janssen, maar Grim in zijn boekje te noteren. De beide NEC-spelers hadden hun shirt verwisseld, waardoor het rugnummer van Grim en niet dat van Janssen in het boekje van Blankenstein verdween. Voor Grim had de gele kaart geen gevolgen omdat het pas de eerste was sinds zijn komst in het betaalde voetbal. De administratieve vergissing van Blankenstein heeft voor Janssen de prettige bijkomstigheid dat hij zondag in het topTreffen met Feyenoord toch van de partij kan zijn.

Lerby akkoord met Bayern

MUENCHEN — Soren Lerby en Bayern Muenchen zijn het eens. De 25-jarige Deen, die nog enige maanden bij Ajax onder contract staat, heeft tijdens een gesprek met voorzitter Willi O. Hoffmann en manager Uli Hoeness verklaard bereid te zijn het komende seizoen voor Bayern te spelen.

Voordat eind maart de transfer van de Deense international wordt afgerond, moeten Bayern en Ajax nog tot overeenstemming komen. De Amsterdammers vragen een transfersom van tegen de twee miljoen gulden. De landskampioen heeft nog een optie van een jaar op Lerby.

Phillies bouwen nieuw team met veteranen

PHILADELPHIA — Philadelphia Phillies zijn van plan opnieuw de (officieuze) baseball-wereldkampioen te worden, zoals ze dat in 1[illegible] hebben gepresteerd. De Phillies bouwen nu een sterk en he[illegible] team samen. Maar dat bestaat voor het overgrote deel uit ve[teranen], fanen, die echter nog steeds goed meekunnen.

Dezer dagen werd de bekende oud-Cubaan Tony Pérez d[oor] Philadelphia van de Boston Red Sox overgenomen, nadat [zijn] contract met de oostelijke pl[oeg] was beëindigd. Tony Pérez, [die] veertig jaar oud, verwacht [op het] base te spelen als Pete R[ose] moet rusten of geblesseerd is [en] verder voor pinch-hit-werk [ge]bruikt zal worden. Pete Rose zelfs ouder dan Pérez, hij wo[rdt] 42 jaar in april. Naast deze t[wee] "mannen van de oude gard[e]" hebben de Phillies nog de [be]schikking over tweede honkm[an] Joe Morgan, die 39 jaar oud [is], de 41-jarige pitcher Ron Re[ed], de 38 jaar oude Steve Carlt[on] (die vorig jaar de Cy You[ng] Award won), de 38-jarige T[ug] MacGraw, die relief-pitcher [is], en de 39-jaar oude Bill Rob[inson].

DEN HAAG — Peter Zi[j]veld (27), die de afgelopen [...] jaar als wielerprof actief is [ge]weest, zal dit seizoen niet [in] wedstrijden uitkomen. [De] renner uit De Hoef heeft [geen] contract bij een wielerplo[eg] kunnen krijgen.

In Badminton-competitie eerste klasse

Flying Shuttle-I heeft grote kans op kampioenstitel

WILLEMSTAD — Afgelopen dinsdag speelden de meeste badmintonteams hun voorlaatste wedstrijd van de competitie. In de eerste klasse was tot nog toe het onduidelijkste wie er kampioen zou worden, daar er vier teams erg dicht bij elkaar stonden. Hierin is nu enigszins verandering gekomen doordat deze vier teams nu onderling tegen elkaar uitkwamen. Animo II en Flying Shuttle I stonden gelijk met 11 punten en moesten nu tegen elkaar spelen. Het team dat deze wedstrijd zou winnen, zou een belangrijke voorsprong krijgen. Helaas was er bij Animo II maar één heer aanwezig [illegible] Shuttle de [illegible] de herend[illegible] gewonnen [illegible].

De eerste [illegible] ging tussen Wil Kel[illegible] en [illegible] Martis [illegible]. De eerste set [illegible]ers, maar de tweede [illegible]e in de [illegible] de score vo[illegible]hrey [Mar]tis. De derde set [illegible] gelijk op, maar Kel[illegible] meer adem [illegible] met 15-12.

De damesenkel tussen Annemarie Kelleners en Nathalie Martis was al even spannend, maar werd in twee sets, met een minimum verschil aan punten gewonnen door Annemarie Kelleners. In de damesdubbel bleek Animo sterker en door deze partij hebben Mimi S[illegible] en Nathalie Martis de eer van hun team gered, want ook de mixed-dubbel werd, weliswaar zowel in drie sets, een overwinning voor Flying Shuttle I. Einduitslag dus 5-1 voor Flying Shuttle I, waardoor ze twee belangrijke punten [illegible] boven klimmen op de ranglijst.

De andere partij die zich afspeelde in de kop van de eerste klasse was de wedstrijd Cadushi IV-Asiento III. De heren van Cadushi IV bleken zowel in de enkelspelen als ook in de dubbel sterker dan de Asiento-heren. De damesdubbel en de mixed-dubbel werden gewonnen door Asiento, maar door een zeer mooie overwinning van Ilja Huang op Yvette Kersters won Cadushi IV met 4-2, waardoor ook zij twee punten opklommen.

De laatste partij in deze klasse speelde tussen Flying Shuttle II en Cadushi III. Hier waren ook enkele mooie partijen te bekijken, [illegible] het grootste gedeelte [illegible] in een derde set. De eerste set van de eerste herenenkel tussen Pevney Loufens ([illegible]) en Eddy Baetens (Cadushi) werd zeer gemakkelijk gewonnen door Eddy Baetens, terwijl de tweede set precies het tegenovergestelde liet zien. In de derde set wisten beide spelers [illegible] aanvankelijk het meeste [illegible] verdediging. Maar Baetens zette door en uiteindelijk kwam de stand gelijk op 14-14. In de verlenging maakte Eddy Baetens de partij [illegible] af met 17-14. De volgende drie partijen te weten, de damesenkel, de tweede herenenkel en de damesdubbel, kwamen op naam van Flying Shuttle, maar de herendubbel en de mixed-dubbel waren voor Cadushi. De eindstand werd dus 3-3, wat voor Cadushi III toch te weinig is om een kans te hebben om het degradatiegevaar te ontsnappen. Met nog één wedstrijd te spelen kunnen zij de achterliggende vier punten niet meer inhalen.

HOOFDKLASSE

In de hoofdklasse is Cadushi I al zeker van de overwinning doordat de naaste concurrent, Asiento I, al te ver achter is gebleven.

In de tweede klasse is Cadushi V al zeker van het kampioenschap doordat zij afgelopen dinsdag de nummer twee, Asiento IV, voor de tweede maal versloegen.

UITSLAGEN

De volledige uitslag is als volgt:

HOOFDKLASSE: Tampanja-Cadushi I 1-5-0; Asiento I-Zeemacht 6-0.

EERSTE KLASSE: Cadushi IV-Asiento III 4-2; Flying Shuttle II-Cadushi III 3-3; Animo II-Flying Shuttle I 1-5.

TWEEDE KLASSE: Animo III-Cadushi VII 3-3; Cadushi V-Asiento IV 5-1; Cadushi VI-Flying Shuttle III 4-2.

DE STAND
Hoofdklasse:

Cadushi I	11	11	0	0	22	49 — 6
Asiento I	11	8	0	2	16	37 — 13
Animo I	11	5	0	6	10	25 — 30
Tampanja	10	3	0	5	10	22 — 28
Zeemacht	11	4	0	77	8	26 — 29
Asiento II	10	4	0	6	8	18 — 32
Cadushi II	11	0	0	11	0	8 — 47

Eerste klasse:

Flying Shuttle I	[illegible]	5	3	1	13	33 — 21
Animo II	[illegible]	4	3	2	11	29 — 25
Asiento III	[illegible]	3	4	2	10	29 — 25
Cadushi IV	9	3	4	2	10	26 — 28
Flying Shuttle II	9	1	5	3	7	23 — 31
Cadushi III	9	0	3	6	3	20 — 34

Tweede klasse:

Cadushi V	9	8	1	0	17	44 — 10
Asiento IV	8	6	0	2	12	30 — 18
Animo III	9	3	4	2	10	32 — 22
Cadushi VI	9	2	2	5	6	18 — 36
Cadushi VII	9	1	2	6	4	15 — 39
Flying Shuttle III	8	1	1	6	3	17 — 31

Feyenoord en Kraay uit elkaar

ROTTERDAM — Het stichtingsbestuur van Feyenoord heeft besloten de overeenkomst met trainer Hans Kraay niet te verlengen. De Rotterdamse voetbalclub wil een trainer/coach hebben, die naast de trainersarbeid in de week tijdens het weekeinde ook in de dug-out bij de wedstrijden zit. Kraay zal het huidige voetbalseizoen uitdienen op de manier zoals hij vrijwel het gehele seizoen heeft gewerkt.

Gemengd dubbel tennistoernooi

WILLEMSTAD — Onder auspiciën van de CLTB (Curaçao Lawn Tennis Bond) organiseren Toko Zuikertuintje en de Consales bedrijven een gemengd-dubbel tennistoernooi, speciaal voor senioren, C-klasse spelers en speelsters en beginnende B-klassers. Alle deelnemers spelen minimaal zes wedstrijden. Het gehele toernooi dat gehouden zal worden gedurende de periode van 21 februari tot en met 25 maart zal op de nieuwe banen te Mundu Nobo afgewerkt worden. De wedstrijden [illegible] 's avonds om half acht en half negen.

Inschrijving is mogelijk zowel voor paren als individueel. Bij inschrijving van individuelen zal de wedstrijdleiding voor partners zorgen. Men kan zich melden bij de volgende personen: Leo Bakker, tel.: 36226 of 43240, Clemens Evertsen, tel.: 44460 of 43240 en bij Magreet Gerth, tel.: 79723 of 70135.

Wie het eerst komt, die dan het eerst maalt, terwijl ook enige reserve-spelers en -speelsters worden geplaatst in verband met uitvallers op het laatste moment.

Op de openingsavond, maandag 21 februari, dient iedereen om half acht aanwezig te zijn. Inschrijving is mogelijk tot en met zondag 20 februari en de programma's zullen daarna zo spoedig mogelijk worden verzorgd. Het organiserend comité hoopt op een overweldigende belangstelling zowel van spelerszijde als van het publiek voor dit eerste Zuiker-Sales gemengd-dubbel tennistoernooi.

CURAÇAO AGENDA

[illegible] eilandgebied van 4 februari 1983 van 08.00 uur t/m 7 februari 1983 om [illegible] uur.
[illegible] en 2de district Oost: [illegible] Doran, Centro Medico [illegible] Abeh, spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel. [illegible]
[illegible] 4 februari 1983 van 18.00 uur t/m 7 februari 1983 tot [illegible] uur.
[illegible] Spreekuren: 11.00-[illegible]-16.00 uur, zondag [illegible] uur, spoedgevallen: [illegible]
[illegible] district Bandabao: dokter [illegible], spreekkamer So[illegible], tel.: 641790; spreekuren: [illegible] 12.00/16.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641790.

★★★

WACHTDIENST eilandgeneeskundige v.w.b. het derde [illegible] gelieve tel.: 641658 op [illegible] en dan het antwoordapparaat af te wachten (dit [illegible] uitsluitend voor gouvernementspatienten van Bandabou).

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging) [illegible] Santa Maria 17, tel.: [illegible], geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur, zaterdag gesloten; de wacht heeft zuster [illegible], tel. [illegible] en zuster Van der [illegible], tel.: [illegible].

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 13.30-15.30 uur; [illegible] van 07.15-18.00 uur, alleen volgens afspraak.

OUDERNSVERZORGING (Kwi[illegible]): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.00/13.30-17.30 uur, [illegible] Sta. Maria 17, tel.: [illegible].

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: [illegible] van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrabanda: del Pueblo, tel.: 25333; Punda: Juliana, tel.: 54500.

★★★

VERLOF BEGRAFENIS
5 februari: A.M.Rafaela, Seru Fortuna 330.
6 februari: R.M.E. Pesso, Pallasstraat 5.

★★★

DIVERSEN

LANDHUIS "BLOEMHOF" (Santa Rosaweg 6): openingstijden dagelijks van 10.00-12.00/17.00-20.00 uur expositie kleurenfoto's van William "Bill" Aguilar.

[illegible] UNA. [illegible] BIBLIOTHEEK [illegible] dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-[illegible] uur, maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Gen[illegible], Plaza Brion): maandag en donderdag van [illegible]

BIBLIOTHEEK ALLIANCE [illegible] iedere zaterdag [illegible] van 14.00 [illegible] Fokkerweg 7.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN ([illegible] 77, tel.: 61[illegible]) openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

[illegible] open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

[illegible] MUSEUM [illegible] openingstijden [illegible] 12.00 uur [illegible] en landhuis Brievengat.

[illegible] (Dr. Hu[illegible]) openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

[illegible] TATIECENTRUM [illegible] "ZA", geopend van 08.00-12.00/14.00-16.30 uur-Roodeweg 7A.

[illegible] GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 [illegible] zondags van [illegible] uur.

SYNAGOGE [illegible] open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blancu).

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-15.30 uur.

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TENTOONSTELLING CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.00-21.00 uur *S.O.S. sex* (sexfilm, leeftijd 18 jr., fl. 3,75 en fl. 2,75); 24.00 uur *Sweeney, part 2* (leeft. 18 jr., fl. 3,75 en fl. 2,75).

GOLDEN DRIVE-IN
19.00 uur *E.T.* (alle leeft., fl. 5,-); 21.00 uur *Rocky III* (leeft. 15 jr., fl. 5,-); 24.00 uur *De opperste extase* (sexfilm, 18 jr., fl. 5,-).

★★★

TELECURAÇAO: 16.30 Magilla Gorilla; 17.00 cartoons; 17.15 club telepret; 17.30 ACHUSA; 18.00 the muppet show; 18.30 sita ku dokter/polis ta informa; 18.45 telenovela: Dancin' Days; 19.00 RVD; 20.00 nosotros [illegible]; 20.30 I'm a big girl now; 21.00 Knots landing; 22.00 show di Job.

Voorzitter SER in "Wat zegt hij ervan"

WILLEMSTAD — In het programma "Wat zegt hij ervan?" praat drs Freddie Curiel morgenochtend over de positie van de Sociaal Economische Raad op de Antillen. De heer Curiel is voorzitter van de SER en zal ingaan op vragen van Anneke van Ariel. Het programma wordt rechtstreeks uitgezonden vanuit de studio van radio-Hoyer 2 op het Julianaplein van [illegible] voor tot kwart over negen.

Open house op landhuis Asenaldo

WILLEMSTAD — Landhuis Asenaldo houdt zondag de gebruikelijke open house. De dag begint om tien uur met een kapelconcert waarna er gelegenheid is tot rondwandelingen in en rondom het landhuis. Daarbij wordt een uitleg gegeven van de geschiedenis van het landhuis en het hedendaags gebruik. Tevens is er een expositie van pentekeningen van John Baselmans terwijl de muzikale omlijsting in handen is van een kuha di orgel.

WILLEMSTAD — *Op de foto vlnr prof Vermey, prof Saleh, dokter Carol Elassais (directeur van het Departement van Volksgezondheid) en prof Jan Beks.*

Prof Vermey tot prof Saleh:

Professoraat is eigen onderscheiding

WILLEMSTAD — **Uw benoeming tot buitengewoon hoogleraar is een persoonlijke onderscheiding. Aldus prof Vermey, vice-decaan van de medische faculteit van de Rijksuniversiteit van Groningen, gisteravond tot de vers benoemde prof dr Alejandro Saleh.**

Tijdens een informele bijeenkomst thuis bij dokter Saleh, bedoeld voor genodigden ter gelegenheid van zijn koninklijke benoeming per 1 februari tot professor, werd de deskundigheid van dr Saleh op medisch gebied en op het terrein van de kennisoverdracht geprezen.

Van de Groningse universiteit waren aanwezig prof Vermey en prof. Jan Beks. Names de faculteitsraad en het faculteitsbestuur van de universiteit feliciteerde prof Vermey zijn nieuwe collega. Hij zei dat dr Saleh die persoonlijke onderscheiding van buitengewoon hoogleraar mede had gekregen vanwege zijn persoonlijke inzet.

Hij doceerde maatschappij-relevante geneeskunde. Dat was mogelijk geworden op de Antillen door dr Saleh. Hij sprak de hoop uit dat de samenwerking tussen het Sint Elisabeth hospitaal en de Rijksuniversiteit van Groningen met deze benoeming ook meer op basis van gelijkwaardigheid kan geschieden. Verwacht wordt dat er wetenschappelijk onderzoek wordt verricht onder dr Saleh's leiding. In spanning wordt diens oratie (inaugurele rede) afgewacht waarin de plannen en de filosofie van dr Saleh uit de doeken moet worden gedaan.

Prof dr René Romer sprak namens zijn Antilliaanse collegae en begon: "Ik heb jou al jaren in de gaten gehouden". Hij noemde de benoeming een erkenning voor de persoonlijke kwaliteiten die dr Saleh aan de dag legt.

Namens de groep artsstudenten, die op dit moment onder de hoede van dr Saleh werkzaam zijn in het Curacaose ziekenhuis, werd ook het woord gevoerd. Eerst werd benadrukt dat dr Saleh over onderwijskundige kwaliteiten beschikt om vervolgens namens de studenten een fles "spraakwater" aan te bieden. Dr Saleh liet blijken verguld te zijn met de mooie woorden en de grote schare aanwezigen. Vooral veel voldoening had hij over het feit dat een zaadje dat hij op de grond van zijn geboorteland had mogen zaaien, reeds resultaten heeft geboekt via de afgeronde studie tot specialisten van diverse van zijn Antilliaanse oud-leerlingen.

Extra betaling met carnaval

Accoord NAPB over vrije dagen politie

WILLEMSTAD — **De minister van Justitie, mr Hector Gonzalez heeft beslist dat alle politie-agenten die de zondag van carnaval (13 februari) vrijaf hebben hun vrije dag kunnen nemen. Als ze toch op die dag willen komen werken, zullen ze net als iedere werknemer op de Antillen voor dat werk betaald worden. Dat is maandag naar voren gekomen in een vergadering van de politiebond NAPB met de minister van Justitie.**

Er wordt dus over de verouderde regeling heen gekeken, waarbij een vrije dag opgeschoven kon worden, zodat de agenten die op die dag in feite vrijaf moesten hebben, gewoon moesten gaan werken, terwijl die werkuren bovendien niet als overuren gerekend werden. De NAPB vecht al jaren voor het afschaffen van die regeling. In de recente vergadering is gebleken dat het toch maar enkele agenten zijn die op carnavalszondag moeten werken, en dat kleine aantal maakt op het geheel geen groot verschil uit. In geval een totale bezetting nodig is, moeten de agenten die vrij hebben echter wel bereid zijn mee te werken. Dat werk zal dan wel als overwerk betaald worden, aldus verklaarde NAPB-voorzitter, Herman van Windt, vanmorgen desgevraagd.

Ook wat betreft de betaling van achterstallige loonaanpassing en overuren worden spoedig de nodige regelingen getroffen, gezien het feit dat de decreten al klaar zijn, zei Van Windt. Datzelfde geldt ook voor de bevorderingen binnen het korps.

Minister van Justitie Gonzalez kondigde gisteren tijdens de maandelijkse meet the press van de centrale regering aan, dat hij in verband hiermee 600 Landsbesluiten klaar heeft liggen om te ondertekenen en zo het probleem te verhelpen.

Tijdens het gesprek met de minister kwam ook het wervingsproces van agenten uit Nederland aan de orde. Volgens Van Windt wordt de politiebond onvoldoende of helemaal niet op de hoogte gesteld en gehouden van het wervingsproces. Er zijn veel tegenstrijdigheden in de publicaties rond dit onderwerp, terwijl van de betrokken departementen en personen zelf ook geen bevredigende verklaringen gekregen zijn, aldus Van Windt.

De bond heeft dan ook enkele punten hierover op papier gezet voor de minister, die ze zal bestuderen waarna het gesprek weer voortgezet zal worden, verklaarde Van Windt.

THE BOTTOM — In de lobby van het Holland House Beach Hotel op St Maarten zijn deze maand de werken te zien van Wolf Paschke. Wolf Paschke is woon- en werkzaam als beeldend kunstenaar op Saba. Hij komt oorspronkelijk uit Duitsland, maar woonde voordat hij naar Saba kwam al geruime tijd in Nederland. Daar heeft Wolf Paschke al verschillende exposities van zijn werken gehad zoals in Arnhem en Nijmegen. De werken op Saba gemaakt bestaan uit: schilderijen waarbij vooral gewerkt is met acryl en polymeer verf; schetsen vervaardigd met O.I. - inkt en houtsnedes. In Holland House is een zevental schilderijen van Wolf Paschke te zien, allen vervaardigd op Saba.

Plannen van SM live stock foundation

WILLEMSTAD — Een van de prioriteiten van de Sint Maarten live stock foundation is werken aan het verbeteren van de veestapel. Maar daarnaast wil men ook studiebijeenkomsten gaan organiseren enz. Om de uitgaven te kunnen betalen, moeten er ook activiteiten worden ontplooid om aan geld te komen. Zo blijkt uit een bericht in het SM weekblad New Age.

WILLEMSTAD — De Sintmaartense Rotaryclub heeft zich een nieuw bestuur gekozen dat er als volgt uitziet: voorzitter Ruth Olivacce, vice-voorzitter Shirley Olivacce, secretaris Olga Williams, penningmeester Maureen Richardson en de directors Liziane Minville (public relations), Albert Kemper (projecten), Bernadette Bryson (leden-zaken) en Marcel Gumbs, afgetreden voorzitter. Voor de Bovenwindse Jaycees is John Hodge aangewezen als nationale vice-president bij de Antilliaanse Jaycees organisatie.

Meer cruises naar Saba volgend seizoen

WILLEMSTAD — Het cruise toerisme naar Saba heeft leuke perspectieven, zo blijkt uit een bericht in Saba Herald. Daarin wordt aangekondigd, dat Vacation liners bv het plan heeft een passagiersschip te stationeren op Antigua, dat dan vanaf december 1983 wekelijks naar Saba komt. Een Noorse scheepvaartmaatschappij heeft een soort gelijk plan ten aanzien van St Thomas. Ook dit schip zou dan in 1984 wekelijks een trip naar Saba gaan maken. Het gaat om schepen met een passagierscapaciteit van 120 tot 150 man. Voor Saba is het bezoek van een dergelijk schip zeer aantrekkelijk en heeft zelfs een massaal karakter.

Kaleidoskop di karnaval

WILLEMSTAD — Esaki ta e kandidatanan ku awenochi lo partisipa na e elekshon di Reina di Karnaval Bandabou. E sertamen ta inisia 8'or na St. Janschool na Barber.

"KU KARNAVAL OCHENTA i tres Korsou ta keda den Kabes". Sigur ku e ocho kandidatanan pa Reina di Karnaval '83 ku ayeranochi a duna un tremendo presentashon durante e sertamen pa saka e Reina mas talentoso den Infinity na Fort Nassau. Jessica Damon sigur sigur a "steel the show" por kompletu. Komo prome finalista a keda eligi Corine Genaro di grupo Shell ku a bin al estilo "Witurius".

****

Jessica Damon kende ta wordu patrosina pa Koprokomo a presenta ku un show individual tremendo. Barku di turista yen yen pa bin wak Karnaval, anto ami tin di laba panya pa kapitan. Sigur un bon presentashon, kaminda bon talento a keda demonstra.

****

E kuerpo di hurado ku a konsisti di Ced "Desi B" Ride logikamente komo kabesante en hefe i Diana Domacasse i Mavis Delanoy-Berg tabatin un trabou pisa. Tur kandidata tabata tremendo.

****

E muchanan ku ta malu den Hospital tambe por gosa di Karnaval. Djasabra dia 12 Ronald McDonald lo tei for di 10'or di mainta personalmente den Hospital pa regala tur mucha pa kuminsa un flanel di McDonald i huntu nan lo pasa un ratu Karnavalesko. Mester korda riba tur nos muchanan sigur sigur.....Un biaha mas.

****

Awetardi 4'or Tele-Curacao lo pasa tres di e aktividatnan di Karnaval Hubenil ku a tuma luga te ainda den 1983. Nan ta e Festival di Tumba, elekshon Prins i Pancho i tambe e Reina Hubenil di 1983. Esaki a bira posibel grasias na e koperashon di SNAV, Baskin Robbins i Hardees

****

Awenochi elekshon pisa den St Janschool na Barber, ora ku Rudy Rooi i kompania eligi e Reina di Karnaval di Bandabou. E elekshon ta pendiente pa kuminsa 9'or en punto. Tin un karavana pisa pendiente pa basha bai Bandabou awenochi.

****

Den parke Alameda tambe lo tin otro show di kita sombre. Diestres duo lo bai bataya ku otro pa saka Prins i Pancho di Karnaval 1983. Ta masha lokura lo tin awenochi. Nos amigu George prepara bo kurpa.

****

Mara Harry Zim por hanya sa kon Phaedra Bailey a balia su Te de deibo catchi wei nato ayeranochi den Infinity. Hombu bo kurpa ta kwe ril.

****

Pa kolmo Ced "Desi B" en hefe Ride a pega barku pisa entregando Feco Muzik i Phaedra dos karchi gratis pa e tremendo fiesta ku tin pendiente pa tuma luga djadumingu kuminsando 5'or despues di Marcha Hubenil den Holiday Beach. Feco a gusta e kos un bòl i pa kolmo e di ku Phaedra korda ku djadumingu tambe ta ami ku bo....

****

Djasabra lo tin un espektakulo pisa den Holiday Beach ora ku tur e kandidatanan pa Reina di Karnaval bataya ku otro pa e korona di Karnaval. Boy "Boris" Dap lo tei Un biaha mas huntu ku Wei Nato. Heks lo bula rònt di pisina pa su kuenta.

****

Tur grupo di Marcha Hubenil korda regla e asuntu di transpòrt for di trempan e aña aki tin skarsedat di konvoi. Korda ku e marcha ta sali 12 uur en punto.

****

Kandidatanan pa elekshon di Reina di Karnaval korda riba e ensayo general ku tin pendiente pa awenochi den hotel Holiday Beach. E kos aki ta kuminsa mitar di ocho.

****

Mayan atardi entre 2 pa 6'or Bandabou lo ta di fiesta atrobe ora nan eligi nan Prins, Pancho i Reina Hubenil. Korda ku e programa ta kuminsa na ora anto den St Janschool na Barber.

****

Koi hende loko semper bo mester laga pa ultimo. Ayera un gran lesado di Kaleidoskop a puntra nos ta ken a gana e Festival di Tumba Loko. Awel asina lew ku nos sa den koi hende loko no sa tin ganadó. Pero komentario ta lora ku ta un tal, Doble P, Ced "Desi B en hefe" Ride i Cayus Loko Coffie a gana. Hombu ta nan kuenta.... Nos ta bai sosega un tiki pasombra awenochi e ruta ta largu.

****

WILLEMSTAD — Esaki ta e ocho kandidatanan ku lo partisipa djasabra awor den Hotel Holiday Beach, na elekshon di Reina di Karnaval 1983. Nan ta: Cedelia Paulina representante dje bario di Mundu Nobo, Phaedra Baly di Prinses Beach & Casino, Jessica Damon di Koprokomo, Corine Genaro di SNAV-Grupo Shell; Yvette Jansen di Bunitesa di Hardin, Lianne Spong di Grupo den Enfermeria, Mirurgia Halmeyer patrosina pa Nos Pan i por ultimo Eunice Marten di grupo Butterflies are Free.

Gedeputeerde ing Willy Franco:

Schoonhouden eiland is sociale plicht overheid

WILLEMSTAD — **Bij het officiele begin van de aanleg van de tweede gecontroleerde vuilopslagplaats ("sanitaire landfill") liet gedeputeerde ing Willy Franco er geen twijfel over bestaan: "De overheid zal een speciaal toezichtskorps in het leven roepen om te waken tegen de verontreiniging van ons eiland. Strenge maatregelen zullen tegen overtreders worden genomen, omdat het van het allergrootste gewicht is ook op deze wijze te werken aan het welzijn van ons volk".**

In aanwezigheid van diverse leden van de Eilandsraad en andere publieke autoriteiten, had de eerste steenlegging voor de "landfill" plaats op Malpais, in de oostelijke omgeving van de Bullenbaai. De heer Franco zei deze daad "met trots en voldoening te verrichten" en wees op de sociale verplichting van het eilandgebied te waken over de gezondheidszorg en derhalve over het op verantwoorde wijze kwijtraken van vuil en afval. De "landfill" te Malpais heeft een capaciteit, die voldoende is voor veertig jaar.

De heer Franco wees ook op de plannen van het Eilandgebied voor het opzetten van nog meerdere mogelijkheden voor vuilstorting. In dit verband wees de gedeputeerde erop, dat de Eilandsregering binnenkort het probleem zal aanvatten van de vervuiling van de Curaçaose kusten. Vandaar dat geen vuil meer kan worden kwijtgeraakt bij "Shut".

De heer Franco wees er nog op dat de bevolking zich ervan bewust moet zijn mee te helpen aan het schoonhouden van het eiland. "Nog dit jaar zal heel Curaçao zijn vuil in plastic zakken kunnen deponeren, waardoor een hygienischere aanpak wordt verkregen van ophalen en verwijderen van huisafval", aldus de gedeputeerde.

Schepen in nood geholpen

WILLEMSTAD — **Het vrachtschip Rosalina dat gisteravond nabij Westpunt in problemen raakte, is inmiddels vanmorgen rond half acht veilig de haven van Curacao binnengesleept. Aldus verklaarde politie-woordvoerder Cosster vanmorgen.**

Het schip, dat onder Engelse vlag vaart, kreeg ongeveer negen mijl uit de kust van Curaçao motorproblemen en sloeg meteen alarm. In samenwerking met de Citro zette de politie een zoekactie in. Het vrachtschip werd spoedig gelokaliseerd en door de sleepboot Balaú naar de haven gesleept. Alle acht bemanningsleden zijn ongedeerd uit het voorval gekomen.

Ongeveer op dezelfde tijd kwam gisteravond melding binnen dat er nabij Westpunt het vissersbootje "Linda Lucia" vermist was. Het bootje was in de morgen uit de Westpuntbaai vertrokken met drie vissers aan boord en zou tegen de avond terugkeren. Toen het echter nacht werd en er nog geen spoor was van de vissers sloegen familieleden van de opvarenden alarm bij de politie. De Citro zette onmiddellijk een zoekactie op en wist het bootje terug te slepen naar de Westpuntbaai.

Ingezonden

Toedracht

OP DINSDAGOCHTEND 1 fe[…]bruari jl. belde een verslaggev[…] van de Amigoe op naar het R[…] Centraal Schoolbestuur en leg[…] aan mevr Jonckheer-Mensi[…] de vraag voor of er behoefte b[…] staat aan nog een […] HAVO/VWO-school op Cur[…]çao vanwege het feit dat leerli[…]gen die toelaatbaar zijn vo[…] HAVO, vanwege plaatsgebr[…] niet toegelaten worden.

Het antwoord was rondu[…] neen aangezien er geen kinder[…] zijn die niet toegelaten word[…] tot HAVO vanwege plaatsg[…]brek. Wel is het zo dat op h[…] Radulphus College meer aa[…]meldingen zijn dan plaatsing[…] mogelijkheid, terwijl op h[…] MIL er steeds plaatsingsmog[…]lijkheid is. Hierna bericht u[…] verslaggever dat het Protesta[…] Christelijk Schoolbestuur st[…] dat er niet voldoende pla[…]singsmogelijkheid is en dat […] daarom een 4e HAVO/VW[…] school wenst. Mevr Jonckhe[…] Mensing herhaalde haar eerd[…]gedane uitspraak, maar na[…] verder deze mededeling vo[…] kennisgeving aan.

Hierna werd de vraag gest[…] waarom het MIL niet zove[…] leerlingen had en heeft uw ve[…]slaggever nagelaten het an[…]woord "dat de ligging niet st[…]tegisch is" in zijn verslag op [te] nemen, echter wel het gespr[…] dat verder plaats vond ju[…] weergegeven op pagina 2, k[…]lom 7.

Conclusie: Uw verslaggev[…] heeft in zijn artikel het gespr[…] op dusdanige manier weerge[ge]ven alsof het gesprek zou z[…] geweest over het al dan n[…] wenselijk zijn van een Prot[…]tants Christelijke H[A]VO/VWO. Uiteraard blijft h[…] artikel voor uw verantwoord[…]lijkheid, doch legt u daarbij h[…] Schoolbestuur mening in […] mond die onjuist is en haar […] diskrediet brengt.

Op woensdagmorgen werd […] betrokken verslaggever do[…] mevr Jonckheer-Mensing opg[…]beld en hierover aangesprok[…] vergezeld van het verzoek o[…] rechtzetting. Het enige an[…]woord was dat mochten er pr[…]blemen ontstaan door de Am[…]goe er op in zou worden gegaa[…] Het naschrift van de Amigoe […] een ingezonden stuk van 2 f[…]bruari jl. is alles behalve de ve[…]zochte- en verwachte corre[…] weergave van de ware toedrac[…] en vormt de aanleiding tot d[…] perscommuniqué.

Dat uw onjuiste berichtgevi[…] zowel de Protestants Christel[…]ke scholen alsook de RK-sch[…]len schaadt, is gebleken uit h[…] ingezonden stuk van woensd[…] jl. waarbij zoals men dat in P[a]piamento zegt, "kaymann[…] druml na boka di riu" meend[…] argumenten te hebben toeg[…]worpen gekregen (dankzij u[…] artikel) om weer eens voor a[…]schaffing van de gelijkstelli[…] (art. 140) op te moeten komen.

Ten overvloede zij vermeld d[…] het RK Centraal Schoolbestu[…] volkomen achter de vrijhede[…] rechten en bevoegdheden ve[…]meld in artikel 140 van on[…] Staatsregeling staat en dus h[…] recht van iedere groepering re[s]pecteert om een school aan t[e] vragen en in stand te houden.

Namens RK Centra[…] Schoolbestu[…]
V.JONCKHEER-MENSIN[…]

NASCHRIFT REDACTIE: N[…] dat de woordvoerster van u[…] organisatie gevangen is op te[…]genstrijdigheid in verklaringe[…] wordt getracht de schuld hie[…]van af te wentelen op een Am[…]goe-verslaggever. Zo dient me[…] zijn naaste beslist niet. Per[ti]nent onwaar is dat de Amigo[…] verslaggever gevraagd hee[…] naar het lage aantal MIL-lee[r]lingen. Dit onderwerp is do[…] uw woordvoerster ongevraag[…] aan de orde gebracht tijdens h[…] gesprek, maar werd op journ[a]listieke gronden niet releva[…] geacht in het kader van hetge[…] wel was gevraagd en is dus ni[…] opgenomen in het artikel.

Een dag later kwam op gro[…] van de verklaringen van u[…] woordvoerster een ingezond[…] stuk op de redactie. Inmidde[…] had uw zegsvrouwe een toelic[h]ting gegeven op haar verklari[…] zoals een dag eerder afgedru[…] in de Amigoe. Over een rech[t]zetting is tijdens dat tweede o[n]derhoud NIET gerept. W[…] achtte de redactie het corre[…] om in een naschrift onder h[…] ingezonden stuk de kern van d[…] toelichting op te nemen. Dat […] samen te vatten als dat u[…] schoolbestuur zich niet verz[…] tegen de oprichting door een a[n]dersgezinde groepering van e[…] eigen middelbare school, alho[…]wel er op zuiver getalsmati[…] gronden voldoende plaats is o[…] de bestaande middelbare sch[o]len. Overigens getuigt het ni[…] van eerbied voor de naast[…] vooral als het een werknem[…] van datzelfde katholieke scho[ol]bestuur betreft, om die te ve[r]wijten een "kaiman na boka d[i] riu" te zijn.

De Amigoe schrikt er niet vo[…] terug om in te staan voor eig[…] daden en waar fouten gemaa[…] worden dat te erkennen en […] nodig en mogelijk te rectific[e]ren. Maar tegelijkertijd weige[…] de Amigoe om zich in de b[…]klaagdenbank te laten slep[…] voor misstappen van anderen.

WORLD IN A NUTSHEL

THE HAGUE — Surinam's former deputy Army Commander, Major Roy Horb, who was arrested by the Military authorities this week, committed suicide by hanging himself during the night, the Surinam State Radio (SRS) reported from the capital, Paramaribo, yesterday. The report immediately cast doubts about the nature of his death among Dutch MP's and Surinam groupings in the Netherlands. Surinam Radio gave no details about the death of Major Horb, until recently a loyal supporter of Army strongman Lieutenant-Colonel Desi Bouterse. But it said an inquiry would be held and a pathologist would carry out a post mortem. The Dutch Foreign Ministry said that in view of the circumstances in which people are taken into custody, it will again be difficult for everybody to accept the official version of the way Major Horb died.

GENEVA — US Vice-President George Bush is to meet American and Soviet arms negotiators and address the 40-nation Committee on Disarmament today. He told a news conference that European leaders he had met so far, including those at a meeting at NATO headquarters in Brussels, showed total solidarity with the US wish to eliminate all medium-range nuclear weapons.

WASHINGTON — The Senate budget committee has asked Defence Secretary Caspar Weinberger to prepare for cuts of up to six per cent in the Reagan Administration's 238.6 billion dollar 1984 military budget. Led by Republicans, the call for reductions came despite a fresh plea from President Reagan that defence spending cuts would damage the nation's security.

DALLAS — British arms dealer Ian Smalley said he earned 4.2 million dollars supplying weapons to Iran in deals worked out with the son-in-law of Iranian ruler Ayatollah Ruhollah Khomeini, according to a tape recording in evidence at his trial. Smalley is charged with illegally conspiring to export 100 tanks from the United States to Iran and 8,300 anti-tank missiles to Iraq — the two Gulf States at war since 1980.

CARACAS — OPEC Secretary-General Marc Nan Nguema said no fall in oil prices was expected at present. He blamed the oil glut on companies and the Soviet Union who he said were trying to get a bigger share of the market.

NEW YORK — Violence has escalated in the independent truckers' strike, and police reported some 725 incidents in 38 states including a killing since the stoppage began on January 31.

WASHINGTON — A new forecast by Congressional budget experts said economic recovery in the US would be stronger, at least in the short term, than the Administration forecast of only 3.1 per cent in President Reagan's 1984 budget. The new forecast was prepared by the non-partisan Congressional Budget Office.

JERUSALEM — Major Saad Haddad, Commander of the Israeli-supported militias in South Lebanon charged that elements in the reconstituted Lebanese army were helping Palestinian guerrillas to return to Beirut.

PEKING — Chinese Foreign Minister Wu Xueqian last night urged more hard work to dispel what he called the "dark clouds" over Sino-American relations. He spoke at a banquet for US Secretary of State George Shultz, who arrived from Japan earlier in the day on a five-day visit which he said was aimed at correcting misunderstandings and exploring areas where the interests of China and the US were parallel. Mr Shultz, who goes on the South Korea on Sunday, replied that a strong, lasting relationship was needed if China and the US were to meet the economic and strategic challenges ahead.

Getrouwd

VILLANA VAN BLARCUM en YGMAR WIEL

New York, 4 Febr. 83

Toekomstig adres:
144-20- 41st Ave. 524
Flushing, N.Y. 11355

We are very happy to announce the birth of our daughter

BEVERLY CHRISTINE HERTHA BEAUJON

Hensey and Marietta [illegible]
Aruba, 27th of January 1983

English Companion

HENRY ® By Jack Tippit

CHEZ Pierre FOR GOURMET FOOD
CHEZ AL'S FOR BARGAIN BUFFETS
CHEZ MAMA'S FOR REAL HOME COOKING

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

I DON'T UNDERSTAND YOUR FASCINATION WITH THAT TENNIS PRO
ROLF KNOWS HIS GAME
OH, YEAH? I NEVER SEE HIS NAME AT THE BIG TENNIS MATCHES
THAT'S NOT HIS GAME

QUINCY ® By Ted Shearer

THIS IS THE SHORTEST MONTH OF THE YEAR.
YEAH, AND IT'S AN EXAMPLE OF GOOD PLANNING.
WHAT DO YOU MEAN?
YOU WOULDN'T WANT THE SHORTEST MONTH TO COME DURING SUMMER VACATION, WOULD YOU?

Jim Henson's MUPPETS

PLAY DEAD, FOO-FOO!
SORRY! I DON'T TAKE REQUESTS!

Bad year for Widget Company

CONTINENTAL GRUMMET, Widget and Corset Clasp Company had a bad 1982, as did most American businesses, but the year would have been a lot worse had it not been for friends in high places. The year-end report to employees from L.Milbourne Grantley III tells the story:

"Once again I would like to extend my warmest personal greetings to Continental employees for the New Year. In writing this letter, as most of you know, I am maintaining a tradition established by my grandfather, the revered founder of this firm.

"It saddens me deeply to realize that we will be mailing 278 fewer letters this year because of layoffs before Christmas. It hasn't been a kind year for those of us at the head of Continental, either. Indeed, it hasn't been a kind year for the leaders of American business generally.

"We must resist the temptation to blame those at the top, whether of industry or the nation itself. They are doing all they can to put the economy to rights. As President Reagan has said, we are paying for the short-sighted and socialistic programs of previous administrations. And as you know, 'Rome was not built in a day'.

"Like President Reagan, this company has been subjected to increasing criticism from those who do not wish us well. I shall cite but five examples.

"1. Some people — and I am ashamed to say, some unidentified people within the very walls of Continental — have tried to give a sinister interpretation to donations by our company to certain political action committees, and in particular WIDGEPAC, CLASPAC, AND GRUMPAC.

"The press has blown out of all proportion the alleged link between these PACs and the votes of Congressmen in support of legislation favored by this firm. Some Continental employees told reporters that they were pressured into giving money to candidates they didn't like. (We expect to locate these malcontents through the use of voluntary lie detector tests and give them a chance to work in a place where they can support socialism openly.)

"In any case, I am pleased to report that so-called reforms of campaign fund laws which would seriously limit the amount we can give to pro-American Congressmen, are expected to fail.

"2. Newspaper headlines like 'JUDGE CALLS CONTINENTAL WORST PRICE-FIXER' reflected the continuing hostility of the press and the judiciary toward Continental and 'the American Way of Life'. True, we were again fined for consulting secretly with other manufacturers of grummets, widgets, and corset clasps in order to maintain a profitable price level, but that could happen to any business. Everyone does it.

"3. Defective products and misleading advertising — those were the baseless charges leveled against us by the ultra-liberal Federal Trade Commission under the Carter Administration. I am pleased to say that those charges have been dropped, thanks to help from our friends in Congress and thanks to the appointment by Pres. Reagan of 'friendly faces' on the FTC.

"The civil lawsuits, unfortunately, continue.

"4. We have also beek harassed by malicious elements in government over alleged violations of so-called health and safety regulations, which were imposed on us by creeping socialists over recent decades. Accidents, as the expression goes, will happen. But you wouldn't know it from accusations made against our company by boneheaded bureaucrats in Washington.

"Here again our friends in Congress and the White House have come to our aid. All federal fines [illegible]. We are, however, [illegible] picketed by injured workers and their relatives.

"5. Finally, [illegible] been plagued with [illegible] that allege discriminatory [illegible] practices. But [illegible] to do is look around [illegible] how idiotic such charges [illegible] example, am [illegible] brother, executive vice-president, is a Catholic. My brother-in-law, our treasurer, is nearly half Jewish. Fully [illegible] percent of our employees are women. True, no women have yet reached management level, but that is 'just a question of time'. The same is true of other Continental employees of a minority persuasion.

"With this eventful year behind us we look forward to a prosperous New Year. Knowing that we enjoy the support of all, or nearly all, Continental Grummet, Widget, and Corset Clasp employees, and also of a friendly administration in Washington, we are determined to 'stay the course' in 1983. Sincerely, L.Milbourne Grantley III".

ROBERT YOAKUM

WASHINGTON — The State Department said the Reagan Administration was no longer considering a controversial proposal to barter surplus US diary products for metals from the Soviet Union.

DEPARTEMENT ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Het Departement Economische Zaken maakt bekend, dat ingevolge beschikking van de Minister van Economische Zaken met ingang van 4 FEBRUARI 1983, de hoogst toelaatbare groothandels- en kleinhandelsprijzen voor Sigaretten als volgt zijn vastgesteld voor wat betreft de eilandgebieden ARUBA, BONAIRE en CURACAO:

Lokaal in licentie vervaardigde sigaretten (zegel: lichtblauw):

Verpakking:	Groothandelsprijs:	Kleinhandelsprijs:
1 kist á 10.000 stuks	f. 762,50	
1 slof á 200 stuks	f. 15,25	f. 16,40
1 pakje á 20 stuks		f. 1,70

Lokaal vervaardigde sigaretten (zegel: lichtrood):

Verpakking:	Groothandelsprijs:	Kleinhandelsprijs:
1 kist á 10.000 stuks	f. 602,50	
1 slof á 200 stuks	f. 12,05	f. 12,90
1 pakje á 20 stuks		f. 1,35

Geimporteerde sigaretten (zegel: lichtbruin):

Verpakking:	Groothandelsprijs:	Kleinhandelsprijs:
1 kist á 10.000 stuks	f. 1.145,—	
1 slof á 200 stuks	f. 22,90	f. 23,45
1 pakje á 20 stuks		f. 2,40

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	68 7/8 +	1/2	I.B.M.	95 1/2 -	3/8
[illegible] Ltd.	75	- 1 3/4	I.T.T.	31 7/8 +	1/8
[illegible]	18 1/2 +	1/2	K.L.M.	54 1/4 -	1 3/4
[illegible] Fds.	23 1/8	unch	Merck	84	- 1
[illegible]	41 3/4 +	1 1/4	Motorola	102 1/2 +	5 3/4
[illegible]	71 5/8 +	7/8	N.C.R.	94 1/2 +	1
[illegible]	89 1/2 +	3/8	Pepsico	34 1/8 -	1/8
[illegible]	67 1/2	unch	Pogo Prod.	20 3/4 +	1 1/4
[illegible]	20 3/4 -	1/8	Royal Dutch	34 3/4 +	3/4
[illegible]	40 1/2 +	5/8	Schlumberger	42 1/2 -	1/2
[illegible]	86	unch	Shell Oil	39 +	7/8
[illegible]	22 1/2	unch	Sears	30 8/8 +	3/4
[illegible]	39 1/8 -	1/2	Union Pac.	46 +	1
[illegible]	14	unch	U.S. Steel	20 1/2 +	1/4
[illegible]	99 7/8 -	3/8	West.El.	45 1/8 +	1 1/4
[illegible]	61 3/8 +	5/8	Xerox	37 1/8 +	3/4
[illegible]	1.064,66 +	2,02	Gold	496,70 -	10,60
[illegible] tsy bills	8,67%		Silver	14,04 -	0,40

AMSTERDAM

A.B.N.	295,60	Philips	33,00
Akzo	40,30	Robeco	253,00
Heineken	109,50	Rolinco	238,50
Kon.Olie	92,70	Unilever	197,50

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.435	1455	1.475
PND STERLING	2.65	2.705	2.765
NED GLD	65,01	65,73	66.53
BOLIVAR	40,91	41.63	42.43
ZW FRANCS	87.45	88.17	88.97
FR FRANCS	24.14	25.24	25.94
DUITSE MARK	71.49	72.21	73.01
SUR GLD	-.--	100.07	102.59
IT LIRE	0.93	1.23	1.29

ISLAMABAD — UN Undersecretary-General Diego Cordovez, seeking a political solution to the Afghan problem, arrived in Islamabad on the second stage of a diplomatic shuttle in the region and said he had made a good start with talks in Theran.

SEOUL — The US-led UN command yesterday charged North Korea violated the Korean armistice by flying a Soviet-built bomber into South Korean airspace Monday.

Rosa Cisneros prijsvraag

WILLEMSTAD — Tot 30 maart kunnen namen ingezonden worden voor kandidaten voor de Rosa Cisneros informatieprijs, genoemd naar een Salvadoriaanse advocate die tijdens de oorlog in haar land slachtoffer werd van het geweld. Zij zette zich in El Salvador in voor het propageren van het verantwoorde ouderschap en de geboortenregeling. De kandidaten voor de prijs moeten in publicatie opzicht op dit gebied hun/sporen hebben verdiend. De federatie van organisaties voor de geboortenregeling op het Westelijk halfrond heeft in 1981 deze prijs ingesteld ter nagedachtenis aan Rosa Cisneros. Verleden jaar werd de prijs voor het eerst toegekend aan Family planning perspectives, een uitgave van het Alan Guttmachter instituut. Inzendingen moeten naar Planned Parenthood, 105 Madison Avenue, New York, NY 10016 USA.

"... MILES EX HOLLANDA..."

De reizen begonnen in Harderwijk

Geschiedenis van "kolonialen" is een studie waard

de haven van Curaçao in de 18e eeuw

LEUSDEN — Er bleek ineens belangstelling te bestaan voor de geschiedenis van de zgn "kolonialen", de militair actief in krijgsdienst in de kolonien. Er is betrekkelijk weinig over gepubliceerd. Men sprak over het zgn "koloniaal werfdepot" in de stad Harderwijk. Een depot voor soldaten, die later als kolonialen in de West ook werden ingezet.

In de stad Harderwijk, niet groot met maar 6000 inwoners, had men niet veel inkomsten meer. Men had er een universiteitje gehad, meer een opleiding tot dominee, maar dat instituut werd tegelijk met de zgn universiteit van Franeker in de Franse tijd opgeheven.

Een haven was er nog niet voor die plaats, die toen nog aan de Zuiderzee lag; dat zou pas in het jaar 1861 in studie genomen worden. Er stond in Harderwijk een groot gebouw leeg van de zgn Gelderse munt; en dat leek wel geschikt voor kazerne van het nieuwe werfdepot voor koloniale troepen. De naam van werfdepot kreeg Harderwijk pas in het jaar 1844.

In de toch wel uitvoerige geschiedenis van de Antillen van dr Hartog vindt men de geschiedenis van dit werfdepot voor de Antillen niet terug. Naar we menen kwamen de eerdere groepen ook wel uit Hellevoetssluis. In Harderwijk waren de mannen welkom; dat gaf leven in de brouwerij en geld in het laatje (Met vreugde vermeldt de gemeenteraad dat 14.000 gulden aan vergunningen is binnengekomen). Er waren soms meer dan 4000 man in de stad gelegerd. En dát van de jaren 1815 tot 1909. Een eeuw lang dus zag men de soldaten.

Hun parades en tochten door de stad, oefening op zee, hun vertrek naar Amsterdam of Den Helder. Het was in dat stadje een heel gebeuren en men keek de stad wel wat lelijk op aan, want al die soldaten - vele vreemdelingen uit Duitsland, Belgie, Zwitserland en elders - waren niet altijd de bloem der natie. Een derde van de troepen bestond uit Hollanders. Er moeten ongeveer een 150.000 in het stadje Harderwijk geleefd hebben. Zij werden daar opgeleid tot hun taak in de Oost en de West.

Er is maar weinig over gestudeerd, hoe dat ging en wat voor ideeen men voorstond. Er wordt wel in het algemeen over gepraat als een soort van vreemdelingenlegioen, met niet uitsluitend mooie kwaliteiten.

Nu ligt Harderwijk niet meer aan zee, het is ingepolderd en men hoort van een kunstmatig aangelegd strand en een dolfinarium, maar nu ineens is er interesse voor het verleden; voor het werfdepot. Men verzamelt oude kranten, oude ansichtkaarten, en onderzoekt de politie archieven enz. De West Indische Compagnie, maakte natuurlijk onderscheid tussen matrozen en soldaten en zo was het ook na de Franse tijd, maar ook in de West Indische Compagnie zijn de soldaten veel vreemdelingen, sommigen als Debrot, Faesch en Lauffer zijn nog wel bekend. We zijn benieuwd wat deze nieuwe studie over die 150.000 kolonialen ons zal vertellen.

Mgr van Wijk vroeg indertijd bij het gouvernement in Willemstad aan om de goede soldaten toch permissie te geven te mogen trouwen op Curacao. Bij deze bisschop zien we ook het optreden om de superieuren van de militie door er op te wijzen, dat de jongens naar de kerk moesten. Ze stonden voor de hoogmis in de Missa Grandi aangetreden. En er werd voor hen in het Hollands gepreekt, maar dat zal wel niet zo erg nodig geweest zijn. Enkele jongens van Curacao tekenden voor de kolonialen en kwamen zelfs in de Oost terecht.

Men spreekt in de tijd van de West Indische Compagnie van ongeveer 30.000 manschappen, maar dat zijn dan zeker matrozen en geen soldaten kolonialen, noch leden van de groep "mariniers".

Soldaten waren in die oude tijd huursoldaten. Toen ook kreeg men vooral soldaten uit Duitsland maar ook zelfs uit Denemarken, die met Willem Lodewijk in Friesland opereerden. De soldij was niet hoog.

Het zegt ons natuurlijk niet veel als er gesproken wordt van soldij van 7 gulden per maand. De soldaten van de West Indische Compagnie waren een andere groep dan die van de kolonialen in de tijd van het wervingsdepot daar in Harderwijk, tussen 1815 en 1907.

Na Harderwijk komt er nog de tijd van de groep uit de Prins Hendrik kazerne van Nijmegen, waar tot in de dertiger jaren, de groep van kolonialen een aparte groep was in de Nijmeegse gemeenschap. Harderwijk heeft een kleurrijk verleden. Rond 1540 moest de prior van de Dominicanen uit Zwolle optreden tegen de jongens, die het in hun toneelstuk op het schoolfeest wel te bont gemaakt hadden. En later die tijd van de Academie horen we van relletje, als de dominicaan kandidaten de pater Jezuiet Joannes van Sambeeck, die daar werkte van 1637 tot 1666, "deerlijk mishandeld hebben".

De studie over de Curacaose familie van de Kraft is té eenzijdig voor bepaalde groepen opgezet en geeft waarschijnlijk ook niet voldoende informatie over de door Harderwijk voor de kolonie Curacao afgeleverde mannen.

Een "volledige" geschiedenis van het werfdepot kan een beter sociologisch inzicht geven van het verleden van een kolonie, zonder dat men door verhalen en legendes, het verleden geweld aandoet.

De zielzorg van de oude missionarissen ging natuurlijk ook uit naar de soldaten. We leren in de dagboeken van de pater Jezuiet Schabel na 1700, hoe hij een bezoek brengt aan de soldaten in het Fort Beekenburgh bij de Caracasbaai. Later in de negentiende eeuw, zien we hoe in de parochie-boeken, de huwelijken staan aangetekend, waarvoor mgr Van Ewijk in het jaar 1870 openlijk streed.

We vernemen wel hoe de zielzorg moeilijk was en soms vruchteloos, doch in de moderne tijd zien we hoe rond 1910 er zelfs georganiseerde zielzorg wordt opgezet voor de kolonialen op Curacao, waar men onder de ongeveer 200 manschappen heel wat katholieken telde. Te meer daar er verschillende uit zuid Nederland kwamen. In de jaren rond 1910 werd er zelfs een soort van militair tehuis opgezet in het oude landhuis San Mateo. De keuze van de leiding was, naar we menen, niet altijd succesvol en men ondervond tegenslagen, Militaire huizen zien we later nog op Pietermaai en Suffisant. Men had ook zielzorg gecombineerd met de zorg voor de zeeman, in militaire dienst en bij de koopvaardij, bij Kwim later KNSM en vele lijnen. In het gedenkboek van de missie uitgekomen in het jaar 1920 klaagt men steevast over het ontbreken van de hulp van de autoriteiten, die het toch ter harte moest gaan, hoe het lot was van de soldaat buiten de kazerne. Of het waar is dat de bijnaam "macamba" werd uitgevonden, omdat de vis met die mooie naam zoveel leek op de koloniaal in zijn werktrui, zal wel een raadsel blijven. (het gestreepte truitje). De soldaten en de kolonialen zijn wel altijd een kleurrijk deel van de maatschappij in de West gebleven. Zij maakten kabaal, schopten herrie en misschien is nog bekend het verhaaltje van die schrijver uit het jaar 1624 die weet te vertellen, dat er in dát jaar vreemde vogels naar het lage land van Holland gekomen waren, die men daar nooit gezien had. „Waar kwamen die vogels vandaan?" was de vraag, en hij antwoordt dat dit wel een teken moet zijn dat de kolonialen en matrozen in de West zijn aangekomen en zij maakten daar zoveel herrie en kabaal, dat die vogels maar de benen genomen hebben.

Er moet een redelijk verantwoorde sociologische historisch verantwoorde studie te schrijven zijn over de kolonialen en dan zal er misschien wat meer licht komen op hun aandeel in de maatschappij, die we de kolonie Curacao noemen. Het kwaad dat natuurlijk altijd meer kabaal maakt dan het goede, moet ons niet per sé onthouden van een studie die in volle waarheid daar gesteld, wel méér inzicht kan schenken in de echt menselijke geschiedenis ook van de West.

In de moderne geschiedschrijving heeft men belangstelling voor de gewone man. Men zag bv, "het kopergeld van de Gouden Eeuw" door prof dr A. Th. van Deursen. Zo iets valt óók wel te schrijven over het verleden van de gewone man in de kolonie Curacao.

R. Boskaljon heeft eens een plan opgevat om over het verleden, verschillende gegevens vast te leggen. Doch zijn weergave was te veel slechts wat tot onder zijn handreiking lag en niet een verdere en diepere studie over de koloniaal in de West en in de kolonie Curacao. Zou zulk een boek nog wel ooit te schrijven zijn en zou de inzichtelijkheid, die zulk een studie kan verschaffen, die studie verantwoord maken? We geloven wel van ja. R. Boskaljon een waardig vertegenwoordiger van de groep om culturele inbreng te vertonen, stond naar hij ons zelf mede deelde, verwonderd over de grote inbreng, die Harderwijk-groep heeft gehad in het creoolse leven. Het zou dan een onvergetelijke fout zijn nog ooit eens een boek te gaan schrijven als dat van dr Krafft dat met opzet een torso moest zijn en blijven, waar alleen maar die groep werd belicht, en verheerlijkt, compleet met wapen.....

De geschiedenis van het muziek leven op Curacao, geschreven door Boskaljon, is een eenvoudig pretentieloos geschrift over een bepaald meeleven van muziek-lievend Curacao met de klassieke muziek van die dagen, die voorbij zijn. Het boek bood helaas geen aanleiding om de geschiedenis van Harderwijk op Curacao nader te belichten. Ook al ruimde men een heel militair kerkhof nog zo netjes op aan de Roodeweg, dan is de geschiedenis nog niet uitgewist. In het jaar 1928 ging men nog kolonialen van de Quarantaine en Caracasbaai herbegraven op de Roodeweg. Daar zou men later heus niet meer aan gedacht hebben!

Een halve eeuw geleden vroeg iemand ons het volgende "Als je in die plaats komt, die Porto Cabello heet, kun je dan eens gaan kijken op het kerkhof of er nog een graf is van mijn broer. Hij ging als koloniaal naar de West, maar heeft Curacao niet eens gehaald..." Er stonden wat van die houten scheve kruisjes op dat kerkhof, daar buiten Porto Cabello, de naam hebben we niet gevonden. Er waren wat van die scheve zwarte gelakte kruisjes en wat papieren kransjes er om heen..." HIJ HEEFT HET NIET EENS GEHAALD..... Was hij op Curacao gestorven, dan was zijn naam deftig in het Latijn door de pastoor in het dodenboek opgeschreven: Jan zo en zo, uit dat dorp, "MILES ex HOLLANDA", soldaat uit Holland..... RIP.

Er bestaat op de Hollandse TV een rubriek met de naam "Van gewest tot gewest" en daar hoort men over de geschiedenis, de folklore van allerlei dorpen en steden. De rubriek is in trek bij deze nostalgische generatie, die zó veel verloren heeft, dat men gek is op antiek. In genoemde rubriek gaf men ook een relaas over Harderwijk als werfdepot voor de kolonialen. Een weergave met vele, heel oude foto's verlucht. We zien de jongens stappen door de straten, met muziek voorop gaat het naar de haven om te vertrekken naar Curacao en elders..... Men heeft nog geen gedichten gevonden van gebroken harten, noch mooie dagboeken van de reis naar Curacao maar misschien komt er wat naar boven, want ook de pers bemoeide er zich mee en wekte belangstelling voor de kolonialen op.

Het is inderdaad een hiaat in onze geschiedschrijving. Krafft heeft in zijn boek over de Curacaose familie werkelijk veel vergeten. De katholieke families komen niet aan bod en toch kan men in het (gelukkig) behouden archief van de Anna kerk hele lijsten vinden van katholieke families en dat al heel de zeventiende eeuw door. De titel van zijn boek deed méér verwachten. Trouwens ook over de groep van wat men vroeger heette, de "protestant barata" zij die het op de maatschappelijke ladder niet zo ver geschopt hadden, horen we hem ook niet spreken! De Israelieten hebben de studie van Emmanuels, die prachtige gegevens vond, maar zijn gegevens niet wist te verwerken die ook voor zijn medebroeders uit Oosteuropa, wel wat meer hadden kunnen vertellen.

De geschiedenis van de kolonialen, moet natuurlijk niet verward worden met de schutterijen uit de geschiedenis van de kolonie - een studie die ook niet af is -, die slechts INHEEMSE soldaten omvatten, met "buitenlanders" als Brion en Piar.

Er is nog veel te doen in de geschiedschrijving van de kolonie Curacao.....

DOOR
PATER MENNO BRADA

Onafhankelijkheid opdringen is absoluut uit den boze

NU IK HET RAPPORT van de 'Gemengde Commissie Toekomst Nederlandse Antillen' gelezen heb, komen er enkele twijfels bij mij op. Ik geef er de voorkeur aan over deze twijfels te schrijven in een Antilliaanse krant omdat ik hoop daarmee bij te dragen aan de discussie over de houding die de Nederlandse Antillen zou moeten innemen op de komende Ronde Tafel Conferentie.

Ik stel voorop dat ik overtuigd ben van de bekwaamheid en de goede wil van elk van de Antilliaanse leden die in de Commissie-Biesheuvel zitting had. Toch meen ik aan de niet-Arubanen onder hen enkele vragen te kunnen stellen.

1.Waarom bent u, samen met de Nederlandse leden, van mening dat indien Aruba tijdens de overgangsperiode geen "hecht en duurzaam samenwerkingsverband', zoals door u gedefinieerd, met de vorige Nederlandse Antillen wil aangaan, "het beter lijkt dat Aruba streeft naar een onafhankelijkheid op korte termijn" (genoemd is: twee jaar)? Hebt u, door op deze wijze akkoord te gaan met een geforceerde onafhankelijkheid van Aruba, aan Nederland niet het wapen verschaft waarmee in de toekomst ook u de onafhankelijkheid op een door u ongewenst tijdstip kan worden afgedwongen? U heeft weliswaar elders in het rapport het voorbehoud gemaakt dat regelingen ten aanzien van het onafhankelijke Aruba generlei precedent mogen vormen voor de overige eilanden, maar dit voorbehoud is niet door de Nederlandse leden gesteund, en heeft overigens betrekking op "regelingen" en niet op de mate van druk die door Nederland op het bepalen van de datum van onafhankelijkheid zou mogen worden uitgeoefend.

Het is dan ook geen toeval dat leden van de Tweede Kamer sedert kort weer aandringen op het vaststellen van een datum voor de onafhankelijkheid van de overige eilanden. Premier Martina heeft dat weliswaar terecht van de hand gewezen, maar door de geschetste gang van zaken is zijn positie verzwakt.

2.Sommige deskundigen in het volkenrecht beweren dat een gebied niet tegen zijn zin onafhankelijk mag worden. Ik meen dat veel Antillianen die mening delen en zich op deze opvatting zullen beroepen voor het geval dat Nederland zou trachten hen tot onafhankelijkheid op een te vroeg geacht moment te bewegen.

Maar kunnen de Arubanen zich niet nú reeds op dit leerstuk beroepen? Immers, de overige leden van de commissie stellen hen niet voor twee of meer vrije keuze-mogelijkheden of varianten. Neen, zij bieden in feite slechts één formule voor een "hecht, en duurzaam samenwerkingsverband" aan. Accepteren de Arubanen deze formule niet, dan wordt hen een premature onafhankelijkheid opgedrongen.

Ik meen dat het in het belang van álle Antillen is, te voorkomen dat **welk van de eilanden dan ook** de onafhankelijkheid krijgt opgedrongen op een moment dat het deze niet wenst. Het zou van verstandig beleid getuigen als op de komende RTC dit standpunt alsnog met kracht door alle betrokken Antilliaanse partijen zou worden verdedigd. Doet men dat niet, dan hebben de overige eilanden er aan meegewerkt een gat te graven (voor Aruba), waarin zij zelf óók eenmaal zullen vallen.

Met meer tact en diplomatie — ook en vooral van Nederlandse zijde — moet het verder alsnog mogelijk zijn tot wederzijds aanvaardbare samenwerking met Aruba te komen, gedurende een langere overgangsperiode. Ook dát zou op langere termijn de positie van de overige eilanden tegenover Nederland versterken.

H.HOETINK

PROF. Harrie Hoetink is geen onbekende op de Antillen. In de loop der jaren heeft hij de ontwikkelingen op velerlei gebied op de Antillen nauwkeurig gevolgd en zich meningen gevormd over hetgeen er plaats vindt.

Het is in die hoedanigheid dat hij ook werd aangezocht om zitting te nemen in de Gemengde Commissie van Deskundigen die in juli 1979 een rapport uitbracht met als titel „Aanzet tot een integraal beleidskader voor de Nederlandse Antillen in de jaren tachtig", het zogeheten rapport van de Gemengde Commissie.

Puig verdrinkt in oeverloos gebrabbel

Een love story als dunne gouden draad

OM HET KONTRAST tussen de [illegible] werkelijkheid en dromen geïnspireerd op films en liedjes meer te accentueren, situeerde de Argentijnse auteur Manuel Puig "La traición de Rita Hayworth" (1968) en "Boquitas pintadas" (1969) in een relatief klein dorpje, vijfhonderd km. buiten Buenos Aires. Het [illegible] kwam goed uit de verf en Puig maakte naam.

RIVIER

Ook "Sangre de amor correspondido", de nieuwste roman van Puig speelt zich af in een dorp. Cocotá, zoals het Braziliaanse dorpje heet, heeft zo'n [illegible] inwoners en wordt doorsneden door een rivier van wel tien meter breed. Een rivier die rijk aan vis en krokodillen is.

Achter de façade van gemoedelijkheid gaat een schrille tegenstelling tussen rijk en arm schuil. Heel symbolisch verdeelt de rivier het dorpje in twee gedeelten. Op één oever staat de kerk, een goed restaurant en wonen de meer welgestelden, terwijl aan de overkant de minimumlijders de eindjes aan elkaar proberen te knopen. De rivier als economische barrière van wel tien meter breed, bezaaid met krokodillen.

Ook het pad van Josémar Ferreira gaat niet over rozen, maar als een gouden draad in dit labyrint van een doornig bestaan is zijn liefde voor Maria da Gloria. Hun liefdesgeschiedenis blinkt als zovele andere. Het heeft dat onvermijdelijke, dat geleidelijke met een gelijkte afloop, als een kabbelende rivier die al eeuwenlang dezelfde loop volgt.

Hun vrijage begint al als zij twaalf is, maar na drie jaar en een onstuimige nacht gaat het mis. Maria's ouders vinden Josémar toch te min voor hun dochter. De ballon van gemoedelijkheid wordt wreed doorgeprikt. Kleurrijke lampjes hebben hem van kindsaf al gefascineerd, dus Josémar vertrekt naar Baurú om electricien te worden. Jaren later keert hij terug, maar inmiddels is hij dan vader geworden van twee kinderen en is Maria met een ander verloofd.

OEVERLOOS

De verteller spreekt in hij-vorm over Josémar, terwijl Maria voor kritische vragen en correcties zorgt, "als een cobra die haar gif kwijt moet". Haar romance met Josémar is voor haar een traumatische herinnering geworden, waarbij bepaalde gebeurtenissen ontkend worden of verdrongen zijn. Als een psychiater die een patient op de divan heeft, benadert zij het relaas van de verteller, ironisch genoeg is zij degene die "last heeft van zenuwen".

Het mag niet ontkend worden dat de verteller fris, spontaan en natuurgetrouw overkomt. Zijn stopwoorden als "y ese tipo de cosas", "fuera de serie" en "el problema/asunto es el siguiente" lopen als een rode draad door het verhaal.

Bij vlagen geeft de verteller sterk beeldende beschrijvingen. Mooie voorbeelden zijn de grote vechtpartij op het voetbalveld, de koe die Josémar aanvalt, de verhalen over cobra's en hoe Josémar via een schijnbeweging met een kameleon Maria benadert.

Maar het verhaal is ook langdradig, te alledaags, een roddelaar zou je het ook kunnen vertellen. De liefde tussen Josémar en Maria speelt niet de rol, die de films en liedjes zo schitterend vervuld hebben in "La traición de Rita Hayworth" en "Boquitas pintadas".

Liefde, platteland, eenvoudige mensen, een tikkeltje waanzin, Federico García Lorca schiep met deze gegevens het briljante "Yerma". De love-story van Josémar en Maria is voor Manuel Puig een te dunne gouden draad gebleken. Hij verdwaalt in een labyrint van oeverloos gebabbel.

WALTER PALM

Manuel Puig, "Sangre de amor correspondido"
Seix Barral
Barcelona-Caracas-Mexico

TRUMAN CAPOTE

Capote: muziek voor kameleons

DE AMERIKAANSE schrijver Truman Capote, genoot al op vrij jonge leeftijd in de jaren vlak na de Tweede Wereldoorlog grote vermaardheid, niet alleen door zijn virtuose verteltrant doch ook door zijn buitensporig gedrag. In die jaren van de "all american boy" met zijn kortgeknipt kapsel, zijn atletische gestalte en zijn gehechtheid aan merkartikelen en junkfood, viel de literaire goeroe Capote door zijn zonderlinge manier van kleding en zijn - voor die jaren schandelijke - openlijke bekenning van zijn homosexualiteit op als een pinguin in de tropen.

Men zou hem kunnen beschouwen als een soort Jan Cremer van de jaren veertig/vijftig, al is de taal waarvan hij zich bedient stukken kuiser en heeft zijn literatuur meer diepgang.

In de onlangs bij Uitgeverij De Arbeiderspers uitgekomen bundel "Muziek voor kameleons" wordt ons een bloemlezing voorgeschoteld van dit veel geprezen maar ook vaak verguisde Amerikaanse talent, die de laatste jaren vooral bekendheid genoot door zijn boek "In cool blood", het aangrijpende relaas van een massamoord begaan door twee Amerikaanse jongemannen, hun proces en hun uiteindelijke terechtstelling.

Truman Capote begon te schrijven toen hij amper acht jaar oud was. Zoals hij dat zelf beschrijft in de inleiding van "Muziek voor kameleons": "Zoals een ander vier à vijf uur per dag piano of viool studeert, zo speelde ik met pennen en papier. In werkelijkheid maakte ik nooit huiswerk, mijn literaire taken legden volledig beslag op mij".

Op zijn seventiende jaar was Capote dan ook een volwaardig auteur. Zijn artikelen en korte verhalen begonnen te verschijnen in Harper's Bazar, The New Yorker en andere bekende tijdschriften. In 1948 verscheen zijn eerste roman: „Other voices, other rooms", met gunstige kritieken en ook meteen zijn eerste bestseller.

Veel sukses oogste hij met zijn "The muses are heard", een [illegible] wisseling tussen de Sovjet Unie en de Verenigde Staten, i.v.m. een tournee door Rusland van een groep zwarte Amerikanen uit Porgy and Bess.

En in 1959 volgde "In cold blood", het verhaal van een moordzaak in Kansas, een stuk literaire journalistiek dat diende als voorbeeld voor latere werken zoals b.v. Norman Mailer's "The executioners song", al had Mailer voordien zijn bezwaren geuit tegen de "niet-fictieve" werken van Capote en anderen.

De titel "Muziek voor kameleons" is ontleend aan het eerste oeuvre uit de bundel: een charmant verhaal van een bejaard dametje op leeftijd in het Caribische Martinique dat haar laatste jaren doorbrengt met het drinken van absinth en munt thee op het schaduwrijke terras van haar landhuis waar zij bezoekers bezighoudt met reminiscenties uit haar eigen verleden. En dan het wonder: het leger kameleons in een rijke schakering van kleuren die afkomen op haar pianospel, als of zij daarop zijn afgericht.....

In "handgesneden doodkisten" leeft Truman Capote zich uit als schrijver van op werkelijkheid berustende fictie. Het is een verslag van een misdaad of liever gezegd van een reeks misdrijven die allen een lugubre kenmerk gemeen hebben: het potentiele slachtoffer ontvangt steevast als voorbode een miniatuur-doodkist.

Een aangrijpende episode uit zijn jeugd vertelt Capote in "Schittering", het relaas van een prachtige parelsnoer van zijn grootmoeder dat hij als jongen gapt om een bezoek aan een waarzegster te kunnen betalen. Het verhaal dat zich afspeelt in New Orleans waar Capote zijn jeugd doorbracht onthult zijn homosexualiteit welke later in het puriteinse Amerika van na de Tweede Wereldoorlog een bron was voor talloze [illegible] dels en ook leidde tot literaire discriminatie jegens de talentvolle schrijver.

Over zijn homosexualiteit schrijft Capote trouwens openlijk, in zijn verslag [illegible] ontmoetingen met de legendarische filmster Marlyn Monroe. Over zijn verhouding met Errol Flyn en Tyrone Power b.v. [illegible] speelt een belangrijke rol [illegible] de literatuur van Truman Capote, [illegible] een combinatie die men in de wereld van Amerikaanse [illegible] neelakteurs en kunstschilders met grote regelmaat tegenkomt.

De bundel eindigt met een monoloog in de vorm van een dialoog. Truman Capote analyseert Truman Capote en besluit: "[illegible] een. Tot het graf. En dat is tragedie nietwaar?" T.C.: Je vergeet iets. God hoort erbij". T.C.: "Ja, God hoort er ook bij....."

RONNIE HENRIQUEZ

"Muziek voor kameleons", bundel verhalen van Truman Capote. Uitgeverij Arbeiderspers
ISBN 9029505639

Kort bestek

ALS 24-STE uitgave van de STINAPA verscheen Jaarverslagen Carmabi, Stinapa en Stinapa-Aruba 1981 waarin verslag wordt uitgebracht van het wel en wee van de natuurstudies en natuurbescherming op de zes eilanden van de Nederlandse Antillen gedurende 1981.

Als "toegift" is het artikel Vogels van Aruba van de hand van Ruud van Halewijn en Eef Jansen toegevoegd, geillustreerd met een zestal prachtige kleurenfoto's van Arubaanse vogels.

CISTERCIENSERS

Dat pater Brada een gedreven geschiedschrijver is, bewijst wel het verschijnen van zijn jongste publikatie Cisterciensers in Friesland dat de geschiedenis van deze kloosterorde tot in de late middeleeuwen beschrijft. Publiceerde pater Brada gedurende zijn verblijf op ons eiland talloze geschiedkundige werken over de Antillen in Nederland heeft hij zich nu geworpen op de geschiedschrijving van het katholicisme in Friesland. Het lijdt geen twijfel dat wij in de jaren die gaan komen meer te weten zullen komen over dit onderwerp: wat pater Brada eenmaal begint, laat hij immers niet meer los...

SKOL & KOMUNIDAT

In het maandblad van de Arubaanse vakbond van leerkrachten Simar, Skol & Komunidat, verschijnen geregeld overzichtsartikelen over de Antilliaanse literatuur in het algemeen en de Arubaanse meer in het bijzonder. Het betreft veelal eenvoudige samenvattingen [illegible] heid, illustratie-materiaal. Beslist een aanvulling die de moeite waard is!

Daarnaast bevat Skol & Komunidat artikelen over het onderwijs en algemene politieke onderwerpen (zoals de situatie in Suriname in het januarinummer). Een abonnement binnen de Antillen kost fl. 32,50 over te maken op ABN rekening 32.47.986 Aruba.

[illegible]

CAREL DE HASETH

E Prens Chiki: mooie uitgave maar het kon beter

E Prens Chiki

Ku akuarèlnan dje outor

HET AANTAL titels voor wat betreft Papiamentstalige (jeugd)literatuur neemt langzaam maar zeker toe. Dit geldt zowel voor originele Antilliaanse werken als voor in het Papiamentu vertaalde werk. Een eerste aanzet [illegible] goede kinderboeken in het Papiamentu is de uitgave geweest van [illegible] in 1980. [illegible]

[illegible] met de auteur/uitgever Stanley Cras, heeft [illegible] voor de vertaling in [illegible] Papiamentu" onder de titel E Prens Chiki.

In Le Petit Prince vertaalt Saint-Exupéry, [illegible] piloot, hoe hij na het defekt raken van zijn vliegtuig in de Sahara terechtkomt. Daar leert hij "de kleine prins" kennen, die na een lange reis langs verschillende andere planeten op aarde terecht is gekomen. De prins zelf is afkomstig van asteroide B 612 (zoals zijn planeet door volwassenen wordt genoemd). De kleine prins vertelt de schrijver van wat hij op de verschillende planeten tegenkwam, zoals van de koning die dacht dat hij over alles en nog wat regeerde, de [illegible] had aan bewondering, de dronkaard die dronk om te vergeten dat hij schaamtegevoelens had; de zakenman die door de sterren te tellen dacht rijker te worden, [illegible] meest doen en tenslotte de geograaf die de prins adviseerde naar de aarde te gaan.

Eenmaal op aarde [illegible] kleine prins [illegible] moest helpen [illegible] levensfilosofieen aandraagt. Voordat de kleine prins tenslotte de piloot ontmoet, komt hij ook [illegible] hij vandaan komt. [illegible] lyrisch [illegible] sterkst tot uitdrukking in het hoofdstuk waarin de auteur zich [illegible] als het [illegible] de prins [illegible] zal ook van de kleine prins gaan houden [illegible] het boek [illegible] moeilijk [illegible] de samenleving en niet zelden wordt er min of meer de draak gestoken met de mentaliteit van volwassen mensen.

E Prens Chiki is een fijnzinnig fantasieverhaal dat zowel voor kinderen als volwassenen geschikt is, met [illegible] van 10 jaar en ouder. Volwassenen zullen [illegible] de filosofische strekking van het boek waarderen, terwijl het fantasierijke, het sprookjesachtige de kinderen zal aanspreken.

[illegible] en kan ook grotendeels als gelijkwaardig beschouwd worden. De [illegible] van de schrijver, [illegible] Ook [illegible] zo'n groot verdienste [illegible] handen te hebben.

Toch valt [illegible] het oog [illegible] hebben de illustraties en sommige platen hiervan te lijden gehad. De allergrootste illustratie [illegible] voor de [illegible] van het boek (het beeldt de prins uit, die door een zwerm vogels wordt voortgetrokken), komt in de Papiamentu-uitgave niet helemaal tot zijn recht, doordat het door het snijwerk (?) niet helemaal volledig is. Onvolledige illustraties komen ook op pagina 15, 22 en 40 voor.

Ook valt op dat de illustraties in de Papiamentstalige uitgave [illegible]

[illegible] Al met al [illegible]

VIOLA STATIA

Niets van deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze danook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever".

In de meeste boeken is deze tekst wel op enigerlei wijze terug te vinden. In kleine lettertjes weggedrukt op het binnenschutblad, bedoeld om de lezer te wijzen op de auteursrechtelijke bepalingen die aan elke uitgave zijn verbonden. Voor de doorsnee-lezer een tamelijk overbodige mededeling, want vrijwel niemand zal het in zijn hoofd halen een boek integraal te fotocopiëren of op microfilm vast te leggen. Een boek koop je om te lezen en na lezing verdwijnt het in de boekenkast.

Anders ligt het met muziek op de plaat. In de jaren vijftig en zestig was er nog niet veel bij de hand. Een bandrecorder was een duur apparaat en daardoor een nog zeldzame verschijning. Bovendien ontnam het gehannes met onhandige spoelen en het verbinden van [illegible] draden met de grammophoon-combinatie [illegible] de lust om eens een plaat of een radio-programma op te nemen. Ook was de geluidskwaliteit van de eerste generatie bandrecorders nou niet om over naar huis te schrijven.

GELUIDSJAGERS

Nee, de bandrecorder (compleet met 'opname-oog' en dikke witte toetsen) was vooral bedoeld voor de geluidsjagers, voor het sturen van gesproken brieven naar geemigreerde familieleden en voor het registreren van de eerste geluiden van de baby.

De komst van de cassetterecorder (een uitvinding van Philips) bracht daar grondig verandering in. In vrijwel geen enkel huishouden ontbreekt tegenwoordig het cassette-deck, al dan niet als 'frontloader' geïntegreerd in de stereo-toren.

Het opnemen van een plaat of radio-programma is een stuk eenvoudiger geworden. Geen gezoek meer naar een blanco stukje op de spoel, geen gehobby meer met allerlei draden door de huiskamer, maar gewoon twee of drie knoppen indrukken en het gewenste geluid wordt vrijwel perfect gecopieerd op de band.

Ook de geluidskwaliteit is met sprongen omhoog gegaan. De industrie wierp zich gretig op de nieuwe geluidsdrager en kwam voor de dag met nieuwe bandsoorten (chroom-dioxide, metal), die een nog grotere 'output', een nog grotere 'dynamiek' garandeerden.

MALAISE

En dat hebben ze geweten, de platenproducenten. De omzet liep - en loopt nog steeds - met sprongen terug en volgens de platen-industrie is de malaise voor een groot deel te wijten aan het zogeheten 'thuis copiëren'. In 1976 was het al zo, dat elke verkochte langspeelplaat minstens eenmaal op een bandje werd opgenomen. Sindsdien is het home-tapen alleen nog maar toegenomen.

In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht kleeft er niets onwettigs aan het thuis opnemen van muziek. In de Wet op het Auteursrecht - die overigens al dateert van 1912 toen het fenomeen bandrecorder nog lang niet bekend was - staat geen enkele bepaling, die dat verbiedt. Zolang de opname maar voor strikt privé-gebruik is bedoeld is er niets aan de hand.

Wat wel strafbaar is, is het openbaar maken van gecopieerd geluid. Dat kan op tamelijk onschuldige wijze door het bandje af te spelen in café of (sport)kantine. Veel ernstiger is echter de hand over hand toenemende piraterij: het illegaal op de markt brengen van vervalste platen en cassetes de zogeheten 'counterfiets'.

ONBILLIJK

Terug naar de thuis-copie. Hoewel het copiëren voor gebuik niet strafbaar is, wordt het auteurs, artiesten en platenmaatschappijen als onbillijk ervaren. Iemand die een langspeelplaat koopt betaalt namelijk het volle pond, waarin onder andere ook de auteursrechten en de royalty's voor de artiesten zijn begrepen. Vanzelfsprekend is de 'copieur' goedkoper uit. Hij betaalt slechts de (veel lagere) prijs van een blanco bandje. Schrijver artiest en platenmaatschappij kunnen fluiten naar hun centen. De schade loopt in de miljoenen.

Een onderzoek uit 1978 heeft uitgewezen dat er in Nederland in dat jaar ongeveer 81 miljoen uren muziek werd gecopieerd. Dit staat ongeveer gelijk aan de speelduur van 70 miljoen LP's. Gaan we ervan uit, dat per LP gemiddeld een gulden auteursrecht wordt betaald, dan zou het schade-bedrag uitkomen op 70 miljoen gulden. Omdat heel wat componisten echter al langer dan vijftig jaar zijn overleden en er dus ook geen auteursrechten meer op hun werk rusten is het werkelijke schadebedrag becijferd op 59 miljoen gulden. Tel daarbij op de niet afgestane royalty's voor de artiesten (70 miljoen) en je komt uit op het forse bedrag van 129 miljoen gulden.

Begrijpelijk dus dat de 'branche' zich zorgen maakt. Wil de platenmarkt niet verder inzakken, dan moet er wat aan gedaan worden, zo redeneert men. Maar hoe, dat is de vraag. Al jarenlang worden er gesprekken gevoerd tussen Buma/Stemra - de incasso-organisatie die zich bezighoudt met het innen en uitbetalen van auteursrechten en royalty's - en de overheid. Dat het niet gemakkelijk is blijkt wel uit het feit dat het zo lang duurt voor er een regeling van de grond komt.

"Je moet hard hollen om de technologische ontwikkelingen bij te benen. Je kunt je zelfs afvragen of het fenomeen auteursrecht niet door de voortschrijdende technologie is achterhaald," zegt woordvoerder F.M. van Bronkhorst van Buma/Stemra.

WETSONTWERP

Onlangs heeft de toenmalige minister van justitite De Ruiter aangekondigd met een wetsontwerp te zullen komen om althans iets van de auteursrechten bij de thuis-copieur terug te halen. Daarbij dacht hij ook aan de videocassettes, die snel sterker in de aandacht van het publiek komen. Maar veel verder dan een vage aankondiging kwam ook hij niet.

"Laat ik voorop stellen, dat wij beslist niet van plan zijn het copieren te verbieden of hoge financiele drempels op te werpen", legt Van Bronkhorst uit. "De cassette-recorder bestaat nu eenmaal en daar zullen we mee moeten leren leven. Bovendien: diezelfde overheid, die ons nu de hand wil reiken, stimuleert tegelijkertijd via gesubsidieerde plaatuitleen-instellingen het thuiscopiëren. Geen sterveling gaat toch tegen betaling een plaat voor een paar weken lenen alleen maar om hem een paar keer te draaien?"

De gedachten gaan op dit moment uit naar een heffing op apparatuur en op bandjes. Hoe hoog de heffing op een cassettebandje zal zijn valt nog niet precies te zeggen, maar de gedachten gaan uit naar een bedrag dat in de buurt van een dubbeltje ligt. Een niet al te hoog bedrag dus, waar niet veel mensen bezwaar tegen zullen maken. Ook de toeslag op de aanschaf van een cassette-deck - Buma/Stemra denkt hierbij aan ongeveer tien gulden - lijkt niet onoverkomelijk.

Probleem is alleen; hoe giet je het in je juridisch waterdicht vat. Moet iemand, die bij hoog en bij laag volhoudt alleen de vogeltjes in de tuin te willen opnemen nu wel of niet dat dubbeltje bijbetalen? Buma/Stemra vindt van wel. "Natuurlijk is zo iemand naar de letter van de wet niet auteursplichtig. Maar over welke groep praten we eigenlijk? Misschien één procent van alle bezitters van een taperecorder. In principe zou je een peperduur controle-apparaat kunnen opzetten, maar daar is geen beginnen aan. De goeden zullen onder kwaden moeten 'lijden', denk ik," Aldus Ronald Spaak in de Gelderlander.

Wel een flinke financiele strop voor de platen-industrie

Zelf muziek opnemen op cassette: lonend en legaal

HILVERSUM — Nog maar enkele jaren geleden kon het gebeuren dat [illegible] als Phonogram tientallen journalisten uit Amerika, Japan en Australië naar Nederland haalde en hen tracteerde op [illegible] drank, een rondvaart [illegible]. En als de journalisten dan ook nog even [illegible] luisteren naar de nieuwe grammofoonplaat, dan [illegible] was een tijd dat de snelle jongens en dito meiden van de [illegible]afdelingen hun buitenlandse acts van Schiphol afhaalden en [illegible] vervolgens alle hoeken en gaten van [illegible] Nederland [illegible] zien, van driesterren-restaurants tot dure [illegible] en nog [illegible]clubs.

[illegible] platenbonzen van toen zijn vervangen door [illegible] directeur. [illegible] de [illegible] voldoen aan andere eisen. Hij moet vooral de kanjer zijn die zijn totale team door moeilijke tijden weet te krijgen, die zijn mensen kostenbewust maakt, die dure producers op [illegible]

[illegible] opnamen te willen bezitten, illustreert in ieder geval een warme [illegible] voor de artiesten [illegible] eigenlijk onjuist om te veronderstellen dat de [illegible] van de platenproducers op hun publiek zou zijn verslapt omdat zij minder interessante opnamen zouden maken. Nee, de belangstelling is groter dan ooit, alleen heeft men een zeer goedkope manier gevonden om aan platen te komen.

[illegible]

brengen in dure hotels, je moet er mee gaan eten, je bent minstens een paar van je mensen dagen kwijt. De idiote bepalingen in contracten van artiesten zijn ook over. Alleen haalbare eisen worden nog ingewilligd. Een groep als Soft Cell heeft in haar contract staan dat ze overal waar ze komt zakjes *Smarties* op de hotelkamer wil hebben. Elton John eist contractueel roze champagne. Nou ja, dat kan allemaal nog net".

[illegible] datzelfde Phonogram om nog alleen nieuwe artiesten binnen te halen op een speciaal *low-budgetlabel:* Backdoor. De hoezen zijn sober en de opnamen mogen niet te veel kosten. The Mo en Picasso maakten via dat label een voor Nederlandse begrippen redelijke carrière, maar ook zij hebben niet kunnen verhinderen dat Phonogram zich volgens Corduwener in de rode cijfers bevindt. Dat heeft een andere oorzaak.

"Er komt veel te veel uit. Platenmaatschappijen schieten met hagel, zo van: dan is er altijd wel eentje raak. Maar we moeten juist veel zorgvuldiger *releasen*. En een *release* kost geld. Platen moet je als een zakelijk project zien, waar je veel aandacht aan moet besteden. Produvers hadden vroeger carte blanche, dat kan niet meer. De produktiekosten van een elpee als die van [illegible] liggen zomaar rond de f. 35.000, [illegible] 25.000 [illegible] alleen [illegible]

[illegible] CNR [illegible]

met Tolsma [illegible] bakker [illegible] platen-industrie", [illegible] van de [illegible] demand, maar dat is geen wonder ook, meent hij. De kooplust van de consument is groot, maar [illegible] Een eventuele oplossing [illegible] volgens [illegible] een [illegible] grote [illegible] of [illegible] willen [illegible] om [illegible] groter [illegible] worden.

In dat verband was EMI, de [illegible] *leaders in entertainment* noemt, een voorbeeld van hoe het niet [illegible] deze

Home taping is wiping out music

- [illegible] in Music & Video Week. Topsterren zetten hun handtekening, onder wie Cliff Richard, Elton John, Jeff Wayne, Janet Baker, Claudio Abbado, James Galway en Vladimir Ashkenazy.

Beatles onder contract, die voor die enorme expansie hadden gezorgd en die positie heeft het bedrijf krampachtig willen behouden. EMI ging daarom de markt op, kocht een hele stapel labels, met andere woorden: verwierf zich de exploitatierechten voor een aantal buitenlandse maatschappijen. Maar kwam er ook te laat achter, dat de uitholling daarvan van binnenuit was begonnen met het slechter worden van de tijden kon het bedrijf de gigantische voorschotten van die labels niet meer betalen.

Baars, over nog een ander aspect: "Deze industrie holt te vaak achter het succes van een ander aan. [illegible] popmuziek opnemen. Als [illegible] wil straks iedereen de [illegible] pakken. [illegible] verdient niemand meer wat.

CNR [illegible]

[illegible] WEA [illegible]

"Als *home-taping* niet bestond, zou er geen malaise in de plateindustrie bestaan" zegt Leo Boudewijns, directeur van de NVPI (Nederlandse Vereniging van Producenten en Importeurs van beeld- en geluidsdragers), waar 95 procent van de platenmaatschappijen bij is aangesloten. Maar *home-taping* bestaat, evenals trouwens de belabberde positie van de Nederlandse platenindustrie. Na jaren van succes, waarin geld geen rol speelde, begon in het rampjaar 1980 ook deze industrie de gevolgen van de recessie te merken. In dat jaar daalde de omzet van muziekdragers met maar liefst éénendertig procent. In 1981 ging die omzet verder achteruit, waarmee de platenindustrie op het niveau van 1976/1977 belandde, en dat is bijna f. 100 miljoen lager dan in het topjaar 1978. Door inmiddels sterk gestegen kosten zijn vrijwel alle platenmaatschappijen in Nederland in rentabiliteitsproblemen gekomen. De grote klap in 1981 en waarschijnlijk ook in 1982 viel in de sector pop-elpees: de omzet daalde naar f. 343 miljoen, hetgeen te vergelijken is met de omzetsituatie in 1976.

Is die dreiging van *home-taping* nu inderdaad zo groot als zij wordt voorgesteld of probeert de fonografische industrie [illegible] gang van zaken in haar eigen gelederen af te wentelen op die paar hobbyisten, die thuis voor hun plezier zo nu en dan een kopietje maken? Of ligt de oorzaak bij het feit dat er geen allesbeheersende fenomenen meer zijn, waar iedereen achteraan rent? En dan nog eens wat: was het luisteren naar popmuziek in de jaren zestig en zeventig een kwestie van "levensbelang", van "kosmisch" belang zelfs, tegenwoordig is de freak van toen een gewone consument geworden; [illegible] Neil Young of Rod Stewart maken ieder jaar een album [illegible] contractbepalingen en zwembaden-achter-het-huis dan met een jaarlijkse opleving van de inspiratie.

De kritische consument [illegible] de plaat en de platenmakers zoeken [illegible] naar manieren om hem tegen te houden.

weigert hij bijvoorbeeld te vertellen hoeveel [illegible] er bij WEA werkzaam zijn en vindt hij de hele onderneming [illegible] dus negatieve situatie van de platenindustrie — een verkeerde zaak. Hij hoopt wel op [illegible]

[illegible] "Ook ik weiger aan te nemen dat we ten dode zijn opgeschreven. Maar een hardere zakelijke opstelling is onze industrie is wel nodig. Dat geldt ook voor artiesten die het niet meer goed doen. [illegible] Een platenmaatschappij is niet langer meer een theekransje".

[illegible] maatschappij de ballast van [illegible] Men wilde koste wat kost de *leading company* blijven. EMI had immers eens de

SUPER FERRO

Raad van kerken:

Volledige vrijheid van godsdienst op Grenada

ST GEORGE'S — Op Grenada bestaat volkomen vrijheid van godsdienst, zo stelde Hoskins Huggins vast als voorzitter van de Raad van kerken van Grenada en na consultatie met zijn mede-leden van deze raad. Maar, voegde hij eraan toe, men kent desondanks ook punten waarover men zich inderdaad bezorgd maakt.

Dan gaat het om zaken als de

Wel punten van bezorgdheid

voortduring van de aanhouding van burgers gedurende langere perioden zonder aanklacht of proces. Hij noemde ook als punt van zorg het ontbreken bij de huidige regering van premier Maurice Bishop van het houden van algemene verkiezingen zoals aanvankelijk was beloofd. Een andere kwestie is de vertraging welke optreedt in het proces van het verlenen van werkvergunningen aan godsienstbedienaren. Ook maakt men zich bezorgd over de beperkingen welke opgelegd worden aan plaatselijke kerkelijke publicaties zoals Catholic focus. Ook noemt men de recente in beslagname van een drie-verdiepingen hoog gebouw, het Boulougne ecumenical house, zonder dat met de eigenaren overleg daaromtrent heeft plaats gehouden. Ook maakt men zich bezorgd over het feit, dat het zo moeilijk is om een vergadering te beleggen met de premier en andere ministers.

De kerken zijn bereid, aldus Huggins, om met de regering samen te werken en zij zijn er zich van bewust dat de huidige regering veel heeft bereikt, maar van de andere kant stelt men vast dat de huidige regering in gebreke blijft bij eventueel overleg met de kerkelijke leiders en bij het overleg om de verhouding tussen kerk en staat te verbeteren.

De regering van de People's revolutionary government (PRG), de partij van Maurice Bishop, liet via het kantoor van de premier steeds weten dat men voor zover het de regering betreft graag goede relaties wil onderhouden met de kerken en dat men hoopt dat de kerkelijke leiders meer willen doen dan alleen te zeggen, dat men goede relaties wil onderhouden met de staat.

De PRG heeft laten weten dat ten aanzien van de detenties deze zaak in studie is en dat er aanklachten zullen worden ingediend zoals in de voorbije drie jaar is gebeurd. Verkiezingen komen er wanneer de plannen voor de constitutionele hervormingen klaar zijn. Het regiem ontkent ook, dat men geweigerd heeft werkvergunningen te geven voor kerkelijke bedienaren. Maar mocht er vertraging zijn opgetreden dan komt dat doordat de overheid over gebieden waarover misverstanden bestaan wil verduidelijkt zien.

Verder moet het de huidige regeerders van het hart dat de premier zelf verschillende vergaderingen heeft gehad met kerkelijke leiders; wanneer het nodig is dan kan dat in de toekomst weer gebeuren, wanneer dat echt noodzakelijk is, en men zo graag met hem wil praten. Wat het in beslag nemen van het genoemde gebouw betreft laat men weten, dat dit geruime tijd niet gebruikt werd en dat het in het ongerede geraakte. Toen heeft de overheid aangeboden het noodzakelijke herstel werk te willen verrichten om het te kunnen gebruiken als centrum voor training op landbouwkundig gebied. Huggins gaf echter de verzekering, dat men het gebouw inderdaad als een oecumenisch centrum zou gaan gebruiken en dat de plannen daarvoor concreet zijn gemaakt.

Basis van de vrede

CHRISTUS ZEGT: "bemint uw vijanden en bidt voor wie u vervolgen (Mt 5,44). Dat is een zware eis. Zij die de oorlog hebben overleefd, zoals wij, die de bezetting hebben meegemaakt met zijn wreedheden en de meest dierlijke schending van de mensenrechten, weten hoe zwaar en moeilijk deze eis is.

En toch worden we, na zulke verschrikkelijke ervaringen als de laatste oorlog, ons nog meer bewust van het feit, dat op het beginsel dat zegt Oog om oog, tand om tand (Mt 5,38), op het beginsel van de haat, de wraak, de strijd, geen vrede en verzoening tussen de mensen en de naties kunnen gebouwd worden; die kunnen alleen gebouwd worden op het beginsel van de rechtvaardigheid en de wederzijdse liefde.

En daarom is dat de conclusie, welke de Organisatie van de Verenigde Naties heeft getrokken uit de ervaringen van de Tweede Wereldoorlog, door het "Handvest van de rechten van de mens" af te kondigen. Alleen op basis van het volledig respect voor de rechten van de mens en de rechten van de naties - van het volledige respect - kunnen in de toekomst de vrede en de verzoening van Europa en de wereld worden gebouwd.

Bidden we tot God, die de Vader is van de mensen en de volkeren, zoals vandaag de profeet bidt: "dat Hij ons zijn wegen wijst en wij zijn paden kunnen bewandelen. Hij zal recht doen tussen de vele volken en machtige naties tuchtigen. Dan smeden zij hun zwaarden om tot ploegscharen en hun speerpunten tot sikkels. Geen volk heeft het zwaard meer tegen de ander en de oorlog leren ze niet meer (Jes. 2,3-4).

Laten we zo bidden, terwijl we voor ogen houden dat het niet meer om zwaarden of lansen gaat, maar om kernwapens, om instrumenten van vernietiging, die in staat zijn de door de mensen bewoonde aarde tot niets terug te brengen.

Uit homilie van paus Johannes Paulus II op het Poolse kerkhof te Monte Cassino in Italie.

Paus tot Nederlandse episcopaat:

Lijn 1980 synode aanhouden

VATICAANSTAD — De paus heeft de Nederlandse bisschoppen aan het eind van hun ad limina bezoek aangespoord de besluiten van de bijzondere synode van 1980 inzake priesteropleidingen en de rol van priesters en leken nauwgezet uit te voeren. Een vorming van priesterstudenten, die niet alleen intellectueel, maar ook geestelijk en pastoraal is, is alleen gegarandeerd in echte seminaries. Priesters moeten niet de taken vervullen die eigen zijn aan leken en leken moeten geen ambtelijke functies van priesters uitoefenen. De liturgie is een gemeenschappelijk goed dat aan heel de kerk toekomt en dient daarom op geordende wijze en geheel volgens de officiele boeken gevierd te worden, aldus de paus.

Met hun audientie bij de paus besloten de Nederlandse bisschoppen hun vijfjaarlijkse ad limina-bezoek, het bezoek aan de graven van de apostelen Petrus en Paulus en aan de paus als hun opvolger. De paus, die de bisschoppen in het Nederlands toesprak, noemde de bijzondere synode van de Nederlandse bisschoppen in 1980 de belangrijkste gebeurtenis van de afgelopen periode. Hij noemde die synode de blijvende richtingwijzer voor een vernieuwing van het kerkelijk leven in Nederland en herinnerde de bisschoppen eraan, dat de deelnemers aan de synode een duidelijke manifestatie wilden geven van hun verbondenheid met de kerk. Gedurende de synode hebben wij echt een diepe ervaring van gemeenschap beleefd. En later hebben wij die geest vernieuwd bij gelegenheid van uw bezoeken en van de periodieke bijeenkomsten van de raad van de bijzondere synode, aldus de paus.

De paus wees er in zijn toespraak op, dat de bisschoppen de verplichting hebben de gelovigen te helpen bij het vinden van de gezonde leer en dat zij de taak hebben de catechese te organiseren en te leiden, vooral voor de jeugd. Hij wees nader op de besluiten van de bijzondere synode op dit punt en naar het verlangen dat de bisschoppen toen uitspraken, om persoonlijk de rol van leraar van het geloof te vervullen. Iedere bisschop is er zich van bewust verantwoordelijk te zijn voor wat in naam van de kerk onderwezen wordt, op grond van de onderwijstaak die hijzelf aan sommigen heeft toevertrouwd, aldus de paus.

Bij elke kerkopbouw moet er veel aan gelegen zijn het sacramenteel leven zijn volle kracht te geven om het gevaar van bureaucratisering te vermijden, zo meende paus Johannes Paulus. Met vreugde overwoog hij, dat ook in Nederland het persoonlijk zoeken naar God geleidelijk toeneemt. Hij riep de bisschoppen op dit te begeleiden en er leiding aan te geven.

De kerk, aldus de paus, heeft tot uitdrukking gebracht, dat de liturgie een gemeenschappelijk goed is dat aan heel de kerk toekomt en daarom op geordende wijze, volgens de officiele boeken, gevierd dient te worden. De paus wees de bisschoppen op hun optimisme tijdens de bijzondere synode over het vinden van voldoende priesters. Hij deed een dringend beroep op zowel de bisschoppen als de priesters en gelovigen in de christelijke gemeenschappen en gezinnen vaker en vuriger te bidden voor een toeneming van het aantal priesters. Het concilie, aldus de paus, was er vast van overtuigd, dat de vorming van priesterkandidaten niet alleen intellectueel, maar ook geestelijk en pastoraal moet zijn en dat zulke vorming alleen in echte seminaries gewaarborgd is.

Toen de bisschoppen vijf jaar geleden hun ad limina-bezoek met een audientie bij paus Paulus VI afsloten, prees deze Rolduc, de priesteropleiding van het bisdom Roermond. Een van de besluiten van de bijzondere synode was de instelling van een commissie voor de priesteropleidingen. De commissie bracht onlangs een rapport uit, waarin werd voorgesteld de huidige katholieke Theologische hogescholen in Utrecht, Amsterdam en Tilburg te handhaven. Voorts wilde zij Rolduc ook onder de zeggenschap van andere bisschoppen laten vallen. Bisschop Gijsen van Roermond, die van de commissie deel uitmaakte, maar niet aan de werkzaamheden ervan heeft deelgenomen, heeft zich van het rapport gedistantieerd.

De paus prees al wat leken voor de kerk doen. Maar de bisschoppen hebben de taak de eenheid en levensgemeenschap van heel het organisme te bewaren door erop toe te zien, dat ieder handelt overeenkomstig zijn eigen roeping. Het welzijn van het geheel eist, dat priesters niet de taken vervullen die eigen zijn aan leken en dat leken niet de ambtelijke functie van de priesters uitoefenen, aldus de paus. Hij zinspeelde hiermee op de rol van de pastorale werk(st)ers in de Nederlandse rk kerk. Voor de regeling van hun positie heeft de bijzondere synode een aparte commissie ingesteld.

Paus Johannes Paulus riep de bisschoppen tenslotte op hun geloofsmoed en hun moed om te handelen te bewaren en verder te gaan op de weg van de bijzondere synode. De tocht is niet gemakkelijk, maar de kerk van uw land is nog altijd rijk aan levenskracht. Uw diocesen, met hun mogelijkheden van moedige inzet, zullen met de steun en onder de goede leiding van hun herders - en dat bent u - geleidelijk de hindernissen overwinnen aldus de paus tot de Nederlandse bisschoppen.

De problemen in de Nederlandse kerkprovincie leidden in 1980 tot de bij herhaling door de paus genoemde bijzondere synode van de Nederlandse bisschoppen onder voorzitterschap van de paus. De bisschoppen hielden zich toen uitgebreid bezig met de positie van de pastorale werk(st)ers in de Nederlandse kerkprovincie en de priesteropleidingen. Voorts werd de machteloosheid van het bisschoppencollege als gevolg van de onderlinge verdeeldheid aan de orde gesteld.

Franse priesters in Brazilie:

Gevangenis verkozen boven de verbanning

SAO PAOLO — De Franse paters Aristides Camio en Francesco Gouriou hebben laten weten, dat zij liever nog een jaar in een Braziliaanse gevangenis doorbrengen dan dat zij op staande voet het land worden uitgezet. De twee paters, die nu al vijfhonderd dagen vastzitten omdat zij gewapende landarbeiders tot verzet zouden hebben aangezet, zijn door de Hoge militaire raad tot tien en acht jaar gevangenisstraf veroordeeld.

Tegen het vonnis is bij dezelfde hoogste militaire rechtbank beroep aangetekend, omdat niet overeenkomstig de voorschriften een unaniem vonnis is uitgesproken en er ook anderszins tijdens de procesvoering fouten zouden zijn begaan. Blijft de Hoge militaire raad bij zijn oordeel, dan bestaat nog de mogelijkheid de zaak voor te leggen aan de hoge federale raad.

De Franse paters verklaarden ervan overtuigd te zijn, dat uiteindelijk hun onschuld wordt vastgesteld. De leider van het arbeiderspastoraat, Angelico Sandalo Bernardino, noemde de gevangenhouding van en het proces tegen "onschuldige paters" een "ongehoord schandaal". Hij verweet het bewind "een oceaan van leugens" te hebben verzameld om degenen die het algemeen welzijn en een nieuwe mensheid nastreven, in de gevangenis te gooien. De Braziliaanse bisschoppenconferentie had eind vorig jaar reeds het klem ontkend, dat zij bereid zou zijn het hangijzer in de relatie tussen kerk en bewind uit de weg te ruimen door akkoord te gaan met een gedwongen vertrek van de Franse paters uit Brazilie.

Spoedig zalig verklaring Titus Brandsman

• Titus Brandsma: zalig.

DEN HAAG — De Nederlander Titus Brandsma zal binnen afzienbare tijd heilig worden verklaard als geloofsmartelaar. De juiste daum voor de zaligverklaring is nog niet vastgesteld, maar valt binnen het Heilig Jaar, dat vier weken voor Pasen 1983 begint.

De Fries Titus Brandsma (geboren in 1883) doceerde vanaf 1923 aan de universiteit van Nijmegen. In 1942 gaf hij aan de katholieke dagbladen het advies elke propaganda voor de nazi's te weigeren. Brandsma, die lid was van de orde der Carmelieten, werd op 26 juli 1942 in het concentratiekamp Dachau om het leven gebracht. Vorig jaar werd in het Vaticaan al een andere Nederlander zalig verklaard. Dat was Petrus Donders, die als missionaris onder de melaatsen van Suriname heeft gewerkt.

Jehova getuigen in SU veroordeeld

MOSKOU — Vijf "Getuigen van Jehova" zijn in de Oekraiense stad Tores tot elk vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld. Hen was "het aanvallen van de persoonlijkheid en rechten van Sovjet-burgers" ten laste gelegd. De "Prawda Ukrainy" meldde dinsdag dat de leden van de godsdienstige groepering, onder het mom dat ze "religieuze riten uitvoerden", hun medeburgers ertoe hadden aangezet hun plichten als staatsburger te verzaken. De "Jehova-getuigen" zijn in de Sovjet-Unie verboden. Zij worden vooral vervolgd omdat ze gekant zijn tegen militaire dienst en openlijk dienstweigering propageren.

Kritiek Oost-Duitse regering op katholieke bisschoppen

OOST-BERLIJN — De Oostduitse regering moet niets hebben van de brief van de katholieke bisschoppen waarin het militair onderricht aan schoolkinderen wordt veroordeeld. Dat blijkt uit een waarschuwing aan het adres van de hoge geestelijken die het officiele persbureau ADN publiceerde. Volgens Westerse diplomaten moet de katholieke kerk in de DDR uitkijken wat ze doet. De Evangelische (protestantse) kerk, waarvan de meeste Oostduitsers lid zijn, heeft zich al vaker pacifistisch opgesteld. De katholieke kerk zweeg er altijd over.

IKV-secretaris: supermachten vinden elkaar

ZWOLLE — De twee supermachten willen weer rust in eigen huis. "Er moet weer eensgezindheid in de allantie komen" om met Luns te spreken. Ik denk dat Andropov (met onrust in Polen, de kerken in de DDR en Hongarije) er ook zo over denkt. Daarom zullen de blokken elkaar wel tegemoet komen. De Sovjet-Unie zal de plaatsing van een aantal Kruisraketten accepteren en anderzijds zullen de Verenigde Staten instemmen met de vernietiging van niet alle SS-20-raketten. Deze voorspelling deed Mient Jan Faber, algemeen secretaris van het Inter Kerkelijk vredesberaad (IKV), te Zwolle.

CCC secretaris Roy Neehall bij aftreden:

Gevoel eenheid is gegroeid tussen Caribische christenen

ALS ER EEN GROTER gevoel van eenheid tussen de Caribische christenen is ontstaan sedert 1973, dan is deze voortgekomen uit de ervaring van samen-werking en gezamenlijke actie. Meer dan uit een panklaar plan of ontwerp voor de eenheid, dat iemand aan het bureau heeft ontwikkeld. Dit soort eenheid heeft de mogelijkheid in zich om te blijven bestaan en op den duur de historische verschillen tussen de kerken te overwinnen. Zo stelde dr Roy Neehall aan het einde van zijn periode als

DR ROY NEEHALL ..... aanvankelijk moeilijke discussie .....

secretaris generaal van de Caribische conferentie van kerken (CCC).

Hij heeft deze taak negen jaar vervuld en zegt talrijke punten te kunnen opnoemen, waarbij de CCC als dienaar aan deze ontwikkeling heeft bijgedragen. Nu men negen jaar lang samen geweest is en naast elkaar heeft gestaan is het volgens hem onwaarschijnlijk dat men op zijn schreden terugkeert. Het lijkt hem waarschijnlijker dat erkenning van het feit dat men één is steeds meer zal doordringen in het afzonderlijke bestaan van de verschillende kerken en naar hij hoopt ook alle Caribische volkeren.

GETEST

Deze eenheid is bij meer dan één gelegenheid getest. Dit gebeurde naar zijn mening wanneer de kerken samen een standpunt innamen in kritische kwesties welke het leven aangingen van de bevolking. Het is bij deze stellingnames dat er zich nieuwe verschillen hebben ontwikkeld, aldus Roy Neehall. De meest controversiele kwesties hadden te maken met de kwestie van rechtvaardigheid binnen het algemene scala van mensenrechten en de politieke betrokkenheid. Het was op ogenblikken dat de CCC een standpunt innam tot steun aan de underdogs en bij een optreden tegen een bepaalde regering of een economisch systeem of een elite groep dat de meningsverschillen het meest dreigend aan de oppervlakte kwamen. Dr Roy Neehall noemt het een pluspunt voor de leiders van de leden-kerken dat men zijn toewijding aan de zaak van de CCC niet verminderde of deed verzwakken wanneer er een standpunt was ingenomen, waarmee men het niet eens was of wanneer er een actie werd ondernomen waarover men van mening verschilde. Dr Roy Neehall is de mening toegedaan dat het wijs zou zijn om in de toekomst te anticiperen op kwesties welke er kunnen ontstaan in de komende paar jaar en wanneer men als leden-kerken de opties gaat onderzoeken welke er openstaan in bepaalde gebieden waarin de sociale rechtvaardigheid een brandende kwestie is.

BELIZE/CURACAO

Bijvoorbeeld: welk standpunt zullen we innemen bij een gewapende opstand met hulp van buitenaf, om het totalitaire regime van Haiti te verdrijven; of bij een eventuele inval van de VS in Cuba. Of wanneer een internationale onderzoekcommissie de schuld van de moordaanslag op Walter Rodney toeschrijft aan de regering van Guyana? Of wanneer de Caricom besluit om de regeringen buiten de deur te zetten, welke weigeren algemene verkiezingen uit te schrijven. Of wanneer Belize wordt ingenomen door Guatemala en wij worden gevraagd bijstand te verlenen aan een bevrijdings-beweging van Belize? Of wanneer Tobago zich afscheidt van Trinidad. Of wanneer Curacao onafhankelijk wordt en onmiddellijk wordt geannexeerd door Venezuela?

ONTWIKKELING

Het is niet altijd zo geweest dat men in kerkelijke kringen de inzet voor het ontwikkelingswerk als een normale zaak beschouwde welke men beschouwde als een integraal deel van de zending van de kerk, aldus de afgetreden CCC-secretaris. Hij komt tot deze vaststelling bij een terugblik, waarbij men slechts kan concluderen, dat de kerken op talrijke manieren deel hebben genomen aan de sociale en economische ontwikkeling van de Caribische naties en wanneer men kijkt naar de aanzienlijke bedragen aan geld, dienstverlening en tijd welke men daarin heeft gestoken bij het opzetten van dergelijke ontwikkelingsprogrammas. Hij kon zich duidelijk herinneren hoe moeilijk aanvankelijk de discussie was onder de kerkelijke figuren om van een idee van ontwikkeling als charitatief over te stappen naar het aanvaarden van zulke ingredienten als sociale rechtvaardigheid, meer gelijke verdeling van goederen en diensten en naar deelname door de mensen. Tot zover dr Roy Neehall tegenover Caribbean contact.

Boff verbaasd over verklaring Ratzinger

SAO PALO — De Braziliaanse bevrijdingstheoloog Leonardo Boff is "zeer verbaasd" over de mededeling van het Vaticaan dat het onderzoek van de congregatie voor de Geloofsleer tegen hem nog niet is beeindigd. "De laatste zes maanden heb ik niets meer vanuit Rome vernomen. Ik dacht dat de congregatie vorig jaar mijn uiteenzetting over de geschilpunten in grote lijnen had geaccepteerd. Deze is daarna in Spanje en Brazilie gepubliceerd," zo verklaarde hij desgevraagd tegenover een ANP-correspondent te Sao Paolo.

De Franciscaan Boff had vorig jaar in een interview meegedeeld dat het onderzoek was beeindigd. Medio januari werd dit officieel ontkend door kardinaal Ratzinger, prefect van de congregatie die waakt over de zuiverheid van de rk leer. Boff, die als een van de belangrijkste bevrijdingstheologen in Brazilie geldt, moest zijn opvattingen omtrent de tegenwoordigheid van Christus in de Eucharistie verduidelijken.

In religieuze kringen in Latijns-Amerika vreest men nu dat er een eind gekomen is aan een liberaler beleid van het Vaticaan gedurende de afgelopen twee jaar. Gewezen wordt daarbij niet alleen op de zaak-Boff, maar ook op de recente kardinaalsbenoemingen, waarmee in Latijns-Amerika alleen twee zeer conservatieve bisschoppen werden geëerd.

Kerk en wereld

Aartsbisschop Bernardin:

Afwijzing kernwapens blijft gehandhaafd

ROME — De definitieve tekst van het herderlijk schrijven van de Amerikaanse bisschoppen zal op een aantal punten afwijken van het vorig jaar gemaakte ontwerp. Zo zal meer nadruk worden gelegd op het onderscheid tussen de politieke systemen van de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie. Ondanks de wijzigingen in de tekst blijft de morele afwijzing van kernwapens duidelijk en onveranderd. Zo meldde Ben van der Velden in NRC/Handelsblad.

Aartsbisschop Joseph Bernardin van Chicago heeft dit verteld aan een groep Amerikaanse priesterstudenten in Rome. De wijzigingen in de tekst zullen ook betrekking hebben op punten die vorig najaar ergernis bij de Amerikaanse regering opwekten. De aartsbisschop zei dat bij de wijzigingen rekening zou moeten worden gehouden met de suggesties die de Amerikaanse bisschoppen in Rome hebben gekregen.

Er is hier in het Vaticaan over de kwestie van de kernwapens overlegd tussen vertegenwoordigers van de Amerikaanse, Franse, Britse, Westduitse, Belgische en Nederlandse bisschoppenconferenties. Ook functionarissen van het Vaticaan namen aan de besprekingen deel.

Aan het einde van het tweedaagse overleg werd een communiqué uitgegeven waarin de verantwoordelijkheid en de morele autoriteit van de kerk over problemen van oorlog en vrede nog eens wordt bevestigd. Daarna volgt een opsomming van de besproken onderwerpen. Aan de orde is onder meer geweest de moraliteit van de politiek van afschrikking, het politieke kader bij de wapenwedloop en de waarden die op het spel staan bij de huidige politieke situatie.

Bernardin heeft gezegd dat de ontwerptekst van het Amerikaanse herderlijk schrijven vooral zal worden gewijzigd in het deel over de afschrikking en de verantwoordelijkheid van de grootmachten voor de wapenwedloop. Er zal meer nadruk worden gelegd op het onderscheid tussen de politieke systemen van de Verenigde Staten en van de Sovjet-Unie. Een gebrek aan onderscheid tussen deze systemen in de vorig jaar gepresenteerde ontwerptekst leidde toen tot irritatie bij de regering-Reagan.

AFSCHRIKKING

Bernardin heeft ook gezegd dat de opstellers van de tekst er zich bewust van zijn dat de wapenarsenalen van de Westelijke landen vooral bestaan wegens de politiek van de communistische landen. Dat ontslaat de bisschoppen echter niet van de verantwoordelijkheid om de Amerikaanse regering hun opvattingen te geven over de inhoud van de militaire en internationale politiek.

De Amerikaanse aartsbisschop zei wat betreft de afschrikking met kernwapens dat die alleen aanvaardbaar is in zeer duidelijk gemotiveerde gevallen. De ontwerptekst zou ook gewijzigd moeten worden op het punt van de relatie tussen geweldloosheid en een rechtvaardige oorlog. De veroordeling van het als eerste gebruiken van kernwapens blijft onverminderd. Maar op de bijeenkomst in het Vaticaan is als één van de belangrijkste problemen aan de orde geweest hoe dit in overeenstemming gebracht moet worden met de objectieve noodzaak van het helpen van volken die ten onrechte zijn aangevallen. Tot zover Van der Velden in NRC/Handelsblad.

Washington wacht een nieuw wespennest

Guatemala spookbeeld voor VS

MEXICO-STAD — Met het recente besluit om helicopter-onderdelen en ander dringend nodig materieel aan het Guatemalteekse leger te leveren, lijkt Washington de eerste stap te hebben gezet op weg naar een soortgelijk moeras, waarin het zich in El Salvador bevindt. Zo begint Marlise Simons een beschouwing in NRC/Handelsblad.

Het besluit zou kunnen leiden tot een langdurige Amerikaanse betrokkenheid in een zich voortslepende guerrillastrijd waarbij vele mensenlevens verloren gaan, maar geen van de partijen zonder openlijke Amerikaanse militaire inmenging zal kunnen winnen.

Net als in El Salvador hebben de Guatemalteekse generaals altijd verklaard dat ze de guerrillastrijders onder controle hebben. Maar inmiddels gaat de oorlog voort en zijn botsingen tussen de strijdende partijen aan de orde van de dag. De kleine, machtige elite van Guatemala verzet zich nog heftiger dan die van [illegible] als het gaat om het opgeven van haar privileges en [illegible] feodale samenleving te veranderen.

In beide landen hebben leger en politie al jarenlang tegenstanders op de meest eenvoudige wijze aangepakt: ze werden vermoord.

En deze diepgewortelde, langdurige traditie van wreedheid in combinatie met een machtige extreem-rechtse vleugel kan een democratisch land dat het huidige Guatemala [illegible] alleen maar in grote verlegenheid brengen, zo niet erger.

Zowel in Washington als in Guatemala-stad heeft de pers de laatste tijd veel aandacht besteed aan de verklaring van het regime van generaal Rios Montt dat het platteland is 'gepacificeerd' en dat de guerrillastrijders definitief zijn verslagen. Het leger heeft inderdaad grote delen van de hoogvlakten waar de Indianen leven en de guerrillastrijders krachtig vertegenwoordigd waren, weer onder controle gekregen. Dat gebeurde echter niet door bestrijding van de door links geleide rebellen, maar door een [illegible] campagne tegen de Indiaanse bevolking. Het regime ging er bij deze 'verschroeide aarde' taktiek van uit dat de vastberadenheid van de Indianen door terreur kon worden verlamd zodat de guerrillastrijders niet langer temidden van de Indianen actief konden blijven. Door de Indianen uit hun dorpen te verdrijven of te doden zouden de guerrillastrijders verspreid en geïsoleerd raken en verdreven worden, dat [illegible]

[illegible] mannen, vrouwen en kinderen het afgelopen jaar werden doodgeschoten, neergeschoten of verbrand. De schattingen liggen rond de 8000. Er zijn honderdduizenden vluchtelingen. Velen van hen deden verslag van massamoorden waarbij die in Libanon, in het niet vallen. Een groot aantal dorpen en gemeenschappen heeft gewoonweg opgehouden te bestaan.

Maar bij deze massale, systematische opruiming zijn de verliezen aan guerrilla-zijde gering gebleven. Een guerrilla-commandant die anoniem wilde blijven, zei in een clandestien vraaggesprek: "We hebben maar 10 tot 12 procent van onze strijders verloren. Dat betekent dat onze troepen nog grotendeels intact zijn". En: "We hebben niet alleen de mogelijkheid de strijd voort te zetten, maar deze zelfs te verhevigen. In Guatemala heerst een oorlog tussen twee machtsgroeperingen die niet naast elkaar kunnen bestaan tenzij er een andere oplossing wordt gevonden". Momenteel hebben de guerrillastrijders zich verschanst", zo voegde hij hieraan toe.

Het blijft moeilijk om een beeld te krijgen van wat er in Guatemala gaande is. Katholieke kerkelijke groeperingen zeggen dat de massamoorden, naar het schijnt, zijn gestaakt, maar dat de ontvoeringen, martelingen en moorden door de veiligheidstroepen nog steeds doorgaan. De situatie in Guatemala was altijd al moeilijk te beoordelen omdat een groot deel van zijn zeven miljoen inwoners (het grootste inwonertal in Midden-Amerika) verspreid is over kleine, geïsoleerde gemeenschappen. Daarbij is er nu een rookgordijn gelegd door het regime van Rios Montt dat 1 juli de staat van beleg afkondigde en de pers vrijwel volledig het zwijgen oplegde.

Dankzij deze maatregelen kon de 'herboren christen' Rios Montt, zijn anti-guerrilla campagne beginnen zonder zijn reputatie in de hoofdstad te zeer aan te tasten: eerst riep hij de doodseskaders in de steden een halt toe, waarmee hij zijn imago onder de middenklasse opvijzelde, en daarna, onder de staat van beleg, sloeg het leger grotendeels in het geheim toe op het afgelegen platteland.

Het Amerikaanse besluit om de wapenleveranties aan Guatemala te hervatten — ze werden in 1977 stopgezet wegens de slechte staat van dienst op het gebied van de mensenrechten — vestigt tevens de aandacht op de verdoezelingen en onwaarheden die door de Amerikaanse en Guatemalteekse regeringen werden geproduceerd in hun streven om een politiek opportune versie van de gebeurtenissen te geven.

Zo deed de overtuigde bewering van de regering-Reagan dat de mensenrechtensituatie in Guatemala aanzienlijk verbeterd is, bij critici in eigen land en in dit gebied de vraag rijzen: verbeterd in welk opzicht?

Zelfs toen de anti-guerrilla-campagne in volle gang was, onthield Washington zich van commentaar op de mensenrechten situatie, terwijl de Amerikaanse ambassade in Guatemala-stad de wijdverbreide moordpartijen aan de guerrillastrijders weet, of zei dat de berichten over de moorden 'niet te verifiëren' waren.

Het Guatemalteekse regime dat eindeloos volhield dat de guerrillastrijders niet meer dan een paar [illegible] groepjes waren, bestaande uit en gemanipuleerd door buitenlanders en zonder enige steun, is nu een grootschalige voedseldistributie-campagne begonnen. Het probeert zo de harten van duizenden boeren voor zich te winnen opdat deze zich maar afzijdig zullen houden van de guerrillastrijders.

De guerrillastrijders zullen duidelijk hun strategie moeten herzien als ze de oorlog willen voortzetten, zo zeggen ze zelf. Bij de felle legercampagne werd weliswaar niet hun hele gevechtskracht aangetast, maar werd wel een groot deel van hun infrastructuur en aanhang vernietigd.

Nu het Amerikaanse Congres op reces is, reist er een hele groep Congresleden met hun medewerkers en onderzoekers in dit gebied rond, hevig discussierend over de vraag wat de volgende Amerikaanse stap — als er al een vervolg moet komen — in het grootste land van Midden-Amerika zal moeten zijn.

Bij deze discussies hoor je redeneringen als: we moeten nu betrekkingen aanknopen met Rios Montt zodat we de volgende fase kunnen beïnvloeden, of: alle Amerikaanse inmenging in Guatemala is tot dusver onvruchtbaar gebleken en heeft alleen maar tot nieuwe golven van geweld geleid. Sinds de Amerikanen aan het eind van de jaren zestig grote hoeveelheden materieel, militaire adviseurs en groene baretten naar Guatemala stuurden en de guerrillastrijders werden verslagen, is er nooit een programma voor politieke of sociale hervormingen gekomen.

Guatemala is al een spookbeeld voor de Verenigde Staten sinds de CIA in 1954 de omverwerping van de linkse president Jacobo Arbenz op touw zette. En naar het zich laat aanzien, zal Guatemala voorlopig nog wel een spookbeeld blijven. Het invloedrijke Democratische Congreslid voor New York, Solarz, die ook hier is om het Amerikaanse beleid onder de loep te nemen, zei in een interview: "Ik zal me op alle mogelijke manieren verzetten tegen voortzetting van de hulp aan Guatemala omdat het politiek ondoelmatig is en moreel verwerpelijk". Solarz gaf echter toe dat zijn verzet wellicht weinig kans van slagen zal hebben. Tot zover Marlise Simons in NRC/Handelsblad.

Verbannen Chilenen:

Verzet tegen Pinochets regering steeds breder

ROTTERDAM — Begin december werden drie Chilenen door het regime-Pinochet verbannen wegens kritiek op de regering: Manuel Bustos, Hector Cuevas en Carlos Podlech. Met deze vaststelling begon Marc Leijendekker een beschouwing in NRC/Handelsblad.

Dat de vakbondsleiders Bustos en Cuevas op het vliegtuig naar Rio de Janeiro zijn gezet past in de felle repressie van het Chileense bewind tegen iedereen die links ervan staat. Maar de verbanning van de notoire anti-communistische voorzitter van de Nationale associatie van graan-producenten, Carlos Podlech, duidt erop dat, nu de economische problemen zich opstapelen, ook ter rechterzijde de kritiek op president Pinochet toeneemt.

"Het zijn niet alleen meer de werknemers die protesteren tegen het beleid van Pinochet," vertelt de verbannen Bustos, voorzitter van de vakcentrale Coordinadora Nacional Sindical. "Ook de werkgevers en grootgrondbezitters komen in verzet tegen het falende economische beleid. Ook binnen de strijdkrachten zijn er mensen die [illegible] twijfelen of het nog wel verder kan. De regering Pinochet heeft nu volstrekt geen politiek en sociaal-economisch vertrouwen meer."

In het hoofdkwartier van de FNV in Amsterdam beschrijft Bustos hoe de rampzalige toestand van de Chileense economie het verzet tegen generaal Pinochet steeds breder maakt. Hij kwam naar Amsterdam aan het begin van een reis die hij op uitnodiging van het Internationale Verbond van Vrije Vakverenigingen maakt door West-Europa, de Verenigde Staten en Zuid-Amerika.

"De economie van Chili is de afgelopen [illegible] zeer snel verslechterd," zegt Bustos. "Meer dan 30 procent van de mensen zit zonder werk, en velen in bittere armoede. De buitenlandse schuld is vooral de laatste twee jaar sterk gestegen en bedraagt nu bijna 18 miljard dollar. De particuliere banken zijn bijna bankroet. Daarnaast heeft 50 procent van de industrieen die bestonden in 1973 (toen Pinochet na een coup de macht overnam van Allende) zijn poorten moeten sluiten door een verkeerd invoerbeleid."

Volgens Bustos is nu duidelijk het echec aangetoond van de liberale economische politiek van Chili, die is geïnspireerd door de Amerikaanse econoom Milton Friedman. De staatsinterventie in het economische leven werd [illegible] drastisch teruggedrongen en de grenzen gingen open voor buitenlandse produkten en buitenlandse leningen.

Veel bedrijven in industrie en landbouw waren niet opgewassen tegen de internationale concurrentie. Sommige moesten geld lenen en deden dat met in het achterhoofd de verzekering van de Chileense regering dat de peso, de nationale munt, een vaste koers zou houden ten opzichte van de dollar.

In juni vorig jaar werd de peso echter gedevalueerd. De munt is nu bijna de helft minder waard dan twee jaar geleden, waardoor veel schuldenaars in vrijwel onoverkomelijke problemen zijn gekomen. Gevolg: de faillissementen volgen elkaar op en de banken zien de bodem van hun reserves.

PINOCHET
.... ook kritiek van katholieke kerk ...

REPRESSIE

Bustos vervolgt: "De regering gaat harder te keer tegen de felle oppositie en treedt op tegen iedereen die zich inzet voor betere sociaal-economische omstandigheden. De repressie groeit. De gedwongen deportaties naar uithoeken van het land blijven doorgaan. In de gevangenissen wordt nog gemarteld. Mensen worden uitgewezen."

Zo moeste de 39-jarige Bustos vertrekken uit Chili na een manifestatie van zijn vakcentrale op 2 december waarop ongeveer 8000 betogers "brood, werk en vrijheid" eisten. Carlos Podlech moest het land uit omdat hij met grondbezitters in het zuiden wilde bespreken hoe de gedwongen verkoop van hun boerderijen kon worden voorkomen. Maar de oppositie tegen Pinochet wordt breder en organiseert zich. Bustos wijst op de pogingen van de christen-democraat Gabriel Valdes, die Eduardo Frei na diens overlijden vorig jaar opvolgde als partijleider, om te komen tot een vorm van samenwerking met groepen als de [illegible] socialisten [illegible]

Ook de Kerk keert zich tegen Pinochet. De Chileense [illegible] hebben [illegible] uitgegeven waarin [illegible] een grote morele steun zijn voor de politieke oppositie," zegt Bustos. "De kerk kan helpen mensen aan het denken te zetten."

Bustos gelooft dat wegens de repressie en het verbod op politieke activiteit, Pinochet alleen door de militairen ten val kan worden gebracht. "Er is geen andere uitweg om Pinochet weg te krijgen dan wanneer de militairen aan het denken worden gezet en inzien dat het zo niet meer kan". Hij zegt dat er aanwijzingen zijn dat steeds meer militairen vraagtekens zetten bij het economische beleid van Pinochet. Ook omdat het grootste deel van de oppositie geweld afwijst, ziet Bustos vooralsnog geen gewelddadige confrontatie op grote schaal tussen het regime en protesterende burgers in het verschiet, al wil hij zo'n confrontatie niet volkomen uitsluiten.

VS

Internationaal gezien lijkt Chili voorlopig nog te kunnen rekenen op de sympathie van de Amerikaanse regering, aldus Bustos. Hij zegt dat deze er bij Pinochet op heeft aangedrongen een gebaar te maken op het gebied van de mensenrechten, om hervatting van de Amerikaanse militaire hulp aan Chili weer mogelijk te maken.

Vorige maand maakte een Chileense regeringscommissie een lijst bekend van 124 ballingen die mogen terugkeren. "Een lachertje," aldus Bustos. "Een aantal van deze mensen bleek te zijn overleden, een aantal anderen was nooit verbannen en de overigen hadden helemaal geen politieke bekendheid."

Bustos zegt dat hij de leden van het Amerikaanse Congres wil vertellen dat Chili geen vooruitgang heeft geboekt op het gebied van de mensenrechten, een van de twee voorwaarden die het congres in december 1981 stelde voor hervatting van de in 1977 gestaakte militaire hulp (de andere is medewerking van Chileense ex-minister van buitenlandse zaken Orlando Letelier en diens Amerikaanse secretaresse Ronnie Moffitt).

"Terwijl landen als Bolivia, Peru, Ecuador, Brazilie en Argentinie de afgelopen jaren al stappen hebben ondernomen voor de terugkeer naar democratie", zegt Bustos, "is Chili, Paraguay daargelaten, het enige land in Zuid-Amerika met een starre houding. Pinochet heeft geen enkele serieuze stap ondernomen in de richting van democratisering." Tot zover Marc Leijendekker in NRC/Handelsblad.

Teken aan wand

HET IS DUIDELIJK geworden waarom Eugene Rostow ontheven is van zijn taak als directeur van het Amerikaanse bureau voor wapenbeheersing en ontwapening (ACDA). Hij is in juli vorig jaar zijn boekje te buiten gegaan, door zijn onderhandelaar Paul Nitze in Genève toe te staan buiten de onderhandelingstafel een informeel akkoord te sluiten over beperking van het aantal kernraketten voor de middellange afstand in Europa. Rostow en Nitze waren het er toen over eens dat de in 1981 door president Reagan als uitgangspunt voor onderhandelingen voorgestelde nul-optie niet haalbaar was. Het door Nitze en de Russische onderhandelaar Kvitsinsky bereikte compromis hield in dat een forse vermindering van het aantal Russische SS-20 raketten zou staan tegenover minder Pershings en kruisraketten. Het akkoord zou [illegible] voor verdere onderhandelingen, zo meende men.

ROSTOW WERD HIERVOOR op zijn vingers getikt door Reagans veiligheidsadviseur William Clark; hij was te eigenmachtig opgetreden. Toen in september de onderhandelingen werden hervat, bleek dat de Russische onderhandelaar hetzelfde was overkomen: ook hij had een berisping gekregen. Zowel Washington als Moskou, waar toen nog Brezjnjev de dienst uitmaakte, verwierpen het compromis. Buitenlandse Zaken in Washington vond het geen goed akkoord, maar medewerkers van Rostows bureau vonden het wel een goede opzet. De meningen waren verdeeld. [illegible] sprake van competentie-problemen? [illegible] teken aan de wand; het is een signaal van grote problemen in Washington.

KORT NADAT Andropov midden december [illegible] voorstellen had gedaan (vermindering van het Russische kernwapenarsenaal tot de kernwapensterkte van Engeland en Frankrijk), werd de Amerikaanse onderhandelaar Grey ontslagen, wat Rostow aanleiding gaf tot uitspraken, die [illegible] in het diplomatieke verkeer voorkomen. Later bleek dat ook [illegible] De verdeeldheid die hierdoor [illegible] President Reagan de jonge Kenneth Adelman [illegible] als opvolger van Rostow. Voordat diens benoeming door het Congres is bevestigd, kan er nog heel wat water door de Potomac stromen.

IN WASHINGTON is de verwarring groot, dat mag men nu wel aannemen. De rijen zijn niet van de lucht. Er is interne verdeeldheid in het corps adviseurs van de president, waardoor voor de buitenwereld een beeld ontstaat van een machtsvacuum, van een president die niet in staat is een structureel beleid te voeren. Zelfs de conservatieve Wallstreet Journal kritiseert nu mee met de andere grote kranten in Amerika: „De regering-Reagan ademt een vleugje paniek uit", schreef de krant. In andere gezaghebbende kranten wordt de kritiek nog forser en frequenter verwoord.

IN DE AMERIKAANSE pers ontstaat steeds meer het beeld van een vriendelijke president, die een willoze is in de handen van constant om competenties vechtende adviseurs. Nog nooit heeft een Amerikaanse president in de eerste twee jaar van zijn „office" zoveel adviseurs en medewerkers „verloren". De president zal in het nieuwe Congres meer tegenstand ontmoeten dan voorheen. Er is nog geen enkel uitzicht op een oplossing voor de grote economische problemen waarmee Amerika worstelt, en dan zijn eigenlijk ook de presidentsverkiezingen voor 1984 al begonnen. Het brengt veel onzekerheid. Als er al sprake is van weinig presidentiële besluitvaardigheid, welke voorstellingen moet men zich dan maken als daar ook nog de gebruikelijke opportunistische verkiezingsretoriek bij komt? Amerika gaat een moeilijke periode tegemoet en daarmee de westelijke wereld, dus ook „Genève".

Dit commentaar verscheen in de Haagsche Courant.

[illegible] landen in zuidelijk Afrika

BRUSSEL — De EG-commissie in Brussel heeft besloten een bedrag van 5,2 miljoen gulden ter beschikking te stellen om de economische samenwerking van zeven landen in zuidelijk Afrika te ondersteunen. Dat is in Brussel bekendgemaakt.

Het gaat om Botswana, Lesotho, Malawi, Swaziland, Tanzania, Zambia en Zimbabwe, die door een regionale samenwerking trachten hun economische afhankelijkheid van Zuid-Afrika te verminderen. Daartoe hebben die landen de "Southern African Development Co-ordination Conference" opgericht. Het geld komt uit het vijfde Europees ontwikkelingsfonds. Het is bestemd voor het secretariaat van genoemde organisatie.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1.dierenverblijf; 5.deurwachter; 10.bederf in hout; 13.zotskolf; 15.bijbelse figuur; 16.plaats in Gelderland; 18.vertaler; 20.zijrivier van de Elbe; 22.insekteneter; 24.mannetjesbij; 25.ploegsnede; 26.schrede; 28.Ezau; 29.vordering; 30.baardje; 32.scheepseigenaar; 34.holte onder de arm; 36.vogel; 38.toiletartikel; 40.wreed heerser; 41.brievensnoer; 42.plaats in Frankrijk; 44.vulkaanopening; 46.viervoeter; 47.Europeaan; 48.veelh. dier; 49.reus; 51.sedert; 53.[illegible]; 54.eikschiller; 57.[illegible]; 59.gesloten; 60.onderwereld; 61.[illegible]; 64.teken in de dierenriem; 66.groente; 67.belemmering; 69.bloeiwijze; 70.deel van N-Afrika; 72.[illegible]; 74.kaartspel; 76.zwarte kleverige stof; 78.[illegible]; 79.omsingeling van een vesting; 81.deel van de mond; 82.deel van een huis; 84.plaats in Rusland; 86.hoogland in India; 88.[illegible]; 90.koningin [illegible]; 91.water in Utrecht; [illegible] 95.[illegible]; 96.[illegible]; 97.deel van een breuk; 99.roofvogel; 100.grens; 101.[illegible]; 103.[illegible]; 106.luister; 108.[illegible]; 109.[illegible]; 112.rivier in Engeland; 113.schrijfgerei; 114.paardje; 116.plaats in Spanje; 117.lusthof; 119.nauwe huidopening; 121.geleding; 123.dierenverblijf; 125.[illegible] 132.grote [illegible]; 134.soort brood; 135.plaats in Drente; 136.schrede; 138.gymnastiekwerktuig; 139.berg in Kreta; 140.[illegible] waarde; 142.[illegible]; 144.lidwoord; 145.[illegible]; 147.plaats [illegible]; 149.vaste [illegible]; 154.[illegible]; 158.[illegible]; 159.kleefstof; 163.een [illegible]; pot; [illegible]; 167.hoofddeksel; 168.onbepaald voornaamwoord; 169.langzaam [illegible]; 170.[illegible]; 174.[illegible]; 175.[illegible]; 176.gevangenis; 178.deel van een schip; 179.opening; 181.Amerikaanse staat; 183.vers; [illegible] 185.vreemde munt; [illegible] 189.aanlegplaats; [illegible]apparaat; 191.vis.

VERTICAAL: 1.grote plaats; 2.werelddeel; 3.jong dier; 4.drijfkracht; 6.zwaardwalvis; 7.muziekinstrument; 8.plaats op de Veluwe; 9.deel van Oostenrijk; 10.afgemat; 11.ongeval; 12.week, sappig; 14.hoog bouwwerk; 15.zetel; 17.tussenzetsel; 19.bewerkte dierehuid; 21.geplaag; 23.boom; 26.heilwens; 27.betrouwbaar; 31.mannelijk dier; 33.godheid; 35.deel van het gebit; 36.wereld; 37.bouwland; 39.onbepaald voornaamwoord; 42.klamp; 43.wijnmaat; 45.recht stuk van een vaart; 48.huid; 50.afmeting en zwaarte van een vuurwapen; 52.edel; 53.echtgenote; 55.omlijsting; 56.titel; 58.vlaktemaat; 60.lidwoord; [illegible] 63.navigatiemiddel; [illegible] gelwoning; [illegible] 71.[illegible]; 72.[illegible] rei; [illegible] 75.rijtoer; 76.Europeaan; 77.deel van de hals; 79.binnenrand van een biljart; 80.vergiffenis; 82.deel van Sumatra; 83.waard; 85.deel van het oor; 87.speler; 89.reinigingsmiddel; 90.persoonlijk voornaamwoord; 92.verfstof; 94.houten schoeisel; 96.maaltijd; 98.[illegible]; 100.beweging van de tong; 104.rivier in Duitsland; 105.snelle loop; 107.[illegible]; 108.eikschiller; 110.groet; 111.boomvrucht; 112.afbeelding; 115.edelsteen; 118.rustbed; 119.stoot; 120.water in Utrecht; 121.schoorsteenkap; 122.waterkering; 124.opbrengst; 126.kledingstuk; 128.muziekinstrument; 130.snijwerktuig; 133.lidwoord; 135.plaats in Gelderland; 136.geestelijke; 137.heilige; 140.bijvoorbeeld; 141.familielid; 143.plaats in [illegible]; 144.voegwoord; 145.[illegible]; 146.[illegible]; 148.[illegible]; 149.[illegible] inrichting; 151.eetlust; 152.kommer; 153.vogel; 155.hoogste punt; 157.onbepaald voornaamwoord; 158.[illegible]; 160.[illegible]; 162.[illegible]; 164.[illegible]; 165.plaats in Duitsland; 168.insekt; [illegible]; 171.lachwekkend [illegible]; 173.schrede; 174.[illegible]; 177.werk van een [illegible] dichter; 180.vis; [illegible] voornaamwoord; 184.tweetal; [illegible]; 186.klompje planten.

Oplossing kruiswoordpuzzel

WINNAAR van de Amigoe Kruiswoordpuzzel [illegible] 1983:

G. de [illegible]
[illegible]
Aruba

Hij/Zij kan [illegible] (Redaktie Amigoe Aruba) om haar/zijn prijs (fl. 25,—) op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór 11 februari 1983 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel [illegible], of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór 10 februari 1983 in te dienen [illegible] bij [illegible] of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James. Op de enveloppe duidelijk vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Ranan Lurie

Ranan Lurie wordt geprezen
een van de beste politie
cartoonisten van de wereld
zijn naam en, vooral zijn tek
ningen zijn bekend bij ongeve
52 miljoen krantelezers over
hele wereld: zowel die van
Asahi Shimbum in Tokio,
Hondurese La Prensa, de Wint
thurse Landbote, de Newyork
en de Londense Times en
kleine krant van het eiland
Réunion. Van de leiders, v
democratische staatshoofden
despoten, krijgt Lurie alle aa
dacht; ze volgen hem voo
durend en reageren vaak op z
tekeningen over politieke en s
ciale onderwerpen. Ze begrijpe
net als de andere krantelezе
dat Lurie in zijn cartoons zak
en mensen openbreekt op zo
naar het waarachtige. De wij
waarop hij mensen en situati
op papier zet, houdt een co
mentaar in.

ISRAEL

Ranan Lurie werd in 1932
Israël geboren. Zijn eerste ba
als cartoonist was bij Isra
vooraanstaande dagbald Ma'ari
hij was toen 16 jaar oud en w
nog op school. Enkele jaren lat
voltooide hij een officiersopl
ding en werd reserve-majoor
het Israëlische leger. Hij volg
verdere training in het Fran
Vreemdelingenlegioen en
Britse en Amerikaanse luch
macht. Lurie maakte 144 pa
chutesprongen. Toen in 1967
Zesdaagse oorlog begon, liep L
rie weg bij de opening van e
tentoonstelling van zijn cartoo
in Montreal, om naar Israël
vliegen en daar het comman
van een gevechtsgroep op zich
nemen. Ranan Lurie woont
in de Amerikaanse staat Co
necticut en tekent daar z
opinies, die vanuit New Yo
hun weg naar het papier v
bladen over de hele wereld v
den. In het Guines recordbo
wordt Lurie genoemd als
cartoonist wiens werk de me
wereldwijde verspreiding he
Behalve tekenaar is Lurie o
een druk reiziger. Hij bezo
zijn 'slachtoffers' regelmat
voert met hen, de politie
en militaire leiders van
wereld, diepgaande gesprekk
en doet daarvan ook in dag-
weekbladartikelen verslag.
Hij heeft vele prijzen gewonne
Geen ander politieke cartoon
van deze tijd schiet zo a
houdend raak met zijn vo
spellingen van politieke ontw
kelingen en wordt zo vaak aan
haald voor zijn analyses . He
Kissinger zei eens over Lur
„In alle eerlijkheid: ik vind h
niet prettig om zo vaak
lachelijk te worden gemaakt
Lurie's cartoons. Nee, ik vi
het héérlijk. Ik voel me
kieteld door zijn milde, hum
rischtische kijk op mij."

Lurie

1. Fidel Castro, Cuba
2. François Mitterrand, Frankrijk
3. Yasuhiro Nakasone, Japan
4. Helmut Kohl, West-Duitsland
5. Pierre Trudeau, Canada
6. Margaret Thatcher, Groot-Brittannië
7. Ronald Reagan, Verenigde Staten
8. Leopoldo Galtieri, Argentinië
9. Leonid Brezjnev, Sovjet-Unie
10. Bruno Kreisky, Oostenrijk
11. Philip Habib, Verenigde Staten
12. Heng Samrin, Cambodja
13. Zhao Ziang, China
14. Ceausescu, Roemenië
15. Joeri Andropov, Sovjet-Unie
16. Kim II Sung, Noord-Korea
17. Jaruzelski, Polen
18. Oestinov, Sovjet-Unie
19. Erich Honecker, Duitse Democratische Republiek
20. Spadolini, Italië
21. Indira Ghandi, India
22. Robert Moegabe, Zimbabwe
23. Napoleon Duarte, El Salvador
24. Moboetoe, Zaïre
25. Daniel Arap Moi, Kenia
26. Obote, Oeganda
27. Josjoea Nkomo, Zimbabwe
28. Noejoma, Namibië
29. Helmut Schmidt, West-Duitsland
30. González, Spanje
31. Alexander Haig, Verenigde Staten
32. Lech Walesa, Polen
33. Frazer, Australië
34. Fitzgerald, Ierland
35. De La Madrid, Mexico
36. Koningin Beatrix, Koninkrijk der Nederlanden
37. George Bush, Verenigde Staten
38. Hassan, Marokko
39. Koning Carlos, Spanje
40. Koning Gustaf, Zweden
41. Sjaron, Israël
42. Paus Johannes Paulus II, Vaticaanstad
43. Moebarak, Egypte
44. Shultz, Verenigde Staten
45. Fahd, Saoedi-Arabië
46. Assad, Syrië
47. Khomeiny, Iran
48. Hoessein, Jordanië
49. Gemayel, Libanon
50. Zia Oel-Hag, Pakistan
51. Jasser Arafat, PLO
52. Menachem Begin, Israël
53. Gadaffi, Libië